

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra geografie

Václav Kříž

**ATLAS PRO POTŘEBU MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV
MIKROREGIONU SO ORP VIMPERK**

Bakalářská práce

České Budějovice 2011

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Martin Blažek

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Atlas pro potřeby samospráv mikroregionu SO ORP Vimperk, vypracoval samostatně s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG, provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 22.4.2012

Václav Kříž

Poděkování

Ve své práci chci poděkovat Mgr. M. Blažkovi, vedoucímu mé práce, kterému vděčím za spolupráci. Jeho rady a tipy byly pro mou práci velice důležité a přínosné. Dále chci poděkovat starostům obcí mikroregionu SO ORP Vimperk, jmenovitě pak zejména Josefu Koubovi a Stanislavu Chvalovi. Dále chci poděkovat členům mysliveckého sdružení Větec, jmenovitě pak zejména Jiřímu Doulemu.

Kříž, V. Atlas pro potřeby místních samospráv mikroregionu SO ORP Vimperk, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2012, 95 stran,

Klíčová slova: Atlas, mikroregion, rozvoj, poměr, veřejná správa, místní samospráva, obyvatelstvo, problematika, mapy, doprava,

Tato práce se zabývá popisným i obrazovým zpracováním veškerých problematik oblastí života obyvatel SO ORP Vimperk, a to komplexně. Ve své metodické a koncepční části tato práce vypisuje nejdůležitější oblasti života obyvatel. Zabývá se komplexním popisem těchto problematik a dalšími obecnými daty. Dále je tato část doplněna průběžným komentářem, který popisuje důležitost každé oblasti zvlášť. Atlasová a přílohová část této práce tuto problematiku vyjadřuje ve formě map a grafů, které jsou doplněny o doprovodný komentář s analytickými daty. Smyslem této práce je pomoc pracovníkům samospráv v mikroregionu SO ORP Vimperk v lepším pochopení daných problematik v regionu, pomoc s řešením těchto problematik a pomoc v dalším budoucím územním plánování v oblasti.

Kříž, V. Atlas for the needs of local government microregion of the administrative district of the municipality with extended powers Vimperk, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2012, 95 pages,

Keywords: Atlas, microregion, development, ratio, public administration, local government, population, issues, maps, transport,

This work deals with the descriptive and visual processing of all areas of life issues SO ORP Vimperk, and comprehensively. In their methodological and conceptual part of this work lists the most important areas of life. It deals with a comprehensive description of these issues and other general data. It is this part of the ongoing commentary added that describes the importance of each area separately. Atlas and annex part of this work on this subject expressed in the form of maps and graphs, which are complemented by an accompanying commentary with analytical data. The purpose of this work is to help government workers in the microregion SO ORP Vimperk in a better understanding of the issues in the region, assistance in resolving these issues and assist in the further future planning in the area.

OBSAH

1. Cíl práce.....	9
2. Metodická část koncepční.....	10
2.1. Metodika.....	10
2.1.1 Odůvodnění výběru pomocné literatury.....	10
2.1.2 Postup tvorby práce.....	11
2.1.3 Příprava tvorby konceptu témat.....	12
2.2. Koncept témat charakteristiky SO ORP Vimperk.....	14
2.2.1 Fyzicko-geografická charakteristika území.....	14
2.2.1.1 Vymezení území a jeho hranic.....	14
2.2.1.2 Rozloha, výpis obcí, měst, zsj.....	14
2.2.1.3 Historie vybraného území.....	16
2.2.1.4 Rozdělení půdy a její využití.....	18
2.2.1.5 Říční systém a vodní plochy.....	20
2.2.1.6 Lesní ekosystém – řízené rozhovory s myslivci.....	22
2.2.1.7 Významné lokality.....	30
2.2.1.8 Geologie a vývoj podloží vybrané oblasti.....	32
2.2.2. Socio-ekonomická charakteristika území.....	34
2.2.2.1 Demografická struktura obyvatelstva.....	34
2.2.2.2 Národnostní složení obyvatelstva.....	38
2.2.2.3 Charakteristika vzdělanosti.....	38
2.2.2.4 Charakteristika zaměstnanosti a nezaměstnanosti.....	39
2.2.2.5 Charakteristika podnikatelských aktivit.....	41
2.2.2.5.1 Podnikatelské aktivity tuzemské.....	41
2.2.2.5.2 Podnikatelské aktivity zahraniční.....	44
2.2.2.6 Systém zdravotnictví.....	45
2.2.2.7 Systém dopravy.....	46
2.2.2.7.1 Silniční doprava.....	46
2.2.2.7.2 Železniční doprava.....	47
2.2.2.8 Veřejná správa a samospráva v území.....	48
2.2.2.7 OPU vztah – kvalita života.....	49
2.3 Kontakt se zástupci samosprávy a obyvatelstvem.....	53
2.3.1 Řízené rozhovory.....	53
2.3.2 Shrnutí zjištěných poznatků.....	54
2.4 SWOT analýza.....	54
2.4.1 Silné stránky území.....	54
2.4.2 Slabé stránky území.....	54
2.4.3 Příležitosti v území.....	55
2.4.4 Hrozby v území.....	55
2.5. Vyhodnocení dat.....	57
2.5.1 Vyhodnocení současné situace.....	57
2.5.2 Návrhy řešení.....	57
2.5.3 Závěr.....	58

OBSAH

3. Atlas pro potřeby místních samospráv mikroregionu SO ORP Vimperk.....	59
3.1 Fyzicko-geografická charakteristika.....	61
3.1.1 Vymezení mikroregionu SO ORP Vimperk.....	61
3.1.2 Geografické znázornění.....	63
3.1.3 Rozdělení půdy.....	64
3.1.4 Geomorfologické a geologické vymezení.....	65
3.1.5 Klimatické členění.....	67
3.2.6 Chráněná území.....	68
3.2 Socio-ekonomická charakteristika.....	70
3.2.1 Hustota zalidnění.....	70
3.2.2 Poměr mužů a žen.....	71
3.2.3 Věková struktura obyvatelstva.....	72
3.2.4 Natalita.....	73
3.2.5 Mortalita.....	74
3.2.6 Přírůstek/úbytek obyvatel.....	75
3.2.7 Migrace.....	76
3.2.8 Charakteristika vzdělanosti.....	77
3.2.9 Nezaměstnanost.....	78
3.2.10 Kriminalita.....	80
3.2.11 Religiozita.....	85
3.2.12 Doprava.....	87
3.2.13 Veřejnosprávní vymezení.....	89
3.2.14 Závěr.....	90
4. Přílohy.....	91
5. Zdroje.....	93

1. Cíl práce

Cílem této práce je komplexní popis území SO ORP Vimperk, a to zejména v oblastech, které se během tvorby atlasu projeví jako stěžejní z hlediska plánování dalšího rozvoje v území. Cílem je vytvoření atlasu, který může sloužit při rozhodování pro místní samosprávu a na základě něhož může místní samospráva stanovit oblasti života místního obyvatelstva, ve kterých je situace více či méně problematická.

Mezi stěžejní problematiku, která patří do oblasti zájmu této práce je konkrétněji cíl zmapovat a komplexně popsat fyzicko-geografické a socio-ekonomické poměry v mikroregionu SO ORP Vimperk v současnosti a s přihlédnutím k budoucímu vývoji. Tato práce ve svém výzkumu zahrnuje veškeré členy zastoupené v oblasti a postupuje od základních sídelních jednotek, přes obce, až po oblasti ve zvoleném území, a to při respektování možných odlišností v místním chápání členění dalších místních oblastí. Práce je koncipována pro potřeby místních samospráv zejména ze dvou základních hledisek.

Hlediskem prvním je využití výsledků práce v konkrétních úkonech samosprávy a státní správy ve zvoleném území ve věcech administrativy, legislativy a regulí a k nakládání v konkrétních případech, které tomu odpovídají. Dále také k využití v širší spolupráci ve zvoleném území.

Hlediskem druhým je využití výsledků a postřehů práce v užších souvislostech uvnitř samosprávných jednotek ve zvolené oblasti. Jedná se zejména o využití zjištěných dat v sociálních interakcích a dalších oblastí s tím spojených.

Celá práce je koncipována tak, aby se také zabývala stěžejní problematikou daného území, spolu se shrnutím celkové situace a návrhy řešení těch problémových míst ve vývoji, politice, hospodářském stavu a dalších oblastech života a správy v území, které se zde vyskytují.

2. METODICKÁ ČÁST KONCEPČNÍ

2.1 Metodika

2.1.1 Odůvodnění výběru pomocné literatury*

Do výčtu pomocné literatury pro tuto práci bylo vybráno hned několik titulů. Důležitý pro tuto práci byl zejména titul „Hranicko: atlas rozvoje mikroregionu“, z důvodu jeho zaměření, které je velice podobné zaměření mé práce. Dílo zde posloužilo jako průvodce a poradce ve chvílích, kdy se daná problematika, její vyjádření či její popis jevil jako nemožný či velice obtížný. Dílo je pojato nesmírně zajímavě s různými způsoby vyjádření a zobrazení a zabývají se nejrůznějšími aspekty života v oblasti Hranicka.

Článek z geografického časopisu s návazností na dílo V. Iry a I. Andráška vedly k pochopení současné situace při konceptu, výkladu a následného vývoje, výzkumu a popisu problematiky kvality života a věcí s tím spojených. Zápis ze sborníku Slovensko a integrující se Evropa od slovenských kolegů vedl k objasnění a širšímu rozhledu v problematice současného územního plánování a regionálního rozvoje, respektive trvale udržitelného rozvoje. Také vedl k uvědomění si některých současných problematik, které se týkají našeho východního souseda. Účel zájmu v této problematice z tohoto zdroje se právě týká podobnosti v rozvoji s Českou republikou a de facto nedávného spolu-rozvoje s dnešní Českou republikou, zejména v soustátí bývalé ČSSR a ČSFR. Také uvedené novinové tituly v této práci posloužily jako informační kanál s průběžnou aktualizací a popisem minulého a současného stavu sociální, ekonomické a kulturní stránky života obyvatel SO ORP Vimperk a jeho vývoje. Také napomohly k vymezení nejpalcivějších a nejaktuálnějších témat, které si zaslouží svoje uvedení a zveřejnění.

Posledním, ale neméně důležitým, zdrojovým kanálem této práce byly informace a prameny internetového charakteru, ve webovém rozhraní. Osvědčené a potvrzené zdroje byly velice dobrým sekundárním zdroje pro mou práci a doplňovali tak získané zdroje základní. Mezi nejdůležitější zdroje takového charakteru bych například uvedl Český statistický úřad (ČSÚ) a jeho webové stránky www.czso.cz. Dále pak data z CENIE a z ArcCR500. Veškeré materiály jsou pak doprovázeny mopovou, grafovou a tabulkovou tvorbou.

* Přesný citační záznam uvedených děl ve formě citace – viz **Zdroje**

2.1.2 Postup tvorby práce

Základními kameny každé práce je určení cílů, určení metodiky postupu, kterým se pak tvůrce řídí, a dále zdrojová složka. Zdroje dělíme na primární a sekundární. Mezi primární zdroje řadíme veškeré zdroje a data, která byla získána, naměřena a spočítána tzv. „v terénu“ a která prozatím ještě nebyla podrobena dalšímu zpracování. Zpracováním těchto dat získáme data sekundární, která se hodí pro další využití v praxi. Sdružují i generují primární data podle potřeby, kterou vyvolává povaha cílené práce. Tyto data následně usnadňují pracovní postup.

Tato práce při své tvorbě vychází z konceptu základních kamenů práce také. Do primárních zdrojů se pro tuto práci začleňují data získaná v terénu, mezi něž patří také údaje získané v prostoru samotného SO ORP Vimperk, do nichž řadíme data získaná terénním výzkumem, řízenými rozhovory se zástupci územní a zájmové samosprávy, dále data v tisknuté podobě s podobou výčtu primárních dat neřazených podle sekundárních parametrů a dále data charakteru webového zdroje s charakterem nezpracovaných a tedy tzv. „nezesekundárněných“ dat, apod.

Data sekundární jsou pro tuto práci data zpracovaná. Zejména zde mluvíme o datech z Českého statistického úřadu (ČSÚ), CENIA a Arc CR 500 za použití ArcGIS 9 od ESRI. Následnými zdroji jsou data v tisknuté podobě již s parametry sekundárních dat a dále webové zdroje též s parametrem sekundárního zdroje dat.

Po získání veškerých zdrojových dat s přihlédnutím je jich možné aktualizaci a proměnlivosti dochází k jejich využití v praxi. To znamená převod získaných dat do textové analytické, textové popisné, či obrazové a grafické formy. Obrazovou formou pro tuto práci je převod dat do podoby map, grafů a popřípadě tabulkové podoby. S touto podobou se setkáme zejména v přílohové sekci této práce, která se z drtivé většiny věnuje tvorbě a podobě Atlasu pro potřeby místních samospráv mikroregionu SO ORP Vimperk, a to jako takové.

Následně základní metodický postup přechází v postup cíleného výběru pro tvorbu koncepce témat pro celkovou podobu této práce. Je to ta část, kdy probíhá generalizace témat a jejich následné roztrídění do příslušných sekcí a podtémat, a to ve smyslu snahy o přehlednost a maximální možnou výpravnost a ukázkovou práci, a to jak textové části práce, tak „příloho-atlasové“ části práce.

2.1.3 Příprava tvorby konceptu témat

Jak je již výše uvedeno, základními kameny pro tvorbu této práce byly cíle této práce, primární a sekundární zdroje a samotný metodický postup.

Veškerý výběr byl pečlivě promyšlen a na základě povahy jednotlivých témat, jakož i jejich popisných schopností ve smyslu formy, obsahu a rozsahu, byla jednotlivá témata roztríděna do příslušných sekcí s dalšími důležitými a neoddělitelnými podtématy, která v celkové podobě dávají dokonalou představu o podobě a rozsahu dané problematiky na území SO ORP Vimperk. Popisná forma směřuje a zejména se zabývá samotným popisem konkrétních podtémat z tematických sekcí. V některých případech však povaha tématu vyžaduje i popis tématu jako takového, a to alespoň ve stručné formě. Právě tyto podtémata jsou doplněna stručnou charakteristickou účelu výběru. Mluvíme zde však i o účelovém postupu při popisu podtémat a to v rámci různého členění tematických řádů. Z toho nám vyplývá, že podtémata a některá jejich další podtémata (II., III, IV. řádu), obsahují charakteristiku účelu výběru jako jakési doplnění a mírné prostupování konceptu do práce jako takové. Pokud tento text zasahuje do textu ostatního, popřípadě hrozí-li jeho nechtěné vměšování do okolního prostoru práce, je práce jako taktová od tohoto oddělena pod-tematickým označením V. řádu týkajícího se určité problematiky konkrétně, např. formou „Popis“.

Z hlediska členění témat je tedy postupováno na základně dvou stěžejních faktorů. Prvním je ona výše uvedená **charakteristika účelu výběru** a druhou je **vymezení na základě potřeb regionu a potřeb místní územní či zájmové samosprávy, jakož i obyvatel této oblasti**. Konkrétním postup při vymezení těchto témat a popis některých vymezení právě na základě potřeb regionu SO ORP Vimperk, tato práce uvádí ve svém průběhu a v dalších kapitolách.

Konkrétní podoba členění tematických okruhů

1 = téma (sekční téma)

1.1 = podtéma I. řádu

1.1.1 = podtéma II. řádu

1.1.1.1 = podtéma III. řádu

1.1.1.1.1 = podtéma IV. řádu

Text = podtéma V. řádu

Následně obrazové znázornění oněch témat ve formě map, grafů, a popř. v dalších potřebných znázorněních, je plně využito pro tvorbu přílohové sekce, která má podobu Atlasu po potřeby místních samospráv mikroregionu SO ORP Vimperk. Dále jsou pak údaje z těchto témat a jejich další rozšíření a konkretizace doplněna právě k těmto obrazovým znázorněním v atlasové příloze pro lepší znázornění a lepší popis dané problematiky.

K těmto mapovým přílohám a grafům byl přidán doprovodný text, který se mnohdy může velice ztotožňovat a podobat textu v této koncepční a metodické části, a to z toho důvodu, že toto je přípravná a výpravná část pro onen následující mapový výklad ve formě atlasu.

2.2. Koncept témat charakteristiky SO ORP VIMPERK

2.2.1 Fyzicko-geografická charakteristika území

Charakteristika účelu výběru

Pokud mluvíme o charakteristice určitého území, v tomto případě území SO ORP Vimperk, tak samozřejmě nemůžeme za žádných okolností vynechat jeho fyzicko-geografickou charakteristiku. Tato charakteristika je jedním ze základních okruhů, které vymezují oblast jako takovou. Díky výčtu této tematiky, jsme schopni uvažovat o dané oblasti jako o určitém celku, což je v rámci výsledného chápání a výsledného popisu stěžejní.

2.2.1.1 Vymezení území a jeho hranic

SO ORP Vimperk se nachází v jihozápadní části České republiky, v západní části Jihočeského kraje, konkrétně uvnitř pomyslného mnoho-úhelníku tvořeného obcemi Prachatice, Volary, Modrava, Kašperské Hory, Volyně a Vlachovo Březí. Na severozápadě sousedí s Plzeňským krajem a na jihozápadě s Německem. Jde o správní obvod obce s rozšířenou působností Vimperk, který se, jak již plyne z názvu, kumuluje kolem obce Vimperk. Patří do okresu Prachatice. Na převážné části celé oblasti se rozprostírá horské pásmo Šumavy.

2.2.1.2 Rozloha, výpis obcí, měst, zsj

Charakteristika účelu výběru

Již konkrétnější údaje k samotnému území a další úkony, jako např. výpis obcí, měst a dalších případných jednotek nám poskytnou ještě lepší možnost pochopit uspořádání v obci samotné. Dále nám dají konkrétní představu o numerickém stavu obcí a dalších ukazatelích.

Popis

K 31. 12. 2010 je rozloha celého území SO ORP Vimperk podle ČSÚ (Český statistický úřad) cca 53 537 ha. Na území žije k 31. 12. 2011 podle ČSÚ 17 753 obyvatel.

Konkrétní výpis obcí a jejich částí

Název obce spadající do SO ORP Vimperk	Části těchto obcí
Bohumilice	Bohumilice
Borová Lada	Borová Lada, Černá Lada, Knížecí Pláně, Nový Svět, Paseka, Svinná Lada, Šindlov, Zahrádky
Bošice	Bošice, Budilov, Hradčany, Záhoří
Buk	Buk, Včelná pod Boubínem, Vyšovatka
Čkyně	Čkyně, Dolany, Horosedly, Onšovice, Předenice, Spůle, Záhoříčko
Horní Vltavice	Březová Lada, Horní Vltavice, Polka, Slatina, Račí, Žlábky
Kubova Huť	Kubova Huť
Kvilda	Bučina, Františkov, Hrabčcí Huť, Kvilda, Vydří most
Lčovice	Lčovice
Nicov	Nicov, Popelná, Řetěnice, Studenec
Nové Hutě	Nové Hutě
Stachy	Jaroškov, Stachy, Úbislav
Strážný	Dolní Cazov, Dolní Světlé Hory, Hliniště, Horní Světlé Hory, Kořený, Řasnice, Silnice, Stodůlky, Strážný
Svatá Máří	Brdo, Smrčná, Svata Máří, Štítkov, Trhonín, Vícemily
Šumavské Hoštice	Kosmo, Nedvídkov, Šumavské Hoštice, Vojslavice
Vacov	Benešova Hora, Čábuze, Javorník, Lhota nad Rohanovem, Milíkov, Miřetice, Mladíkov, Nespice, Přečín, Rohanov, Vacov, Vlkonice, Žár
Vimperk	Arnoštka, Bořanovice, Boubská, Cejsice, Hrabice, Hut'ský Dvůr, Klášterec, Korkusova Huť, Křesanov, Lipka, Michlova Huť, Modlenice Pravětín, Skláře, Solná Lhota, Sudslavice, U Sloupu, Veselka, Vimperk (I, II, III), Vnarovy, Výškovce
Vrbice	Vrbice
Zálezly	Bolíkovice, Kovanín, Setěchovice, Zálezly
Zdítov	Branišov, Hodonín, Masákova Lhota, Nový Dvůr, Putkov, Račov, Zdítov, Zdítovec, Žírec
Žárovná	Žárovná

2.2.1.3 Historie vybraného území

Charakteristika účelu výběru

Historická složka je další z mnoha nevyhnutelných faktorů, které doprovázejí veškeré práce ať už cílené, nebo pouze nekonkrétní popisné. Tato složka patří do faktorů, které přecházeli současným poměrům, a tak nám z určitého hlediska vysvětlí či může vysvětlit důvod současné podoby současných oblastí života člověka a také nám může pomoci při budoucím plánování a prognózách vývoje této problematiky do budoucna.

Popis

První písemné zmínky o obcích nacházejících se pod správou SO ORP Vimperk jsou již z poloviny 13. století. U některých obcí či dnešních částí obcí nalezneme nepsané zmínky dokonce již z přelomu 12. a 13. století.

V území nalezneme několik známek starého osídlení, kterýmž je například staré keltské hradiště na vrchu Větec, který se nachází poblíž obce Čkyně. Jemu se přisuzuje původ v 6. století našeho letopočtu. Na tomto území se vyskytovali keltské kmeny, germánské kmeny a samozřejmě Slované.

Ve 12. a 13. století zde vzniklo několik vesniček a samot. Některé z nich mají údajný původ v ochraně obchodních cest, zejména však Zlaté stezky do Prachatic. Jiné zde mají účel ve formě blízkosti k pozemkům a jejich možnosti obdělávání a zkrášlování.

V dnešní době osídlení v této oblasti v rámci venkova stagnuje nebo dokonce klesá. V oblasti větších obcí nebo měst je mírné navýšení. Jisté oživení zaznamenaly tyto větší celky v rámci příchodu podnikatelských subjektů, které nabídly pracovní místa a přinesly oživení okolí. Celkově však v dlouhodobých souvislostech dochází ke stagnaci a částečnému odlivu obyvatelstva do větších měst. Konkrétními daty a souvislostmi se budeme zabývat v pozdějších částech této práce.

Historie města Vimperk

Historie samotného města Vimperk, správního centra SO ORP Vimperk, má původ v 2. pol. 13. století. Více jak 300 let pak byla jednou ze stanic na Zlaté stezce, obchodní trase z Pasova do Čech, po které se dovážela sůl. V dobách husitských válek, v roce 1421, byla tato osada vypálena, avšak v roce 1472 byla králem Vladislavem II. povýšena na město. Město ztratilo svůj význam a výnosy z obchodu po roce 1637, kdy se zákazem Ferdinanda II. přestala dovážet sůl přes Bavorsko, a tak se změnou solné trasy, stalo městem prosperujícím z této komodity město České Budějovice.

2.2.1.4 Rozdělení půdy a její využití

Charakteristika účelu výběru

Rozdělení půdy a její využití je klíčovou oblastí ve vymezeních veškerých problematik, které se vyskytují při úkonu územního plánování, trvale udržitelného rozvoje i v dalších ekonomických a sociálních oblastech života.

Popis

Z hlediska dělení půdy při dělení půdy na zemědělskou půdu, lesní pozemky, zastavěné plochy a ostatní plochy nám vycházejí tato data:

K 31. 12. 2010 zabírá zemědělská plocha cca 15 810 ha (30 %), lesní pozemky 31 996 ha (60 %) a zastavěné plochy cca 282 ha (0,5 %). Ostatní plochy zabírají cca 9,5 % z celé oblasti.

Rozloha zemědělské plochy (30 %) je pro místní poměry velmi reálný a očekávatelný výsledek. I přes menší výnosnost zemědělských plodin než například na Blatensku či Vysočině, zde má zemědělství tradici již od prvního osídlení a osvojení si technik správného zemědělství pro zdejší poměry. Navíc, jak víme, Jihočeský kraj je zejména znám jako kraj zemědělský, proto není číslo výše zemědělství 30 % v SO ORP Vimperk, jako součásti tohoto kraje, žádné překvapení. Zemědělství bylo důležitou a nedílnou součástí místní populace pro přežití. V dnešní době důležitost zemědělství i jeho provozování značně klesá z důvodu globalizace. Velkou část českých plodin nahradil dovoz ze zahraničí. Jejich cena je ve většině případů nižší, ale to má i svou stinnou stránku, často ve formě nižší kvality.

Výše nynějšího zemědělství je ale o mnoho procentních bodů nižší, než tomu bylo před více jak dvěma dekádami za totalitní vlády komunistické strany. Jak samozřejmě celá řada z Vás ví, v této době byla půda využívána mnohem intenzivněji právě ze strany odvětví zemědělství, a tak bychom tu našli v některých místech SO ORP Vimperk až téměř trojnásobné snížení míry zemědělství. V této oblasti a v té době bylo zřízeno několik jednotných zemědělských družstev, do nichž byli obyvatelé z jeho okolí nuceni vstoupit a nabídnout tak svojí pracovní sílu, svoje pozemky či svoje zemědělská zvířata plně k dispozici pro toto „společné“ využívání. Ve velké míře šlo o zemědělskou půdu ornou, využívanou čistě pro pěstování

plodin jako potravin či k dalšímu zpracování. V době bezprostředně post-komunistické někteří podnikatelé navázali na formu jednotných zemědělských družstev (JZD) formou novou, a to zemědělskými družstvy (ZD), které s obyvatelstvem dohodlo různé formy výměny či odkoupení pozemků. Jednou z těch forem byly výměny pozemků tzv. jeden-za-druhý, kde jednoduše řečeno pozemky, které se vrátili občanům nebo jim byly přiděleny jako odškodné jako nové pozemky a které měli svou specifickou polohu v kolizi s vizí obyvatelstva o správné či pro ně výhodné poloze, jim družstva vyměnili za své, do té doby, nabyté pozemky, které pro ně neměly takový strategický význam. Další možností byl odkup od občanů. Avšak tato problematika je velice rozsáhlá hlavně z jednoho důvodu. Občanům zejména v těchto oblastech republiky nebyla poskytnuta náhrada za jejich újmy. Byli nuceni pracovat v těchto družstev či alespoň vypomáhat při sklizních i přesto, že měli vedle toho ještě své zaměstnání, dále museli poskytovat svůj dobytek pro společné užívání, tzn. například u samic skotu – krav, dojení pro potřeby družstva, nikoliv však jednotlivce či rodiny, která ho vlastní, a v neposlední řadě museli poskytnout své pozemky pro bezprostřední a jednoznačné užívání družstvem, vlastní potřeby stály stranou.

V době, kdy se klade stále větší důraz na odškodňování osob postižených komunistickým režimem je velice znepokojivé, že obyvatelé v oblasti SO ORP Vimperk dostali pouze minimální odškodnění za své příkoří. Ve velké míře dokonce k žádnému odškodnění nedošlo. Po velkých skupinových soudních přenicích dostali obyvatelé pouze zlomky svých ušlých zisků či zlomky náhrady za škody na majetku, nemluvě o dalších sumách za samotnou újmu, jak příkoří fyzické, tak psychické. Ze sta-tisícových částek se tak dostáváme k několika tisícům či dokonce pouze několika-set korunám za výše uvedené újmy.

2.2.1.5 Říční systém a vodní plochy

Charakteristika účelu výběru

Stav vodních toků a vodních ploch je a vždy byl oblastní zájmu a výzkumu. Současný stav vodních toků a vodních ploch je oblastí, u které si lidstvo nemůže vybrat, zda se jí zabývat či ne. V tomto případě jde totiž o životně nutný a potřebný zdroj, bez kterého by lidstvo neexistovalo. V současné podobě a v našich zeměpisných poměrech se však již nejedná o oblast, jejíž mírná absence by působila katastroficky, avšak jsme svědky toho, že její naopak velká přemrštěnost může katastrofálně působit. Samozřejmě je, že voda je důležitá a ochrana vodních zdrojů a jejich správné, účelné a ekonomické využití, by se mělo stát prioritou.

Popis

Oblast SO ORP Vimperk z geomorfologického hlediska leží na celku Šumava. Ze zeměpisného hlediska leží na horských pásmech Šumavy. Nachází se zde pestrý říční systém, který patří do rozvodí mezi Severním a Černým mořem. Pramení zde především řeky Volyňka a teplá Vltava.

Mezi nejdůležitější vodní toky patří řeky Peklov, Polecký potok, Spůlka, Řasnice, Teplá Vltava, Volyňka. Dalšími řekami jsou Arnoštský potok, Bořanovický potok, Dolanský potok, Hradčanský potok, Medvědí potok, Pravětínský potok, Setěchovický potok, Radistický potok, Vydří potok, Zvíkovský potok, apod.

Mezi vodními plochami zde nalezneme velké množství rybníků (např. Mléčná dráha u Račova – turistické centrum), nádrží (Světlohorská nádrž) a pramenů. Oblast SO ORP Vimperk patří mezi ty oblasti, které nedostatkem vodních toků, ploch a deště netrpí.

Už od doby vzniku prvního osídlení v územích této oblasti byly obce situovány do vhodného místa pro jejich založení. Pokud šlo o čistě obranné obce, které zde vznikaly pro ochranu obchodních stezek mířících do oblasti Prachaticka, Pražských oblastí, či jiného kouta České republiky, byly zakládány v oblastech spíše strategického charakteru, tzn. hornaté oblasti, určité úžiny, horské brány, ale také vrcholky kopců a další tomuto podobné oblasti. Tedy

oblasti, ve kterých je možné dobře bránit určitou oblastí a navíc ze kterých má obce dobrý výhled na krajinu a popřípadě jiné obce, které má chránit. Pokud šlo však o obce zemědělského charakteru či výrobního charakteru, které měli zásobit jak sebe, tak ve velké části případů i některá menší městečka či města, byly situovány do oblastí vhodných pro takovou činnost. Z historie víme, že takovou oblastí je místo s přívnětivým klimatem a prostředím a zejména přístupem k pitné vodě, tzn. u řek. Navíc pro zemědělství je říční voda, která zásobuje půdu potřebnou vlhkostí a živinami výhodným elementem. Postupem doby však význam obranného charakteru upadal a obce vznikali i tzv. „na zelené louce“, anebo s přibývajícími samot. Důvod úpadku obranného charakteru je zcela samozřejmý. Obce s několika desítkami obyvatel nemohli zabránit jakémukoliv útoku. Postupem doby, kdy došlo ke značnému až převratnému vývoji ve výzbroji lidstva, byly boje a války vedeny již přímo mezi státy a jejich armádami, nikoliv mezi příhraničními partičkami a obyvateli. Ano! I k takto malým konfliktům v historii docházet mohlo, a docházelo, avšak jen velmi zřídka. Obyvatelstvo ve státech, které spolu vedly války, bylo často utlačováno anebo napadáno, ale nebyl to již rovný boj. Stály proti sobě dobře vycvičená a silně vyzbrojená armáda proti několika vesnickým rolníkům. Obranný charakter obcí tedy nadobro upadl. Avšak druhý smysl vzniku obcí v různých částech území, a to zemědělský a výrobní, byl silně na vzestupu.

Dodnes je velké množství obcí závislé na svém říčním systému a vodních plochách. Buďto využívá vodu z nádrží a přehrad pro zásobení obyvatel pitnou vodou, anebo vodu využívá pro jiné účely, jakým je například zalévání zahrad, či jiný, horší, způsob, a to jako odpadní systém.

2.2.1.6 Lesní ekosystém – řízené rozhovory s myslivci

Charakteristika účelu výběru

Stejně jako ochrana vodních zdrojů, je i ochrana lesního ekosystému jedna ze stěžejních oblastí života a stejně jako voda je i les, jako jedna z největších výroben kyslíku, pro člověka životně důležitá. Les má své funkce na poli výroby kyslíku, čištění vzduchu, zadržování vody, ochrany před lavinami v horských oblastech a mnoho dalších funkcí, mezi které patří i funkce okrasná.

Popis

Místní oblast patří mezi silně a hustě zalesněné oblasti. Lesy se zde nacházejí trojího charakteru. První patří do vlastnictví státu, nad kterými bdí Lesy České republiky s pobočkou ve Vimperku. Další patří do vlastnictví obcí a měst v celém SO ORP Vimperk. Posledním druhem lesů jsou lesy patřící do vlastnictví jednotlivých občanů.

Území SO ORP Vimperk, co se týče zastoupení druhů stromových dřevin v lesích, kromě území Národního parku Šumava, kopíruje z valné většiny celorepublikovou situaci. Převážnou většinu zde tvoří smrkové monokultury, a to místy až 55 - 60 %. Dále jsou tu borovice (17,5 %), buk (6,5 %), dub (6,5 %) a modřín. Krom těchto dřevin jsou tu ještě další listnaté stromy, zejména bříza. Smrková monokultura je zde, stejně jako ve většině České republiky, zcela typická. Po vykácení původních druhů dřevin zde byly uměle vysázeny. Původní podoba lesů se zachovala pouze v chráněných územích. Na území SO ORP Vimperk mezi ně patří přírodní rezervace Opolenec a CHKO Šumava. Samotné město Vimperk se nachází ve vzdálenosti cca 10 km od NP Šumava, který leží v CHKO Šumava.

Podnebí České republiky a samotné Šumavy vylučuje extrémní přírodní živly, jakými jsou například tornáda, tajfuny a hurikány, ale některé menší úkazy, jakými jsou například orkány a vichřice se zde místy v určitých obdobích vyskytují. V poslední době však stále častěji. Mnozí vědečtí odborníci to přisuzují zejména globálními změnám klimatu, které jsou stinnou stránkou antropogenního využívání planety.

Negativní činitelé

Mezi úkazy, které zanechaly škody na krajině viditelné dodnes, patří orkán Kyrill, který zasáhl celou oblast Šumavy, a to jak CHKO, tak i národní park, v lednu roku 2007. Vítr v té chvíli dosahoval rychlost okolo 130 - 140 km/h a v nárazech okolo 170 km/h. Škody činili až 850 tis. m³ padlého dřeva. V srpnu 2009 byla otevřena turistická trasa u rozhledny Poledník, ve které mají turisté možnost sledovat obnovu lesa, a to obnovu přirozenou.

Dalším negativním činitelem na území SO ORP Vimperk, zejména v oblastech přilehlých k NP Šumava, je kůrovec. Avšak druhů kůrovců je několik tisíc a samotných kůrovců, kteří se vyskytují v ekosystému smrkové monokultury, je několik set. Mezi nejznámější kůrovce s největším a nejčastějším výskytem patří Lýkožrout smrkový. Dále zde najdeme dalších zhruba 5 nejčastěji se vyskytujících druhů, a to Lýkožrout menší, Lýkožrout lesklý, Lýkohub matný, Lýkohub smrkový a Dřevokaz čárkovaný.

Tato problematika vyvolala mnohé diskuse. Jedna strana je pro to, nezasahovat do lesního ekosystému a nechat les, aby se vypořádal s danou situací sám. V této skupině nalezneme zejména environmentálně interesované občany. Oproti tomu druhá skupina je přesvědčena o tom, že nejlepším řešením této situace je vykácení poškozených a odumřelých dřevin. S touto skupinou se ztotožňují zejména osoby státní a úřední. Strana první tvrdí, že lýkožrout v oněch oblastech a v oněch dřevinách již zahynul, a tak není potřeba zasahovat do této chráněné krajiny. Strana druhá je však názoru, že lýkožrout ještě zcela nevyhynul a že je potřeba přírodě pomoci a zasáhnout, a to i z toho důvodu, že napadené stromy při pádů mohou poškodit mnoho stromů dalších a zdravých. Tento spor způsobuje i výskyt patologických incidentů, jako například přivazování se ekologických aktivistů ke stromům, které mají být pokáceny a odklizeny. Tyto osoby musejí být policií vyvedeny z daného prostoru. Má to i negativní dopad pro samotné zaměstnance firem angažujících se v odklizení napadených stromů. Jedním z důkazů je například případ jednoho z dřevařů s motorovou pilou, který se pořezal, když musel dávat pozor a odhánět ony aktivisty.

Těžba dřeva

Jak souvisí i s problematikou uvedenou výše, patří neodlučitelně k lesu i jeho těžba. Dřevo je lidstvem těženo od dob, kdy začalo budovat první primitivní obydlí a začalo shánět množství

dřeva k vytápění a pro další účely ve větším množství, než stačilo uspokojivě pojmout pouhé dosavadní sbírání odpadlých a volně povalujících se dřevin.

I v dnešní době těžba dřeva trvá a s ohledem na budoucnost, ve které dojdou zásoby ropy, a lidstvo se nebude moci spolehnout na plasty, bude těžba trvat i v budoucnu. Navíc vzhledem ke snaze o snižování emisí a znečišťování životního prostředí, je dřevo jediná volba. Pokud tedy lidstvo nenalezne jiný, levný a ekologický způsob výroby energie. Zásoby ropy se tenčí a již jsme všichni pocítili snižování těžby a spotřeby uhlí, zejména hnědého.

Smysl lesa

Lesy jsou pro lidstvo velice důležitým prvkem. Mezi jejich základní přednosti patří tvorba kyslíků a filtrace vzduchu. Dalším faktorem je schopnost lesů zadržet velké množství vody, což je velice výhodné jako ochrana před povodněmi. Někdy se také uvádí kladný vliv lesních krajín na kvalitu vody. Les je také důležitý z klimatických důvodů, právě z výše uvedené schopnosti filtrace vzduchu, respektive zadržování oxidu uhličitého. Les je také domovem a útočištěm pro většinu zvířectva, ptactva a dalších živočichů, velkého množství rostlinstva a obrovského spektra různých druhů hmyzu.

Péče o les

Mezi povinnosti občanů patří starat se o své lesní pozemky. Tzn. nahlásit nějaký problém, například při napadení škůdcem. Dále výsadba nových stromků, pokud staré uhynou či si je majitel vykácí a využije pro vlastní účely. Většinou se však kácí stromy a keře, které zabraňují v dostupnosti k lesu anebo byly silně poškozeny či dokonce zničeny. Patří sem i již nestojící stromy. Z hlediska dostupnosti jde o případy, kdy dřeviny zarostou přístupové cesty k lesu nebo brání průchodu či průjezdu.

Protože je les třeba chránit, vznikla ve většině světa profese lesníka. Ten má za úkol nejen udržovat estetický vzhled lesa, ale hlavně jeho obnovu pro možnou těžbu. V zásadě jde o to, udržet les jako nevyčerpatelný zdroj surovin. Tato funkce má svůj původ už v době, kdy na českém trůnu zasedl rod Lucemburků, avšak v plné míře se začala projevovat až s příchodem reforem za dob Rakouska – Uherska a vlády Habsburského rodu. Třetí důležitou etapu tvořila snaha místních šlechtických rodů o udržení kvality a kvantity lesů pro další možné využití. Na

jihu Čech mezi ně patřili jak Schwarzenbergové, Lobkowiczové, tak i Rožmberkové. Mezi zajímavosti z této oblasti patří například i to, že Lčovické panství s přílehlými pozemky patřilo jistou dobu architektovi národního divadla Josefu Zítkovi. V dnešní době této funkci ve velké míře pomáhá vědecký výzkum, a to jak ze strany chemických koncernů, jako producenta různé škály ochranných repelentů a látek pro ochranu lesa, tak také geologický, klimatický a další výzkum. To vše vede k poznání lesa a možnosti jeho ochrany.

Další profesí na území lesa a pozemků okolí lesa je myslivectví. Na rozdíl od lesníka, myslivectví je zájmovou činností. To ale neznamená, že by ztrácela na významu. Myslivci jsou důležitým prvkem v ochraně lesních ekosystémů. Pečují o to, aby se některé druhy zvířectva nepřemnožili a nečili tak lesní společenství. Vzhledem k vlivu člověka totiž v minulosti vymizely druhy živočichů, kteří byli predátorem pro živočichy jiné, a ti zas pro jiné atd. Proto dochází k přemnožení některých druhů zvířat. Myslivci se starají o jejich redukci. Dále se starají o redukci tzv. „škodné“, což je např. liška, kuna a další, kteří často působí škody na hospodářstvích obyvatel, např. ve formě vybytí hejna slepic anebo mordování chovu králíků. V podzimních a zimních měsících se myslivci starají o dokrmování zvířectva ve svých revírech, což jsou oblasti, které představují územní jednotku v rámci dělené velké oblasti, ve které myslivecký spolek aktivně působí.

Myslivci jsou ale také velmi dobře seznámeni se stavem lesů a to zejména ve svých revírech, a proto často spolupracují právě s lesníky. Vzájemná komunikace a důvěra je pro udržení trvalých lesních ekosystémů velice důležitá. Mimo to i mnoho myslivců a osob vystudovaných v této oblasti činností, se pak ochránci lesa stává. Pro SO ORP Vimperk je to například Střední škola lesnická v Písku, která učí studenty všem aspektům lesa, jeho ekosystému a jeho následné ochraně a která se stává jedním z dodavatelů lesnické inteligence. Většina studentů z této a mnoha jí podobných vzdělávacích institucí se pak stává členy mysliveckých organizací. Z nich se pak část stává i lesníky pro soukromé subjekty, mezi které patří podnikatelé a potomci šlechtických rodů. Z ekonomického hlediska je tento obor velice perspektivní. Z hlediska ekologického a environmentálního je tento obor sice též perspektivní, ale hlavně nepostradatelný.

Řízené rozhovory s myslivci

Charakteristika účelu výběru

Jak je již nadneseno v metodické a koncepční části výše, tato práce se zaměřuje na potřeby místních samospráv, a to nejen územní, ale i účelových, mezi které patří i myslivecká sdružení, a proto je tato část zaměřena právě na tuto oblast.

Popis

Otázka č. 1

V jaké stavu jsou lesy ve vašem obvodu?

V našem obvodu jsou lesy v současné době v dobrém stavu. Občas se sice vyskytne problém ve formě hurikánu, jako například Kyril v roce 2007 anebo několikanásobný výskyt různých druhů kůrovce. Tyto události způsobily pád či odumření mnoha kusů stromů, které musely být později vytěženy. Ale v našem obvodu přímo žádný problém, který by narušoval lesní ekosystém v současné době, není.

Otázka č. 2

Co se týče stromovin, v jakém stavu je většina stromů?

Jak jsem již řekl dříve, stromy nejsou ve špatném stavu. Vidíme například stromy rostlé různými směry a v různých tvarech, ale to je způsobeno působením větru a svahy krajiny a to nemá žádný vliv na zdraví stromu či kvalitu dřeva. Jediné stromy, které byly nebo jsou ve špatném stavu, jsou ty, které byly poškozeny silnými větry a zlámány, anebo poškozeny v minulých letech kůrovcem.

Otázka č. 3

Je ve vašem obvodu v současné době problém s výskytem kůrovce?

Kdepak. Dříve tu nějaký problém byl, ale naštěstí se tu nerozmohl tak, jak jsme se zprvu obávaly. Co se týče výskytu kůrovce v NP Šumava a v CHKO Šumava, tam jistý problém

s výskytem byl, ale v současné době je obtížné říci, jak to probíhá dál. Podle některých tam již nic není, ale jak říkám, je obtížné to říci stoprocentně bez bližších údajů.

Otázka č. 4

Jak probíhá ochrana stromů a mladých stromků?

Stromky jsou jako malé vedeny v tzv. „školkách“ a ty jsou kvůli ochraně obehnané plotem, aby k nim nemohla lesní zvěř, jako například srnky, laně a jeleni. Ti rádi okousávají kůru a větvičky z mladých stromků. Pokud jde o větší stromky a stromy, pokud je u nich nějaký problém, používá se speciální směs, kterou se kmen stromu natře, a to ho chrání před útoky zvěře.

Otázka č. 5

Jaké druhy lesní zvěře u nás nalezneme a jak vypadají jejich stavy?

V našem obvodu máme srnky, divoká prasata a také nějaké jeleny a laně, zajíce rysy, lišky a kuny a malé množství bažantů apod. Dokonce je tu hlášen výskyt divokého králíka. Co se týče jejich stavů, například srnek bývalo jich mnohem více, až 200 kusů v našem obvodu. V současné době je jich ale kvůli působení rysů na našem území již jen cca 120. Pokud tento počet klesne pod 100, už se bude uvažovat o odstřelu některých kusů.

Otázka č. 6

A nejsou nějak rysové chránění? Je vůbec možné nějak tuto situaci vyřešit?

Samozřejmě, že chráněn je, dokonce tu máme hlášeny 2 kusy, které mají obojek na sledování, ale celkově je tu hlášeno asi 5-6 rysů. Vzhledem k tomu, že je rys hájen, nesmí se střílet. Avšak v tomto případě se situace musí nějak řešit.

Otázka č. 7

Takže se vyskytuje na vašem území nějaká tzv. „škodná“?

Ano. Například rys. Tradičně se mezi škodnou nepočítá, ale v našem případě jí téměř je. Pokud jde o tradiční škodnou, jako jsou lišky a kuny, tak ty se zde vyskytují. V několika

lokalitách nám byl hlášen výskyt lišky a v oblasti Lčovic se vyskytlo několik kun. K lidským obydlím se stahují zejména kvůli drůbeži, kterou lidé chovají.

Otázka č. 8

Co děláte, když naleznete například liščí mlád'ata?

Liščí mlád'ata jsou pro nás vcelku přínosná. Krmíme je a necháme je vyrůst a pak je používáme při učení psů na norování a k odchytu právě této škodné. Pes musí projít dlouhou dřevěnou šachtou a musí nalézt a co nejrychleji dorazit k lišce, která je na jejím konci.

Otázka č. 9

Znamená to, že pes tu lišku zabije?

Kdepak. Liška je chráněna mříží či plotem, aby se mohla využít častěji. Takhle by se moc psů v norování neprocvičilo.

Otázka č. 10

Ve vašem i v jiných obvodech probíhají hony. Jaký vliv to má na počet lesní zvěře?

Rozhodně žádný drastický. Střílí se pouze přemnožené kusy a tímto honem se redukuje. Není za cíl nějak výrazně snižovat stavy. Například u jelenů jsou určeny kusy, které se střílet již nesmí. A pokud jde například o bažanty, k tomu slouží bažantárny. V nich se chovají bažanti, kteří se pak vypustí do lesa a střílí. Proto se jich při honech vyskytne tolik a pak se mylně zdá, že jich v lese žijí desítky až stovky, ale je to díky tomuto.

Otázka č. 11

Pokud se vrátíme k lesní zvěři, existuje nějaký zdravotní problém u zvířat?

Bohužel ano. Například Svalovec u divokých prasat. Je to nebezpečná hlístice, která by se při konzumaci mohla přenést na toho, kdo ji konzumuje. Ten Svalovec se živí svalovou tkání a rozšiřuje se v trávicím systému a dostává se i do krevního řečiště. Proto se maso musí posílat na kontroly. Pokud je maso nakažené, je celé zvíře určeno k likvidaci. Nedá se použít.

Druhým případem je radioaktivita opět u divokých prasat. Ty se živí různými druhy hub, které obsahují určité velmi malé množství radioaktivity. Avšak ve velkém množství jsou pro konzumenta onoho divočáka zhoubné. Působí jako radiace. I v tomto případě pomůže jen velmi přísná kontrola divokého prasete.

Otázka č. 12

Jsou ve vašem okolí hlášení nějakých pytláků? Popřípadě nevíte o nějakém výskytu pytláků v okolních mysliveckých obvodech?

Přímo v našem revíru žádná hlášení nejsou. Sice víme o hlášeních o pytláčení rysů na Šumavě, ale přímo v našem obvodu k ničemu takového našťěstí nedochází. Takže jediným případem podobnému pytláčení je ten, když člověk srazí zvěř autem a pak to nenahlásí. Avšak tento případ se zde téměř nevyskytuje.

Zákonná ustanovení

Jak už bylo uvedeno výše, neméně důležitou úlohu mají obyvatelé samotní. Hlavní je v této oblasti dodržování zákonů, vyhlášek a nařízení, které upravují oblast nakládání s lesem a chování v něm. Mezi hlavní zákony můžeme uvést Lesní zákon (z. č. 289/1995 Sb.). Tento zákon upravuje nakládání s lesem. Tento zákon je opravdu rozsáhlý. Dokonce upravuje i záležitosti ohledně možnosti provozovat soukromé včelíny v lesech.

Za jistou tečku v jejich povinnostech bychom mohli označit přání správců lesa, aby se lidé chovali v lesech tiše a nenechávali po sobě nepořádek, to také znamená neodhazovat zde žádné odpadky.

Otázky se týkají mysliveckého obvodu Věneč, který se rozkládá kolem obcí Zálezly, Kovanín, Setěchovice, Bolíkovice, Lčovice, Čkyně, Bošice, Budilov a dalších menších přilehlých obcí.

Řízený rozhovor se vztahuje k roku 2012.

Odpovědi byly upraveny do knižní formy.

2.2.1.7 Významné lokality

Charakteristika účelu výběru

Kromě své nesporné okrasné funkce, mají významné lokality v daném území, v tomto případě v území SO ORP Vimperk i funkce jiné. Jsou zejména funkce ekonomického charakteru, jako jednoho ze zdrojů místních pokladen, dále funkce vzdělávacího charakteru, jako zdroje poznání, a v neposlední řadě funkce charakteru kulturního.

Popis

Jednou z dominant oblastí SO ORP Vimperk je samotný zámek ve městě Vimperk, který byl dříve hradem. V současné době patří mezi národní kulturní památky. Zámek funguje i jako muzeum dějin města a hradu, šumavské přírody, sklářství a knihtisku, a tak je častým cílem turistů. Dále je stále vyhledáván archeology a památkáři. Mezi zajímavosti hradu patří předsunuté opevnění, malá pevnost Haselburg a nepřístupná válcová hradební věž.

Ve městě se dále nachází několik významných kulturních památek. Patří mezi ně i gotický kostel Navštívení panny Marie, který je znám svou kamennou sochou Madony. Původní dřevěná socha je nyní vystavena v Národní galerii. Mezi klenoty města patří i kostel sv. Bartoloměje, známého pro své středověké fresky. Vimperk se chlubí i starou radnicí na náměstí a gotickou městskou věží.

Další významnou oblastí ve struktuře kultury tvoří naučené stezky. Naučené stezky Vimperku jsou Chalupská slat', Vimperská stezka, Pravětínský stezka, Sudslavická stezka, Povydrří, Boubínský prales, Mářský vrch, Jelení slat', atd.

Chalupská slat' je 260 metrů dlouhá trasa kolem rašelinišť přechodného typu, která se nachází v I. zóně NP Šumava. Vimperská naučná stezka je lesnicko-naučná stezka se začátkem trasy u osady Pravětín. Pravětínská stezka z Lenory do Vimperku je 32 km dlouhá cyklotrasa. Sudslavická stezka je 3,5 km dlouhá trasa, která začíná i končí u mlýna Vanických v Sudslavicích. Na trase stojí za prozkoumání zejména dva objekty. Prvním je Sudslavická lípa. Je to 30 metrů vysoká a 600 let stará lípa s obvodem kmene přes 11 metrů. Tento strom vyžaduje stále větší a častější péči vzhledem ke svému stáří. Lípa je někdy zvaná jako

„Husova“, protože pod ní kdysi prý i on sám kázal. Druhým objektem jsou Sudslavická jeskyně. Je to jeskyně s krasovými útvary, z nichž některé byly poškozeny těžbou vápence. Za zmínku jistě stojí, že zde na konci 19. století, byly objeveny tisíce kostí z kosterních pozůstatků pleistocenní a holocenní fauny. Oba tyto objekty se nachází v přírodní rezervaci Opolenec. Povydří je přírodní památka v I. zóně NP Šumava rozkládající se na peřejovém a kaskádovém úseku řeky Vydry. Nedaleko Horní Vltavice se nachází národní přírodní rezervace Boubínský prales ochraňující bukosmrkový porost. Důvodem vzniku stezky na Mářském vrchu je ochrana tzv. „kamenného moře“, které se nad obcí Svatá Máří rozkládá na území cca 150x40 metrů a stále dochází k jeho rozšiřování.

Dalšími pamětihodnostmi je pravěké hradiště na Věnci, nejvýše položená horská obec v Čechách Kvilda, památník Vlčí kámen na Světlé hoře připomínající zastřelení posledního vlka na Šumavě a nejvýše položená železniční stanice v Čechách na Kubově Huti. Jelení slat' je naučná trasa v 1. zóně NP Šumava, která představuje mnoho přírodních krás v oblasti.

2.2.1.8 Geologie a vývoj podloží vybrané oblasti

Charakteristika účelu výběru

V širších a konkrétnějších souvislostech, má poznání v rámci tohoto tématu v souvislosti s možným výskytem problematiky v této oblasti, veliký význam pro další rozvoj, vývoj a nakládání s daným územím.

Popis

Z hlediska geomorfologie patří správní oblast obce s rozšířenou působností Vimperk do Hercynského systému, subsystému Hercynská pohoří, provincie Česká Vysočina, subprovincie Šumavská subprovincie a celků Šumava a Šumavské podhůří. V území ORP Vimperk, které spadá do celku Šumavského podhůří, se převážně nachází v podcelku Vimperská vrchovina. Každá následující jednotka je dílem jednotky předešlé.

Geologie této oblasti patří mezi nejrozmanitější v ČR i v celé střední Evropě. V době starším, než je proterozoikum, v eonu archaika (prahor), se na území dnešní Šumavy nacházely pouze usazené horniny. Eon je nejvyšší geochronologická jednotka, podle které se člení historie geologického vývoje Země. Od nejstaršího jsou to hadaikum, archaikum, proterozoikum a fanerozoikum.

Mezi základní geologické celky patří moldanubikum a moldanubický pluton. Jejich stáří není zatím zcela objasněné. Všeobecně se mu přisuzuje stáří od spodního proteozoika (starohor) až k paleozoiku (prvohory). Proterozoikum je eon. Paleozoikum je geologická éra spadající do eonu fanerozoika. Moldanubikum je tvořeno pararulami a migmatity a dalšími přeměněnými horninami z prahor, jako jsou fylity, žuly, svory a ruly.

Nejstarší orogenezi na území dnešní ČR i celé planety je Kadomské vrásnění, které způsobilo ústup moře a některé metamorfózy hornin, a to vlivem tlaku a vysokých teplot. Dalším vrásněním na území dnešní ČR, které přímo ovlivnilo oblast Šumavy, bylo Hercynské (Varijské) vrásnění. To způsobilo ústup moře a vytvořilo základ Českého masívu. Třetím horotvorným procesem mající vliv na oblast Šumavy bylo Alpínské vrásnění. To však neovlivnilo tuto oblast přímo. Výtvozem tohoto třetihorního vrásnění byly horotvorné

procesy, které vytvořily dnešní Alpy a Karpaty a dále Apeniny a Pyreneje. Důsledkem tohoto vrásnění byly zdvihy a poklesy okolních území, jakož i oblasti dnešní Šumavy. Ve čtvrtohorách měl na toto území vliv světového ledovce. Ten tlakem, který působil a následným porušením zemského povrchu při svém ústupu, vytvořil ledovcová jezera. Na území Šumavy jsou to Černé jezero, Čertovo jezero, Prášílské jezero, Plešné jezero a jezero Laka.

2.2.2. Socio-ekonomická charakteristika území

Charakteristika účelu výběru

Nedílnou součástí charakteristiky určitého území je samozřejmě jeho socio-ekonomická charakteristika. Ta nám dává konkrétní představu o stavu, vývoji a dalších tématech na poli ekonomiky, obyvatelstva a jejich vzájemných vztazích a kooperaci.

2.2.2.1 Demografická struktura obyvatelstva

Charakteristika účelu výběru

Demografická charakteristika nám popisuje veškeré souvislosti v rámci obyvatelstva a patří do oné sociální složky výše uvedené charakteristiky. V rámci geografie a téma ohledně kvality života, je tato tematika stěžejní, protože vše se týká života obyvatel v daném území, kooperaci toho obyvatelstva v rámci jednotlivce nebo určitých seskupeních, a to výzkumem současného stavu, zjištěním hrozeb a příležitostí, snahou o vyřešení problematických oblastí, pomocí s daným stavem a prognózami o budoucím vývoji na poli tohoto tématu.

Popis

Počet obyvatel v SO ORP Vimperk k 31. 12. 2010 je 17 753 obyvatel. Průměrná hustota zalidnění je 33 obyv./km², což je hluboko pod průměrem ČR, který je 134 obyv./km². Tento údaj je daný nízkým počtem obyvatel a velkou rozlohou území. Nemalá část území také patří mezi chráněná území s různým stupněm ochrany.

Geografické rozložení obyvatelstva

Z celkového počtu obyvatel žije necelá jeho polovina (téměř 46 %) v samotném srdci SO ve Vimperku. Necelá čtvrtina (přes 21 %) pak žije v obcích, které mají do 1 tis. obyvatel. Takovýchto obcí je na území SO ORP Vimpek celkem 16.

Naděje na dožití*

Průměrná naděje na dožití při narození je v ČR u mužů 74,4 let a u žen 79,5 let. V SO ORP Vimperk je to 71,9 let u mužů a 78,3 u žen. Je tedy mírně nižší než průměr ČR. Pokud však jde o poměr muži X ženy, kopíruje zde tradiční demografický trend, a to ten, že naděje na dožití při narození je u žen vyšší.

Natalita a mortalita

Celkový počet narozených v roce 2010 je 180, avšak zemřelých je 183. Podíl zemřelých na novotvary je 23,5 %, na nemoci oběhové soustavy 50,8 % a na nemoci dýchací soustavy 6 %. Natalita zde činí 10,2‰, průměr ČR je 11,1‰. Mortalita zde činí 10,3‰, průměr ČR je 13,3 ‰. Co se týče natality, je tu v porovnání s ostatními ORP na nízké úrovni. Mortalita je zde také nižší, což je na rozdíl od ukazatele natality výhodou. Celkově mortalita převyšuje natalitu. Pro rok 2010 je přírůstek v SO ORP Vimperk v rámci porovnání výsledku natalita X mortalita -3 obyvatel.

Věkové složení obyvatelstva*

Průměrný věk mužů je 39,6 let. U žen je to 42 let. Počet mužů je 8796 a žen 8957. Obyvatel ve věku 0 – 14 let je celkem 2611, z toho 1355 mužů a 1256 žen. Ve věku 15 – 64 let je 12556 obyvatel, z toho 6374 mužů a 6182 žen. Ve věku 65 a více let je 2586 obyvatel, z toho 1067 mužů a 1519 žen. Zde názorně vidíme celorepublikový trend vyššího počtu narozených mužů, ale nižšího počtu mužů ve stáří. Naopak žen se rodí méně, ale více se jich dožívá vyššího věku.

Sňatečnost, rozvodovost, potratovost

Pro rok 2010 je počet sňatků v SO ORP Vimperk je 78. Počet sňatků z dlouhodobého pohledu pozvolna klesá. Počet rozvodů je 52. Z dlouhodobého hlediska trpí ukazatele rozvodovosti tzv. „jojo“ efektem = rok za rokem stoupá a klesá atd. Počet potratů je 54. Počet potratů klesá. V nedávné době jsme sice zaregistrovali mírné zvýšení, avšak nyní se vývoj tohoto ukazatele vrátil ke svému pozvolnému klesání.

Cizinci*

SO ORP Vimperk je oblastí s vysokým počtem cizinců a národnostních menšin. Ať už jde o romské, vietnamské či německé obyvatelstvo. Problém však nastává při určení národnosti, protože velká skupina obyvatel, v drtivé většině jde o romské obyvatelstvo, se nepřiznává ke své skutečné národnosti a udává při SLDB (Sčítání lidu, domů a bytů) nepravdivé údaje o své české národnosti. Tudíž nelze zcela spolehlivě určit počet lidí patřících do této či jiné etnické menšiny. Počet cizinců podle Ministerstva vnitra ČR na území ORP je 539.

Vystěhovalí, přistěhovalí

K 31. 10. 2010 je podle ČSÚ evidováno 271 přistěhovalých a 289 vystěhovalých občanů. To znamená celkový přírůstek v SO ORP Vimperk, do kterého je zahrnován i výsledek v rámci natalita X mortalita, pro rok 2010 -21 obyvatel.

Religiozita obyvatelstva*

V Jihočeském kraji se je podíl věřících 34,7 %. SO ORP Vimperk je na tom podobně. Nejnižší podíl věřících je v příhraničí s Německem, kde se pohybuje mezi 15 - 20 %. Oblast jižně a západně kolem města Vimperk, včetně jej samotného, se téměř ztotožňuje s průměrem Jihočeského kraje. Některé severnější a východnější oblasti SO ORP Vimperk dosahují i k 40 %. Nejvíce věřící jsou starší muži a ženy, a to přes 65 let věku. Co se týče počtu věřících dle dosaženého vzdělání, nejvíce věřící jsou lidé se středním odborným vzděláním. Nejvíce nábožní jsou obyvatelé v menších obcích. S rostoucím počtem obyvatel se snižuje podíl věřících. Obecně platí, že počet věřících žen je vyšší než počet věřících mužů.

Nejvíce zastoupená je zde Církev římskokatolická. Dále jsou to Českobratrská církev evangelická, Církev československá husitská a velmi malé procento Svědků Jehovových. Tímto pořadím v zastoupení kopíruje SO ORP Vimperk průměrný stav v ČR.

Sociálně patologické jevy

Na území SO ORP Vimperk bylo za rok 2010 evidováno 247 trestných činů, a to 209 trestných činů v Obvodním oddělení Policie ČR Vimperk a 38 trestných činů v Obvodním oddělení Policie ČR Horní Vltavice. Pro přesný výčet počtu trestných činů – viz Atlas pro potřeby místních samospráv mikroregionu SO ORP Vimperk, který se nachází v druhé části této práce.

Pokud jde o případy prostituce, veřejná se v této oblasti téměř nevyskytuje. Avšak zejména kolem silničního tahu I/4 a hlavně na německé straně a v ČR poblíž hranic se několik osob věnující se prostituci vyskytuje, a to buď veřejně či v tzv. „vykřičených domech.“

*Uvedené údaje se vztahují k 31. 12. 2011

2.2.2.2 Národnostní složení obyvatelstva

V minulosti, před I. světovou válkou, byl Vimperk národnostně německé město. Žily v něm přes 4 tisíce obyvatel německé národnosti. Samozřejmě, že po II. světové válce bylo spolu s celým pohraničím odsunuto toto obyvatelstvo i z této oblasti. Výsledkem byla mnohá opuštěná obydlí. Nyní tvoří významnou menšinu romské obyvatelstvo. Významnou skupinou je zde i ostatní asijské, zejména vietnamské obyvatelstvo, které většinou provozuje malé obchody s oblečením či potravinami. Jak je již zmíněno výše, i přes vysokou spolehlivost SLDB, vyskytuje se tu případ, že příslušný obyvatel jako člen menšiny neuvede svou skutečnou národnost, ale uvede místo ní českou. Je tedy velice obtížné určit přesnou velikost té či jiné etnické menšiny.

2.2.2.3 Charakteristika vzdělanosti

SO ORP je na tom, co se vzdělanosti obyvatelstva týče, oproti průměru ČR o něco hůře. V nižších sférách vzdělanosti má SO OPR Vimperk vyšší procentuelní zastoupení než ve vzdělání vyšším. Například obyvatelstva bez vzdělání je 0,6%, naproti tomu u Jihočeského kraje je to 0,4 % a u ČR také. Sice má zastoupení 40,3 % u vyučení a středního vzdělání bez maturity, což je více než průměr ČR, avšak u úplného středního s maturitou ztrácí již téměř dva procentní body. U dalšího vyššího vzdělání též ztrácí. Výjimkou je však ve vysokoškolském vzdělání, kde sice se svými 6,3 % ztrácí na průměr ČR 8,9 %, ale předhání své okresní město Prachatice se 6,1 %.

Hlavní základní školy jsou ve Vimperku, Čkyni a Vacově, popřípadě ve Stachách. V ostatních obcích jsou pouze menší základní školy či malotřídky. Část žáků docházkou spadáje do Vlachova Březí (okres Prachatice) a Prachatic.

Střední školy jsou ve Vimperku. Vysoké školy ani vyšší odborné školy zde žádné nejsou. Obyvatelstvo v tomto ohledu spadáje do obcí Prachatice, Volyně (okres Strakonice) a Strakonice.

2.2.2.4 Charakteristika zaměstnanosti a nezaměstnanosti

Charakteristika účelu výběru

Toto téma je bezesporu součástí jak ekonomické, tak sociální problematiky. Toto téma patří do každodenní oblasti zájmu, výzkumu a prognóz, a je pro život obyvatelstva velice důležité. Pro potřeby obyvatelstva je toto téma důležité hlavně z hlediska nabídky pracovních míst a výši jejich ocenění. Pro potřeby hospodářství je toto téma důležité svojí odvodovou složkou, respektive podobou a výší daní z dané profese, daného zaměstnavatele a v rámci proměnlivé výše daní z hlediska výše dosaženého platu i právě platového zařazení.

Zaměstnanost

V SO ORP Vimperk se v oblasti zemědělství i průmyslu pohybuje cca 12,5 % ekonomicky aktivních obyvatel (EAO). Ve stavebnictví 14 % a v oblasti údržby vozidel, maloobchodu a velkoobchodu téměř 21 % EAO.

Největší zaměstnavatele

Mezi největší zaměstnavatele na území SO ORP Vimperk patří NP a CHKO Šumava, dále ROHDE & SCHWARZ závod Vimperk, s.r.o., Seaquist Closuer Loeffler s.r.o., Lesy ČR s.p., BH - Nemocnice Vimperk, a.s. a Vimperská masna, a. s.

Nezaměstnanost

Dle Ministerstva práce a sociálních věcí a ČSÚ je k 31. 12. 2010 evidováno 698 uchazečů o zaměstnání. 93,8 % uchazečů je dosažitelných, 16,9 % má zdravotní postižení, 5,7 % jsou absolventi a 12 % je již evidováno déle jak 12 měsíců. Je evidováno pouze 73 volných pracovních míst, tzn. počet uchazečů na jedno volné pracovní místo je 9,6. Procento nezaměstnanosti se v současné době pohybuje okolo 7,5 %, což je oproti současné celorepublikové nezaměstnanosti 9,2 % výrazně méně. V roce 2003 byla cca 6,7 %.

Podle ČSÚ je k 31. 12. 2010 je nejvyšší nezaměstnanost v obcích Žárovná (17,4 %), Nové Hutě (14,6 %), Borová Lada (12,3 %) a Lčovice (11,3 %). Nejnižší nezaměstnanost je v obcích Kubova Huť (1,4 %), Nicov (2,4 %), Kvilda (3 %) a Bohumilice (3,9 %).

2.2.2.5 Charakteristika podnikatelských aktivit

Charakteristika účelu výběru

Pro potřeby místních správ ale i celostátní organizace, je důležité vědět o podnikatelských aktivitách na svém území, jakož i o předmětu jejich podnikání a nabídce pracovních míst jimi nabízených. Navíc orgány místních správ mohou na tuto situaci odpovědět některými opatřeními a také mohou s danými podnikatelskými subjekty spolupracovat v rámci rozvoje regionu.

2.2.2.5.1 Podnikatelské aktivity tuzemské

Jak je již v této práci zmíněno, největšími zaměstnavateli na území SO ORP Vimperk jsou NP a CHKO Šumava, dále ROHDE & SCHWARZ, s.r.o., Seaquist Closuer Loeffler s.r.o., Lesy ČR s.p., BH - Nemocnice Vimperk, a.s. a Vimperská masna, a. s.

Správa NP a CHKO Šumava

Jedná se o organizaci, která vznikla rozhodnutím Ministerstva prostředí v dubnu roku 1991 a plní úkoly, které vyplývají z nařízení vlády ČR č. 163/1991 Sb., zákona č. 114/1992 Sb. a jeho prováděcí vyhlášky č. 395/1992 Sb.; Správa provádí ochranu přírody a krajiny, ochranu zemědělského půdního fondu, rybářství a myslivosti. Správa má právo hospodařit se svým majetkem a její výdělků plynou i z prodeje dřeva. Stálá aktiva této společnosti přesahují 250 mil. Kč. Na území SO ORP Vimperk se rozkládá územní pracoviště NP Šumava Borová Lada a sousedem ORP jsou územní pracoviště Srní na severozápadě a České Žleby na jihu.

ROHDE & SCHWARZ závod Vimperk, s.r.o.

ROHDE & SCHWARZ je soukromá společnost podnikající v oblasti elektroniky, zejména testovacích a měřících přístrojů, radiokomunikace a informačních technologií na nadnárodní úrovni. Společnost má celkově přes 8 tis. zaměstnanců v Německu a v dalších více jak 70 zemích světa.

Závod ve Vimperku je výsledkem spolupráce firmy ROHDE & SCHWARZ s firmou TESLA, a. s. a následného odkoupení jejích pozemků, budov a závazku pracovních smluv zaměstnanců. Činnost vimperského závodů pod novým jménem ROHDE & SCHWARZ závod Vimperk, s.r.o. začala 1. 5. 2001 a trvá dodnes.

Národní společností pro ČR je ROHDE & SCHWARZ – Praha, s. r. o., která je dceřinou společností ROHDE & SCHWARZ GmbH & Co.KG., byla založena a otevřena samotným zakladatelem mateřské společnosti Dr. Hermannem Schwarzem v roce 1995.

Sequist Closures Loeffler s.r.o.

Tato společnost je další společností na území SO ORP Vimperk s nadnárodním působením a s původem v Německu. Firma se specializuje především na výrobu plastových uzávěrů pro kosmetiku, potraviny, domácí potřeby a chemické přípravky. Firma sídlí za území obce Čkyně, na rovinném terénu na kraji obce, poblíž toku řeky Voláky. Zaměstnává až 350 lidí, především české národnosti. Velká část zaměstnanců do práce dojíždí z okolních obcí.

Lesy ČR s.p.

Hospodaří na lesních pozemcích, které jsou ve vlastnictví státu. Jejím účel je velice podobný účelu Správě NP a CHKO Šumava, jako například ochrana lesa, správa drobných toků a myslivost a rybářství. Dále se podílí na lesnické osvětě a na vydávání publikací. Jedná se o státní podnik, tedy ve vlastnictví státu.

BH - Nemocnice Vimperk, a.s.

Původ nemocnice se datuje do poloviny 19. stol. Společnost BH – Nemocnice Vimperk, a. s. byla městem vimperk založena 6. 9. 1999 a v prostorách nemocnice poskytuje služby v oblasti ústavní, ambulantní i sociální péče. Nemocnice patří známé organizace na poli zdravotnictví v celé ČR. Specializuje se na léčbu a nemocí jako cukrovka, Parkinsonova choroba, infarkt miokardu a na rehabilitaci po různých zraněních.

Vimperská masna, a. s

Tato společnost má původ již v totalitním režimu, a to v roce 1963. V současné době se již nejedná o státní podnik, ale o společnost akciovou. Společnost se zabývá porázkou jatečných zvířat a výrobou masných produktů. Firma zaměstnává okolo 160 zaměstnanců. Denně expeduje přes 20 tun masa a masných výrobků a svou expedicí pokrývá téměř celou ČR.

KMP Bürotechnik, s.r.o.

Tato společnost působící v obci Čkyně zaměstnává až 200 zaměstnanců. Převážnou část z této skupiny tvoří ženy. Z nich je velká část přímo z obce Čkyně, ostatní ženy dojíždí za prací z okolních obcí. Firma je součástí nadnárodního koncernu se sídlem v Německu. Firma se zaměřuje na výměnu a čištění tonerových kazet do tiskáren, s at' už tonerovými či inkoustovými náplněmi, výrobou kancelářských potřeb a dalších výrobků, jako jsou například štítky čárových kódů či pomocná výroba k reklamním stěnám.

Firma začala na Vimpersku operovat v roce 1992 a do Čkyně přišla v roce 1994. Nejprve začala v malých prostorách nad náměstím Čkyně a o chvíli později převedla výrobu do velké haly poblíž řeky Volyňky, nedaleko haly firmy Seaquist Closures Loeffler s.r.o. V roce 2003 přistavěla další halu a v roce 2009 vystavěla další výrobní halu spolu s velkým skladem.

Tato společnost je jednou z mála, která má tak různorodé národnostní složení svých zaměstnanců. Kromě české většiny zde zaměstnává také osoby slovenské, mongolské a vietnamské národnosti. Většina z těchto zaměstnanců se ubytovala v této obci. Jiní, například někteří slovenští zaměstnanci, zde bydlí přechodně a dojíždí sem za prací například na každý druhý týden ze Slovenska.

Společnosti minulého režimu

Mezi nejvýznamnější a nejznámější společnosti na tomto území bezpochyby patřila společnost ŠUMAVAN VIMPERK, která se specializovala na výrobu oděvů a dalších výrobků postelového charakteru, jako jsou potahy a povlaky. V neúspěšnějších obdobích pracovalo v této společnosti přes 1 tis. zaměstnanců. Přes 600 jich pracovala přímo v závodu

ve Vimperku a zbylí zaměstnanci pracovali v závodech v Prachaticích, Husinci (okres Prachatice), Kasejovicích (okres Strakonice) a dalších. Jednalo se o státní podnik.

Dalším gigantem této oblasti byly STÁTNÍ STATKY ŠUMAVA, která se lišila od jednotných zemědělských družstev (JZD), tím, že spravovali i státní statky a měli výrobu navazující na zemědělskou výrobu, jakož i na chov zvířat, mezi což patří například i jatka. Zaměstnávali obrovské množství zaměstnanců a sféra jejich vlivu se pohybovala v podstatě na celé západní části dnešního SO ORP Vimperk a dále.

Další státním podnikem byla JITONA VIMPERK, firma, která se specializovala na výrobu nábytku a dalších výrobků v odvětví dřevoprůmyslu. Zaměstnávala téměř 700 zaměstnanců a svou velikostí tedy předčila i svou mateřskou Soběslavskou firmu.

SKLÁRNÝ VIMPERK se zabývaly průmyslem skla.

Dalším důležitým podnikem byl MĚSTSKÝ PODNIK SLUŽEB VIMPERK. Tento státní podnik se specializoval na služby obyvatelstvu a sdružoval různě zaměřené pracovníky. Do sféry jeho služeb patřila oblast dopravy a autoservis, dále oblasti domácnosti jako práce pro švadleny, mandlování oděvů, pořizování fotografií a prodej plynových bomb. Dále se zabýval oblastí osobní potřeby, kterou vyřizovali kadeřnice, manikérky a další.

2.2.2.5.2 Podnikatelské aktivity zahraniční

Jak je již uvedeno výše, mnoho firem působících na území SO ORP Vimperk v dnešní době, jejichž tamní závody patří do sféry tuzemské, v širším pohledu patří do mnohem většího nadnárodního koncernu s původem zejména v Německu.

2.2.2.6 Systém zdravotnictví

Charakteristika účelu výběru

Oblast zdravotnictví je jedna z předních a nejdůležitějších oblastí v rámci výzkumu vzhledem k tomu, že je pro lidský život nepostradatelná a tudíž plně zapadá do veškerých produktů plánování, které jednotlivé územní oblasti produkují.

Popis

V SO ORP Vimperk je jedinou nemocnicí ta ve Vimperku, spadající pod BH – Nemocnice Vimperk, a. s. Další nemocnicí, která patří mezi spádové pro tuto oblast, je nemocnice v Prachaticích (Nemocnice Prachatic, a. s.), avšak pro většinu obyvatel je typičtější spádovost v této oblasti do nemocnice ve Strakonících (Nemocnice Strakonice, a. s.). Ta je pro většinu obyvatel přijatelnější jednak z důvodu vcelku dobré dostupnosti, ale hlavně z důvodu kvality a rozmezí služeb, které v ní panují. Ta je posuzována jako 2. nejlepší v ČR a nejlepší v Jihočeském kraji.

V SO ORP Vimperk pak ale fungují různé poliklinické stanice, které nabízejí služby lékařské a dentistické služby. Nejnavštěvovanější jsou ordinace ve Čkyni a ve Vimperku. V některých ostatních obcích fungují malé ordinace anebo systém, kdy lékař přijíždí do obce jednou za nějaký čas anebo přímo za některými pacienty. To obstarávají i ambulance s lékaři, které jezdí po obcích například jednou do týdne za pacienty, kteří se nemohou dostat za lékařem z důvodu nemoci, stáří, financí či nedostupnosti dopravy, ať už veřejné či vlastní.

Místní oblast nepatří k těm s největším množstvím zdravotního personálu, ale v Prachaticích a ve Volyni (okres Strakonice) jsou střední školy, jejichž některé obory jsou zaměřeny na sociální a zdravotní péči a připravují studenty na studium na vyšších odborných školách a vysokých školách v Písku a Českých Budějovicích. Odtud přicházejí velmi dobře připravení absolventi.

V okolí SO ORP Vimperk se nachází obvodní a zubní péče v obcích Husinec a Lenora a nemocnice a obvodní a zubní péče v Prachaticích.

2.2.2.7 Systém dopravy

Charakteristika účelu výběru

Systém dopravy je pro účel vymezení regionu a pro veškeré plánování také jednou ze stěžejních oblastí. Doprava a dopravní infrastruktura hraje významnou roli v různých charakteristikách spádovosti, v ekonomické sféře, kde díky dobré dopravní infrastruktuře je oblast atraktivnější pro investory a i v sociální sféře pro obyvatele, kteří hodnotí kvalitu života a kvalitu dostupnosti zboží a služeb právě podle kvality i kvantity dopravní infrastruktury. Další rozvoj v každé oblasti, zde v SO ORP Vimperk z velké části závisí na kvantitativním i kvalitativním rozvoji a vývoji právě v oblasti dopravy a její infrastruktury.

2.2.2.7.1 Silniční doprava

Město Vimperk se nachází na hlavním silničním tahu silnice I/4 z německého Mnichova a Pasova přes Vimperk a Strakonice do Prahy. Ve městě se kříží se silnicí II/145, která tvoří tah na Husinec (okres Prachatice). Z autobusového nádraží ve Vimperku je zřízeno několik přímých spojů do Českých Budějovic, Dačic, Písku, Prachatic, Prahy, Strakonice, Tábora a dalších měst. Dálnice a silnice I. třídy jsou ve vlastnictví státu. Silnice II. a III. třídy jsou ve vlastnictví kraje a místní komunikace jsou ve vlastnictví obcí.

Silniční síť je zde velmi rozsáhlá. V posledních letech zde proběhla a probíhá modernizace a údržba silnic. U některých komunikací ale nastává v některých případech problém s jejich údržbou. Pokud jde o silnici I/4, ta je udržována Ředitelstvím silnic a dálnic (ŘSD). Ale například na silnici vedoucí z Vlachova Březí do Lčovic, navazující na tah silnice I/4, respektive v jejím úseku Setěchovice, rozcestí – Zálezly, je jedna z nejhůře udržovaných komunikací v okrese Prachatice. V posledních letech proběhla na mnoha úsecích údržba a nános asfaltové vrstvy, tzv. „balenky“, ale na tomto jediném úseku v širokém okolí doposud nanesena nebyla a to i přitom, že se jedná o využívaný úsek.

2.2.2.7.2 Železniční doprava

Přes SO ORP Vimperk vede železniční trať (tah 198) ze Strakonice přes Vimperk do Volar. Na území SO ORP Vimperk vede železnice přes obce Lčovice, Čkyně, Bohumilice, Vimperk, Lipka, Kubova Huť a Horní Vltavice. Zajímavostí u železnice a železniční stanice na Kubově Huti je ta skutečnost, že jsou to nejvýše položené stavby této povahy v ČR.

Pro návaznost do Plzně či Českých Budějovic musí obyvatelé přestupovat ve Strakonici. Kvalita vozů železniční dopravy odpovídá jejich stáří. Jsou zde zastaralé vozy. Vozy osobní přepravy jsou vozy 2. třídy. V nedávné době se však v některých časových intervalech na této trati vyskytují tzv. „regionální vlaky“, které patří k nejmodernějším vozům 2. třídy v ČR. Kromě téměř luxusního sedacího prostoru jsou vozy vybaveny moderní toaletou. Navíc v těchto vozech již nefunguje tradiční způsob otevírání a případného zavírání vozů. Místo starého způsobu je zde nový, který otevírá dveře do vozu pouhým stiskem tlačítka, což je dobrá zpráva zejména pro starší občany, kteří mají občas problém s otevřením vozu.

Samozřejmě je zde trať využívána i pro přepravu dřeva, uhlí a jiného zboží.

Mapové listy, které jsou v Atlasu k této problematice vztaženy, jednak představují kvantitativní a kvalitativní stav dopravních komunikací v SO ORP Vimperk a dále porovnávají dopravní dostupnost do střediska mikroregionu Vimperku ze všech jeho okolních obcí, a to průměrným počtem spojů za jeden pracovní den z celkového měsíčního měření počtu spojů.

2.2.2.8 Veřejná správa a samospráva v území

Charakteristika účelu výběru

Protože je tato práce zaměřena i na potřeby místních samospráv, zahrnuje oblast jejího zájmu právě i oblast veřejné správy a konkrétně samosprávy, která řídí tuto oblast, konkrétně SO ORP Vimperk.

Popis

V obcích funguje systém samosprávy stejný, jako v celé ČR. Dříve v obcích fungovaly národní výbory, které nebyly samosprávné, ale centrálně ovládané státem. Ten byl zase ovládán z povzdálí z moskevského Kremlu. Dnes jsou na obcích obecní úřady se zastupitelstvem a popřípadě radou obce. Hlavou obce je starosta. Dříve vypadal systém správy v tomto území odlišně. Národní výbory byly i v některých obcích, které jsou dnes pouze částmi obcí jiných. Jsou to sice obce, ale správou patří pod celek správy jiné obce.

Například na severu ORP Vimperk jsou obce Čkyně, Dolany, Horosedly, Onšovice, Předenice, Spůle a Záhoříčko. Každá z těchto obcí má vlastní název, vlastní území i vlastní označení a ohraničení silničními cedulemi, avšak správo patří pod samosprávu obce Čkyně, která i rozhoduje o správním děním v těchto obcích a spolupracuje s různými zájmovými celky, které se v daném území vyskytují. Většinou jde o sbory dobrovolných hasičů, avšak vyskytují se i různé jiné zájmové útvary, jako Myslivecké sdružení Věmec, apod.

Město Vimperk ve sféře vlivu daným statutem obce s rozšířenou působností (ORP), zajišťuje pro celou oblast SO ORP Vimperk veřejnoprávní služby např. v oblastech činností úřadů stavebního, finančního, sociálního, živnostenského a dalších.

Dříve obce patřili pod správu okresů. Okresní úřady byly dříve okresními národními výbory. ORP Vimperk se nachází v okrese Prachatice. V současné době již okresy nefungují v rámci správy, ale stále fungují v územním rámci. Současná ORP se nazývají jako obce III, někdy jako „Malé okresy“.

2.2.2.9 OPU vztah – kvalita života

Vztah, poměr a vzájemná kooperace obyvatelstva, nabídky pracovních míst a nabídka ubytování, či nabídka bytů a domů, je problematika, jejíž vyřešení a popsání je dalším z cílů této práce. Pracovní název této problematiky je „OPU vztah“ a vychází z řešené problematiky kvality života, a to především z prací prof. Vladimíra Iry, Ivana Andrášky, P. Gajdoše a T. Hancocka. OPU vztah však není stejný ani následný program přímo nebo jednoznačně a bezprostředně navazující na problematiku kvality života. Je s ní pouze velice příbuzný a v jistých aspektech z ní i částečně vychází.

V mnoha publikacích se můžeme dozvědět, že v celé této problematice působí a věnuje se jí obrovské množství profesorů, výzkumníků a jiných profesionálů. Jedním z problémů a de facto základních problémů, bylo samotné vymezení pojmu kvalita života, a to jak pojmu kvalita, tak zejména pojmu života, a to vše v podobě a rozsahu k tomu určené. Při procházení různých publikací se setkáváme s mnoha různými variacemi a nejednotností ve vysvětlení těchto pojmů a povětšinou dojdeme k názoru, že jde z velké míry o velké množství subjektivních úvah, které se snaží být zobjektivněny do širších konceptů. Tyto koncepty by daly jasný a přímý základ pro další řešení této problematiky. Avšak v historii řešení této problematiky jasně vidíme odlišný náhled na vysvětlení těchto i jiných pojmů, což vede k mnoha různým výsledkům a odůvodněním a také odlišnému rozsahu obsahu forem těchto výsledků. Některé jsou všeobecně uznávány více, jiné méně. Touto problematikou se zabývá nemalé množství odborníků. Můžeme například jmenovat K. F. Schuesslera, G. A. Fishera, R. A. Cumminse, B. H. Massama a M. Pacioneho.

V. Ira i A. Andráško poukazují na jistou možnou souvislost sociálně-ekonomických aspektů udržitelného rozvoje s kvalitou života. Tento koncept byl definován v britské Národní strategii udržitelného rozvoje (DETR 1999) – A better quality of life – strategy for sustainable development for the United Kingdom.

Dále Hancock (2000) uvádí několik argumentů, které zdůvodňují obnovený zájem o problematiku kvality života. Podle něj neznámá kvalita života a udržitelný rozvoj, který s ní souvisí, pouze rozvoj ekonomický, ale také poukazuje na důležitost rozvoje sociálního. Dále poukazuje na důležitost kvality lidského života a nikoliv pouze jeho délky. Tedy důležitost toho, jak člověk s životem naloží a čemu život zasvětil.

Geografický časopis (č. 2 z roku 2007) na základě přehledu literatury uvádí několik výrazů, které jsou spojeny s problematikou kvality života. Podle něj jsou to „zdraví, obyvatelnost (schopnost žít), blaho, kvalitu městského prostředí, udržitelnost, spokojenost (se životem), štěstí a životní úroveň.“¹

Pro potřeby naší analýzy OPU vztahu však vycházíme z 3 základních složek a jejich pod-složek. Jsou to:

Obyvatelstvo

Základním hlediskem je počet obyvatel. V tomto ohledu se ale nejedná pouze o prostý počet, ale také o počet obyvatel, který je schopen daný region pojmout a míru urbanizace. Pod-složkou je zdraví obyvatelstva. Mezi pod-složky pak patří také dostupnost služeb, a to zdravotního, vzdělávacího, kulturního, veřejnoprávního a osobního charakteru. Další pod-složkou je posouzení národnostní rozmanitosti v regionu a její příznivé či nepříznivé dopady a také s tím přicházející vzájemné národností a rasové vztahy, respektive jejich podoba a s tím související kriminalita. Poslední pod-složkou je rámcové vymezení životní úrovně.

Práce

V tomto hledisku se zabýváme počtem pracovních míst, nezaměstnaností a dalšími aspekty v možnostech pracovního rozvoje v regionu a tedy celkovou možnou dostupností pracovních nabídek. Pod-složkou tohoto hlediska je i kvalita dopravy, její druhové řazení a její rozsah.

Ubytování

Toto hledisko souvisí částečně s hlediskem prvním (Obyvatelstvo), a to z aspektu schopnosti pojmout určitý počet obyvatel, jakož i pracovních sil. Pod-složkou je i schopnost regionu pojmout samotné ubytovací prostory. Jeho další pod-složkou jsou pak vymezení možností a druhů ubytování v regionu a tedy celkové pestrosti, které je region schopen, a to jak v současné době, tak s přihlédnutím k možnostem budoucím.

¹ IRA, V. a I. ANDRÁŠKO. Kvalita života z pohľadu humánnej geografie. Geografický časopis. Geografický ústav SAV, 2007, roč. 59, č. 2, s. 21. ISSN 0016-7193. str. 161-162;

OPU vztah v SO ORP Vimperk

S přihlédnutím k předchozím charakteristikám a vymezení SO ORP Vimperk, je pro tento region vytvořena tato OPU charakteristika:

V aspektu obyvatelstva je situace z vědeckého hlediska velice různorodá a zajímavá. V SO ORP Vimperk žije více jak 17 700 obyvatel, ale téměř polovina žije ve městě Vimperk. Necelá čtvrtina obyvatel pak žije ve městech (16), které mají počet obyvatel méně jak 1 tis. V porovnání s ostatními je to malé číslo. Kromě „hlavního města“ SO ORP Vimperk Vimperku, je tu míra urbanizace nízká, což nenasvědčuje trendu vyspělých oblastí. V porovnání s ostatními SO ORP je zde počet obyvatel jeden z nejnižších v ČR, ale to vede k jisté kladné nepřeplněnosti oblasti. Zdraví obyvatelstva je celkově vzato dobré a i přesto, že je naděje na dožití při narození nižší než celorepublikový průměr, nemá k té celorepublikové příliš daleko.

V pod-složkové oblasti služeb je dostupnost služeb zdravotní dobrá. Dostupnost vzdělávacích institucí a služeb je již oproti ostatním ORP v kraji i v ČR slabší a to jak z nedostatku a absence některých druhů středních škol, tak z absence vysoké či vyšší odborné školy přímo na svém území. Kulturní složka se tu v posledních letech velice zlepšuje. A to ať už z činnosti kulturního domu, divadla a kina, nebo také činností diskotékových klubů a pořádání koncertů. Veřejnoprávní služby, myšleno tím jejich kvalitou a dále profesionalitu personálu na úradech, je na dobré úrovni a stále se zlepšuje. Avšak je zde nedostatek vysokoškolských a vědeckých odborníků. Dostupnost služeb osobního charakteru, jako kadeřnictví, holičství, pořizování osobních fotografií, stravovacích podniků dalších takových zařízení, je na úrovni dobré v rámci kvantity, ale již horší v rámci kvality a popřípadě ceny.

Pokud jde o pod-složku národnostní, hlavní centrum koncentrace menšin je ve městě Vimperk. Jde zejména o romskou menšinu. Dalšími menšinami jsou např. Vietnamci. Některé tyto národnostní rozdíly působí v oblasti kriminální nepokoje a některé potyčky mezi obyvateli. V nedávné době zde byl zaznamenán i výskyt osob spojených s extrémisty ze severu ČR, zejména tedy z oblasti Šluknovského výběžku, kde bylo v nedávné době zaznamenáno mnoho případů mezi-národnostní a mezirasové agrese. Přímo ve Vimperku byl nedávno zaznamenán i útok na jednu zpěvačku, cizinku. Druhým aspektem s tím spojeným je tedy kriminalita. A pokud jde o kriminalitu jako takovou a celkovou, je její absolutní výskyt

v SO ORP Vimperk oproti Jihočeskému kraji velice nízký. Pokud ale jde o relativní počet, přepočtený na 1 tis. obyvatel, je v SO ORP Vimperk kriminalita vyšší než v kraji. Avšak SO ORP Vimperk disponuje větším procentuelním údajem ohledně počtu objasněných trestných činů, než je tomu u Jihočeského kraje.

Životní úroveň v SO ORP Vimperk se pohybuje ve středních příčkách a v souvislosti s mzdovou situací ji lze rámcově přiřadit ke střední a nižší-střední třídě. Z důvodu vesnického osídlení je však životní úroveň někdy pokládána za lepší, a to důsledkem blízkosti k přírodě, čerstvému vzduchu a hluku nižšího, než ve městě.

Ekonomicky aktivních obyvatel je tu sice méně než 50 %, avšak nezaměstnanost je tu nižší, než je průměr kraje i průměr ČR. Přes 12,5 % obyv. pracuje sice v zemědělství, avšak je tu vysoký počet samostatně výdělečně činných. Doprava je zde na velice dobré úrovni.

„V oblasti ubytování má SO ORP Vimperk nejvyšší podíl trvale neobydlených bytů v kraji (34 %). Počet neobydlených bytů využívaných pro rekreaci je nejvyšší v kraji (68,5 %). V počtu vystavěných bytů se shoduje s krajským průměrem (15,8 dokončených bytů na 1000 obyv.). V kraji má region 2. nejvyšší podíl nových bytů v rodinných domech (63 %) a vychází z toho i 2. nejvyšší obytná plocha jednoho bytu. Počet dokončených bytů je však nejnižší ze všech SO v kraji a výstavba se soustřeďuje spíše mimo SO ORP Vimperk samotný.“² V rámci počtu bytů a domů je tu možnost další výstavby. Prostory k tomu jsou a zájemci o takovéto ubytování jsou také. Je tu však problém se širší výstavbou zejména oblastí poblíž NP a CHKO Šumava anebo oblastí k tomu též nevhodných. Ubytovacích a stravovacích podniků je v SO ORP Vimperk množství nemalé, ale jsou koncentrovány jen v některých lokalitách. Někde musely být zrušeny z důvodu nedostatku návštěvníků či neatraktivnosti okolí. To je příklad několika ubytovacích a stravovacích zařízení okolo silničního tahu I/4.

Shrnutí

Známka 4. V rámci charakteristiky OPU je to průměr, který dokazuje, že možnosti této oblasti nejsou plně či správně využívány. Avšak možnost změny a rozvoje tu jistě je.

(Známka vychází z vnitřních údajů v rámci výpočtu této analýzy).

²Charakteristika SO ORP Vimperk podle ČSÚ
[http://www.czso.cz/xec/edicniplan.nsf/t/C60027B1AD/\\$File/3116.pdf](http://www.czso.cz/xec/edicniplan.nsf/t/C60027B1AD/$File/3116.pdf)

2.3 Kontakt se zástupci samosprávy a obyvatelstvem

Charakteristika účelu výběru

Jak je již nadneseno v metodické části této práce, jedním ze zdrojových oblastí pro tuto práci je i kontakt se zástupci místních samospráv, a to ve formě řízených rozhovorů. Důvodem pro tyto rozhovory je cílená snaha této práce, respektive snaha o zaměření na nejdůležitější oblasti života obyvatel v území SO ORP Vimperk. Tato část je zároveň i částečným důsledkem, protože snaha této práce zahrnuje i kontakt se zástupci místních samospráv. Níže uvedené údaje a data jsou komplexní převod řízených rozhovorů do celistvějšího celku.

2.3.1 Řízené rozhovory

S výsledků řízených rozhovorů se starosty některých obcí docházíme k těmto závěrům. Obce mají v plánu rozšiřovat volnočasové aktivity pro děti, popřípadě pro seniory. Je to odpověď na stále se rozšiřující vliv počítačů a televize a toho, že u nich tráví stále více dětí stále větší množství času. Dále mají obce v plánu rozšířit i pohybové aktivity v prostorách svých radnic, škol či tělocvičen. Příkladem takového úspěšného programu je například tělocvična v ZŠ ve Čkyni, která je využívána k pohybovým aktivitám občany obce, a to ve velké míře a za nízký poplatek. Několik obcí si chválí plynofikaci, která ulehčila život mnoha obyvatelům a pomohla zejména starším spoluobčanům. Na druhé straně jsou obyvatelé proti plynofikaci, a to z důvodu ceny a dalšího plánovaného zvýšení ceny plynu. Z toho důvodu se občané vrací ke dřevu a uhlí, tedy pevnému palivu. V rámci dopravní obslužnosti hodnotí situaci většina obyvatel kladně. Druhá část této kapitoly se věnovala brownfields na území SO ORP Vimperk a plánovanému využití obcemi. Ze zjištěných poznatků zjišťujeme, že v blízké době není na malých obcích bohužel zatím žádná ochota či možnost využití místních brownfields. Jde o území, která dříve sloužila k těžbě, výrobě či chovu a dalších podnikatelských aktivitám a v současné době jsou tyto prostory nevyužívané. Na území SO ORP Vimperk jsou to zejména staré kravíny a vepřínky. V budoucnosti, až obce i podnikatelské subjekty objeví kvality, výhody a možnosti využití brownfields, budou tato místa využita a povedou k vyšší zaměstnanosti, vývoji a údržbě celého území. V současné době však není využití těchto území nikterak lehké a vzhledem k míře rozpadu některých komplexů a budov, je takovéto počínání v současné době i velmi nákladné.

2.3.2 Shrnutí zjištěných poznatků

Charakteristika účelu výběru

Díky výše uvedeným a zjištěným datům jsme schopni vytvořit níže uvedenou SWOT analýzu, která probírá veškeré silné a slabé stránky oblasti, dále příležitosti a hrozby v této oblasti. Tato analýza dá úředníkům a zástupcům na poli místní samosprávy a dalším čtenářům této práce ucelený pohled na danou situaci v regionu a upozorní je na nejpálčivější problematiku, která postihuje některé oblasti života obyvatel v SO ORP Vimperk a která si zasluhuje největší pozornost, která povede k řešení dané problematiky. Účelem je i možnost přecházet dalším problematickým výskytům v nejrůznějších oblastech života v tomto území.

2.4. SWOT analýza

2.4.1 Silné stránky		2.4.2 Slabé stránky
Bohatá historie a její turistický potenciál		Negativní image regionu
Silný a kvalitní průmysl		Silné zastoupení zemědělství
Vysoký podíl lesů, NP a CHKO Šumava		Nízká míra natality
Péče o lesní ekosystém a vodní toky		Nízký počet obyvatel – pracovní síly vzhledem k ČR
Velké množství významných lokalit a naučných stezek		Stárnoucí populace
Vysoký počet obyvatel v produktivním věku		Emigrace přerůstající imigraci
Nízká nezaměstnanost		Nedostatek příležitostí na venkově
Poloha na hraniční oblasti = tranzitní oblast, výnosy z obchodu a příhraniční spolupráce		Absence vysokých škol
Nízká míra mortality		Nízká kvalita silnic
Klesající počet potratů		Slabá dostupnost a železniční dopravy pokud jde o menší stanice a jejich návaznost na autobusové spoje
Vysoký počet velkých a stabilních firem		Vysoký počet trvale neobydlených bytů
Dobrá dostupnost ke zdravotnickým zařízením		Téměř žádné služby v malých obcích
Důležitý silniční tah I/4		Nedostatek vysokoškolských a vědeckých odborníků v regionu
Dobrá dostupnost a rozšíření autobusové dopravy		Mnohačetné výskyt brownfields
Výstavba bytů		

2.4.3 Příležitosti	2.4.4 Hrozby
Turistický ruch díky bohaté historii	Zhoršení kvality silnic v důsledku nárůstu dopravy
Rozšíření povědomí o významných lokalitách v oblasti kvůli cestovnímu ruchu	Neúspěch současných a budoucích terciérních firem z důvodu slabé zákaznické základny
Možnost rozšíření terciéru v oblasti	Hrozba nárůstu nezaměstnanosti v důsledku kombinace možné krize s vysokých zastoupením zahraničních odběratelů v exportu průmyslových výrobků
Příhraniční spolupráce s Německem	Nedostatečná podpora malých a středních firem
Využití své polohy jako tranzitní oblasti	Nevyužití a chátrání brownfields
Využití dotační politiky státu a EU	Nárůst mezi-národnostní konflikty
Budoucí využití brownfields	

Bavíme-li se o silných stránkách SO ORP Vimperk tak nesmíme opomenout historii jeho střediskového města Vimperku a ani dalších obcí v regionu. Oblast je plná mnoha historických památek a dalších lákadel pro turisty, jako jsou například naučné stezky. Průmyslové podniky v této oblasti jsou známé svou kvalitní prací a navíc mají úzké obchodní vztahy se svými německými sousedy. Navíc v této oblasti mají průmyslové podniky nemalé zastoupení. V této oblasti se vyrábí od jednoho podniku k druhému od malých součástek do zemědělských či průmyslových strojů, až po obrovské konstrukce hal. Výskyt mnoha chráněných území dává místní krajině nedotčený ráz a důležitost z ekologického hlediska. Nízká nezaměstnanost oproti zbytku ČR je též velkou výhodou. Umístění v tranzitní oblasti dává oblasti dobrý potenciál pro výnosy ze všeho, co takovéto umístění přináší. Dobré dopravní spojení z Vimperku do ostatních velkých měst ČR je pro obyvatelstvo velice důležité a přínosné. To zajišťuje dopravní tah silnice I/4.

Ze slabých stránek je nutné podotknout negativní image regionu, která je zapříčiněná zejména sociálními nepokoji, a to zejména v samotném srdci regionu, ve městě Vimperku. Jedná se o problematiku soužití romského obyvatelstva s Čechy. Takovýto nesoulad vyvolává mnohé rozpory, které už nejednou skončily v novinách a v celorepublikových zprávách. Takováto image podnikatele nepřiláká. Stárnoucí populace je zde, stejně jako v celé ČR, velkým problémem, protože pokud dosavadní produktivní obyvatelé dosáhnou post-produktivního věku, přibude velké množství důchodců, na jejichž důchody nebude dost populace, která by na ně vydělala. Stěhování ven z regionu do jiných lokalit ČR připravuje tuto oblast o pracovní sílu a mladé obyvatelstvo. Nedostatek vysokých škol je další slabou stránkou. Přítomnost

vysoké školy či alespoň vyšší odborné školy by zvedla prestiž regionu a nabídla tomuto regionu také nové vědecké pracovníky a další inteligenci. V oblasti nalezneme také mnoho tzv. „brownfields“, dříve zemědělských či průmyslových objektů, které dnes nikdo nevyužívá a stojí tzv. „ladem“.

Příležitosti v tomto regionu tkví v nalákání turistů, a to jak na své památky, tak na naučné stezky, apod. Další příležitostí je využití dotačních fondů EU a také své příhraniční polohy ke spolupráci s německými sousedy. Stejně jako v celé ČR, i zde čekají na své budoucí využití plochy brownfields.

Hrozeb je v oblasti hned několik. Například v neuplatnění se terciérního sektoru v této oblasti. Dále také zhoršením stavu silnic, což by znamenalo negativum nejen pro obyvatele, ale také pro dopravce a podnikatele v regionu. Hrozbou je zde i nevyužití brownfields a jejich neustálé další chátrání. Hrozbou v regionu je i možné další vyhrocování konfliktů na mezinárodnostním poli, jak je již naznačeno ve slabých stránkách regionu.

2.5. Vyhodnocení dat

2.5.1 Vyhodnocení současné situace

Situace je v SO ORP v mnoha ohledem nedostačující. V posledních letech se mnohá problémová místa místní politiky a místního života zlepšila, jiná naopak zhoršila. Jak výše vidíme, je zde mnoho silných stránek a příležitostí, ale naproti tomu i vysoký počet stránek slabých a také všudypřítomných hrozeb. Celkově však lze říci, že většina občanů zde žije ráda a považuje to tu za svůj domov. A nemluvíme zde pouze o staré generaci, ale také o mnohých zástupcích mladé generace, kteří se dokonce i místy angažují do politické a úřední funkce kvůli své snaze zlepšit situaci v tomto místě. Proto lze při pohledu do budoucnosti říci, že by s takovýmto přístupem a samozřejmě odbornou pomocí a ochotou obyvatelstva mohl současný stav nabrat kladných a stoupajících hodnot ve smyslu zlepšování celkové kvality života v celém SO ORP Vimperk.

2.5.2 Návrhy řešení

V návrhu řešení uvádíme dva základní body. Bodem prvním je absolutní nekompromisnost v oblasti administrativní složky SO ORP Vimperk, respektive v kontrole znalostí a zkušeností jednotlivých pracovníků organizací právě této administrativní složky. Důvodem je snaha o to, aby na vedoucích i nižších pozicích byrokratické složky SO ORP Vimperk seděli lidé, kteří skutečně dané problematice rozumí a mají s ní popřípadě zkušenosti.

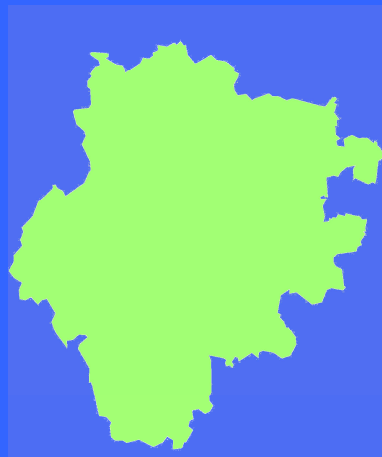
Druhým bodem je apel na právě výše uvedenou administrativní složku ve smyslu pobídnutí k tomu, aby se úředníci jak městských, tak státních a tak i obecních úřadů a organizací nebály a nestyděly požádat vyšší územně samosprávný celek, v našem případě Jihočeský kraj, a také jeho krajský úřad o pomoc ve věcech, kterým nerozumí. A to od vyplnění a podoby formy žádosti o dotace od ČR či EU, až po realizaci různých místních projektů a programů. Zároveň je toto apel na právě na Jihočeský kraj, respektive Krajský úřad v ČB, o nápomocnou ruku pro své SO ORP, jakými je například právě i SO ORP Vimperk.

2.5.3 Závěr

SO ORP Vimperk rozhodně nevyužívá celý svůj potenciál. Ve všech aspektech nalezneme jisté disproporce a negativní dopady, ale je jisté, že SO ORP Vimperk má velmi silný potenciál jak v rámci kvality života, tak v rozvoji regionu a je pouze na správním aparátu této oblasti jak s tím naloží. V současné době ale situace nepatří mezi nejsvětější v republice. Samozřejmě velmi silnou funkci zde má i místní samospráva v podobě obcí, respektive obecních úřadů a zastupitelstev obcí. Jak je uvedeno již výše, v daných problematikách, od žádosti o dotace od ČR či EU až po realizace místních programů a dalších záležitostí, by se obce neměly bát zažádat o pomoc Jihočeský kraj a Krajský úřad v ČB či jiné další odborníky v dané oblasti pro zdárné vyřešení problematiky.

ATLAS

pro potřeby místních
samospráv

SO ORP
Vimperk

OBSAH

3. Atlas pro potřeby místních samospráv mikroregionu SO ORP Vimperk.....	59
3.1 Fyzicko-geografická charakteristika.....	61
3.1.1 Vymezení mikroregionu SO ORP Vimperk.....	61
3.1.2 Geografické znázornění.....	63
3.1.3 Rozdělení půdy.....	64
3.1.4 Geomorfologické a geologické vymezení.....	65
3.1.5 Klimatické členění.....	67
3.2.6 Chráněná území.....	68
3.2 Socio-ekonomická charakteristika.....	70
3.2.1 Hustota zalidnění.....	70
3.2.2 Poměr mužů a žen.....	71
3.2.3 Věková struktura obyvatelstva.....	72
3.2.4 Natalita.....	73
3.2.5 Mortalita.....	74
3.2.6 Přírůstek/úbytek obyvatel.....	75
3.2.7 Migrace.....	76
3.2.8 Charakteristika vzdělanosti.....	77
3.2.9 Nezaměstnanost.....	78
3.2.10 Kriminalita.....	80
3.2.11 Religiozita.....	85
3.2.12 Doprava.....	87
3.2.13 Veřejnosprávní vymezení.....	89
3.2.14 Závěr.....	90
4. Přílohy.....	91
5. Zdroje.....	93

3.1 Fyzicko-geografická charakteristika

3.1.1 Vymezení mikroregionu SO ORP Vimperk

Název obce spadající do SO ORP Vimperk	Části těchto obcí
Bohumilice	Bohumilice
Borová Lada	Borová Lada, Černá Lada, Knížecí Pláně, Nový Svět, Paseka, Svinná Lada, Šindlov, Zahrádky
Bošice	Bošice, Budilov, Hradčany, Záhoří
Buk	Buk, Včelná pod Boubínem, Vyšovatka
Čkyně	Čkyně, Dolany, Horosedly, Onšovice, Předenice, Spůle, Záhoříčko
Horní Vltavice	Březová Lada, Horní Vltavice, Polka, Slatina, Račí, Žlábky
Kubova Huť	Kubova Huť
Kvilda	Bučina, Františkov, Hraběcí Huť, Kvilda, Vydří most
Lčovice	Lčovice
Nicov	Nicov, Popelná, Řetěnice, Studenec
Nové Hutě	Nové Hutě
Stachy	Jaroškov, Stachy, Úbislav
Strážný	Dolní Cazov, Dolní Světlé Hory, Hlaniště, Horní Světlé Hory, Kořený, Řasnice, Silnice, Stodůlky, Strážný
Svatá Máří	Brdo, Smrčná, Svata Máří, Štítkov, Trhonín, Vícemily
Šumavské Hoštice	Kosmo, Nedvídkov, Šumavské Hoštice, Vojslavice
Vacov	Benešova Hora, Čábuze, Javorník, Lhota nad Rohanovem, Milíkov, Miřetice, Mladíkov, Nespice, Přečín, Rohanov, Vacov, Vlkonice, Žár
Vimperk	Arnoštka, Bořanovice, Boubská, Cejsice, Hrabice, Huťský Dvůr, Klášterec, Korkusova Huť, Křesanov, Lipka, Michlova Huť, Modlenice Pravětín, Skláře, Solná Lhota, Sudslavice, U Sloupu, Veselka, Vimperk (I, II, III), Vnarovy, Výškovce
Vrbice	Vrbice
Zálezly	Bolíkovice, Kovanín, Setěchovice, Zálezly
Zdítov	Branišov, Hodonín, Masákova Lhota, Nový Dvůr, Putkov, Račov, Zdítov, Zdítovec, Žírec
Žárovná	Žárovná

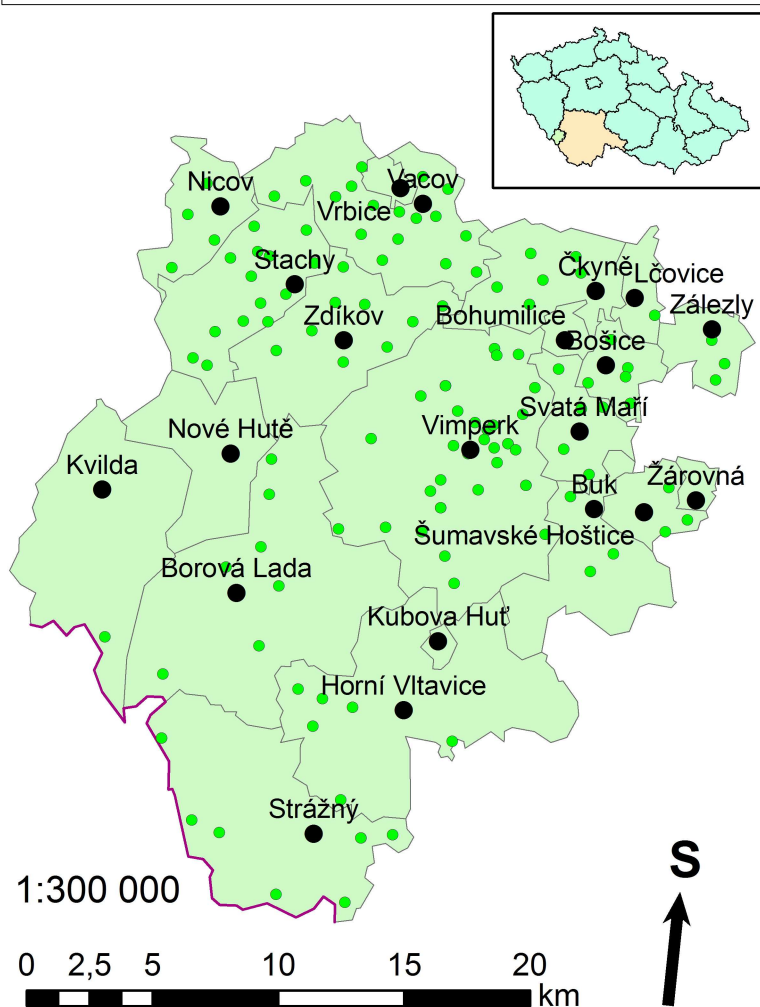
3.1.1 Vymezení mikroregionu SO ORP Vimperk

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
Zdroj: ArcCR500
2012

Správní obvod obce s rozšířenou působností Vimperk (SO ORP Vimperk) se nachází v jihozápadní části České republiky, v západní části Jihočeského kraje, konkrétně uvnitř pomyslného mnoho-

úhelníku tvořeného obcemi jako jsou Prachatice, Volary, Modrava, Kašperské Hory, Volyně a Vlachovo Březí. Na své severozápadní hranici sousedí s Plzeňským krajem a na jihozápadní hranici s Německem.

VYMEZENÍ ÚZEMÍ SO ORP VIMPERK K ROKU 2012

Legenda

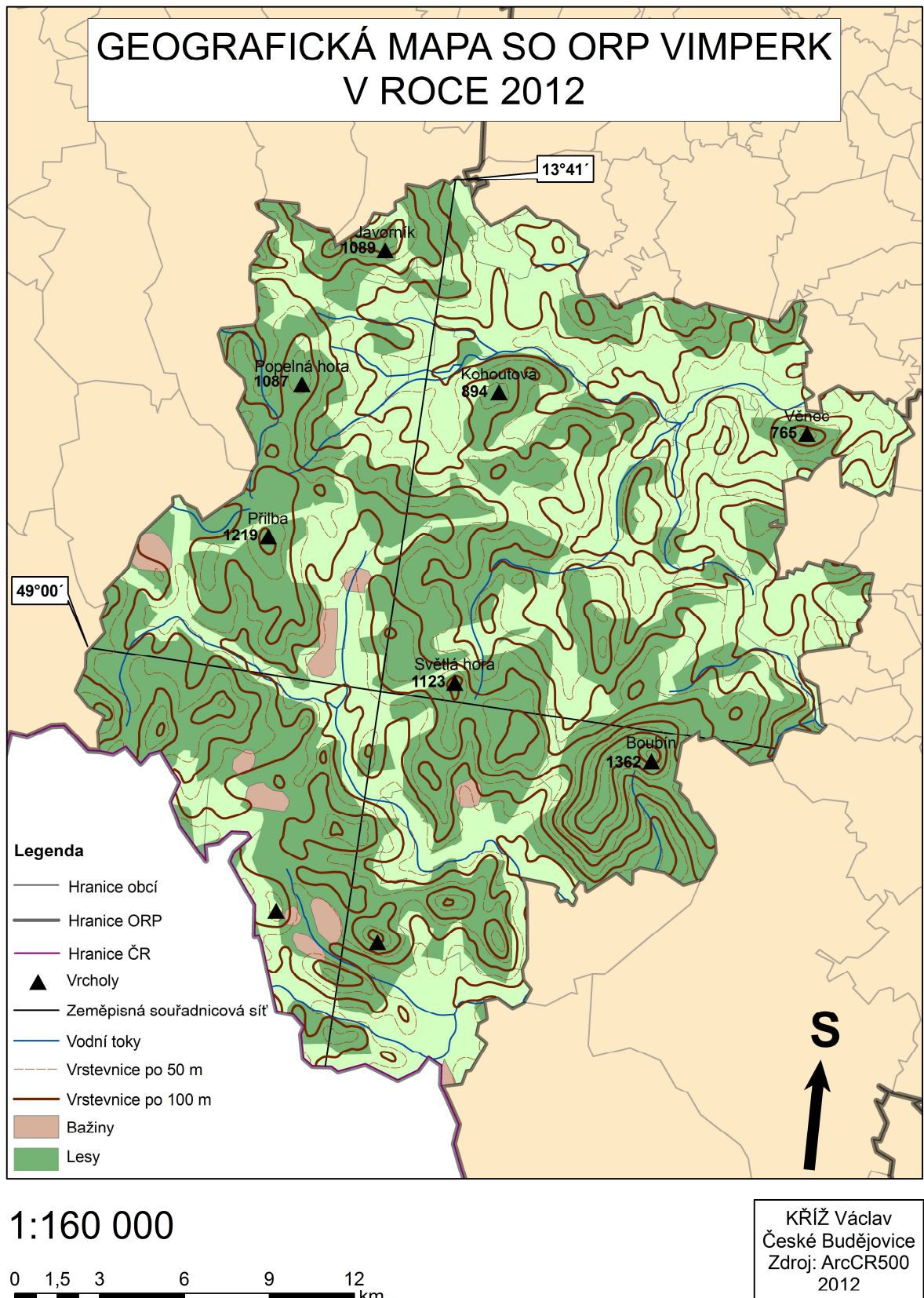
- Obec
- Část obce
- Území obce SO ORP Vimperk
- Hranice ČR

Jde o správní obvod obce s rozšířenou působností Vimperk, který se, jak již plyne z názvu, kumuluje kolem obce Vimperk.

Patří do okresu Prachatice. Na převážné části celé oblasti se rozprostírá horské pásmo Šumavy. K 31. 12. 2010 je rozloha celého území

SO ORP Vimperk podle ČSÚ (Český statistický úřad) cca 53 537 ha. Na území žije k 31. 12. 2011 podle ČSÚ 17 753 obyvatel.

3.1.2 Geografické znázornění

3.1.3 Rozdělení půdy

Z hlediska dělení půdy při dělení půdy na zemědělskou půdu, lesní pozemky, zastavěné plochy a ostatní plochy nám vycházejí tato data:

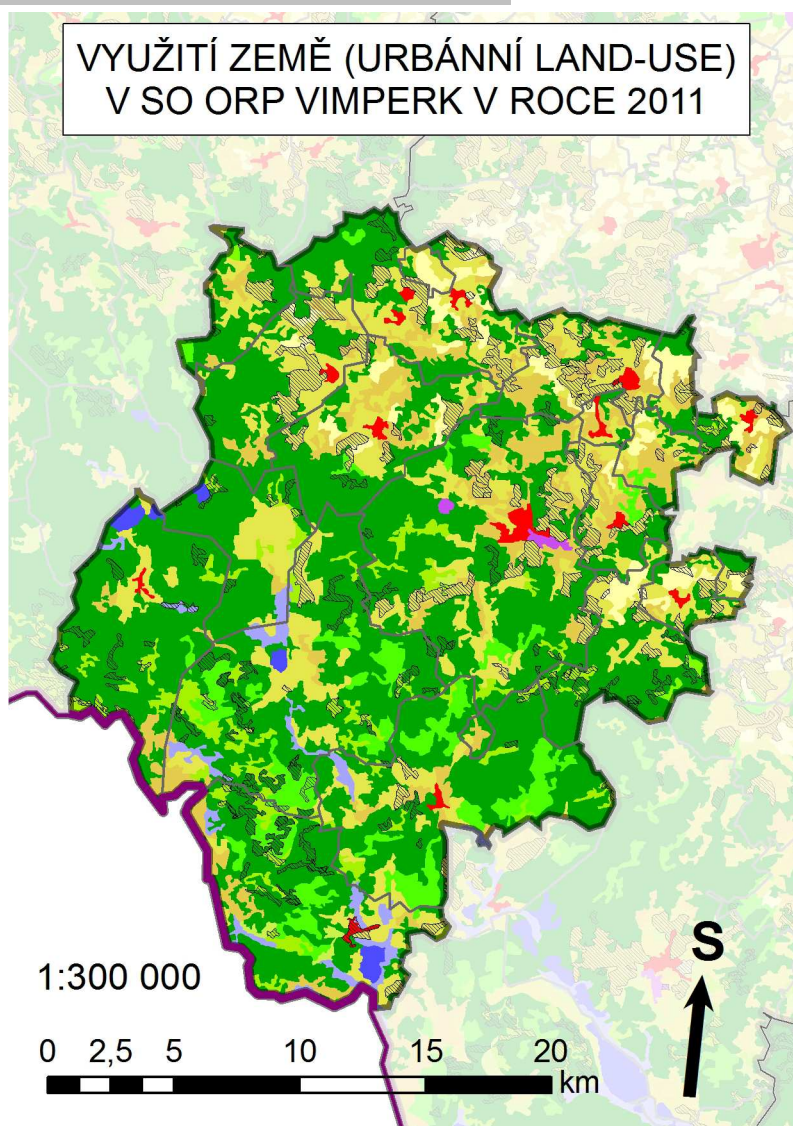
K 31. 12. 2010 zabírá zemědělská plocha cca 15 810 ha (30 %), lesní pozemky 31 996 ha (60 %) a zastavěné plochy cca 282 ha (0,5 %). Ostatní plochy zabírají cca 9,5 % z celé oblasti.

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
CENIA/cenia_corine

Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ORP
- Hranice ČR
- ▨ Změny ve využití půdy 2000 a 2006
- Jehličnaté lesy
- Listnaté lesy
- Přírodní louky
- Zemědělské oblasti s přírodní vegetací
- Orná půda
- Zastavěné oblasti
- Průmyslové a obchodní areály
- Močály a mokřady
- Vnitrozemní vodní plochy
- Letiště
- Louky a pastviny
- Nízký lesní porost

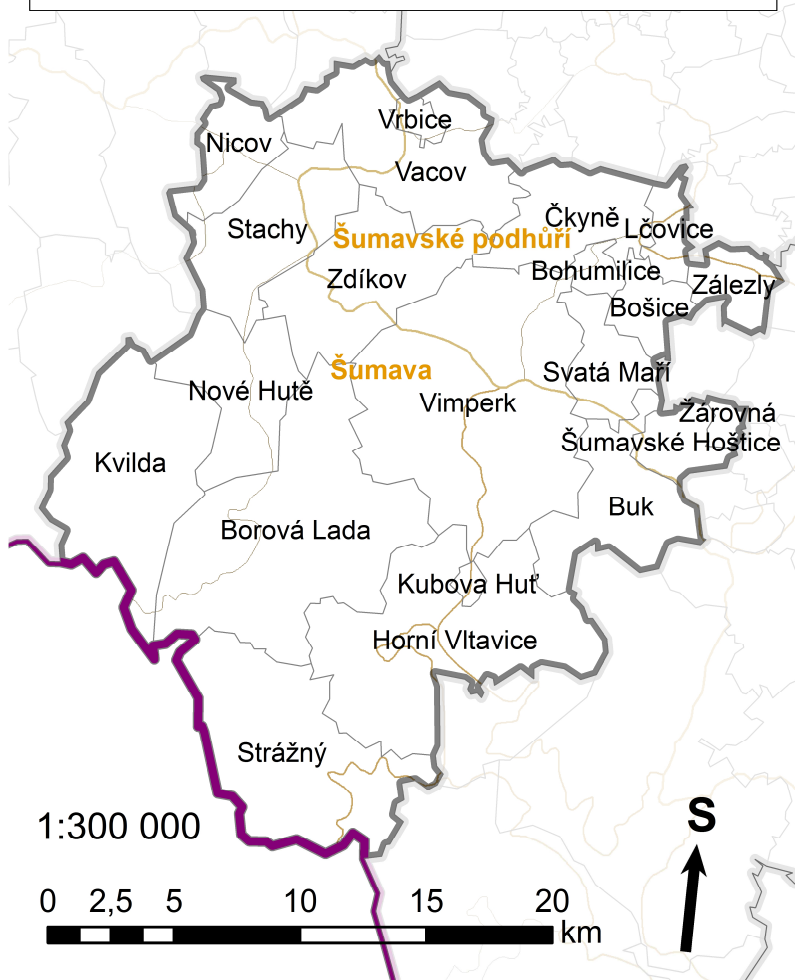
Rozloha zemědělské plochy (30 %) je pro místní poměry velmi reálný a očekávatelný výsledek. I přes menší výnosnost zemědělských

plodin než například na Blatensku či Vysočině, zde má zemědělství tradici již od prvního osídlení a osvojení si technik správného zemědělství pro zdejší poměry. Na mapě vidíme vysoké zastoupení jehličnatých lesů. V tomto případě se jedná o smrkovou monokulturu, která je zde velice rozsáhlá kvůli umělému vysazování po vykácení původních dřevin. Blíže k hranicím u NP Šumava vidíme nárůst výskytu listnatých lesů. Zejména pak na severu nalezneme zemědělské oblasti s přírodní vegetací, přírodní louky a také ornou půdu. Také zde vidíme menší zastoupení luk a pastvin. V severní oblasti toho regionu je provozováno nemálo chovu skotu prostřednictvím volné pastvy, a proto je tato půda nevyužívaná k orbě.

3.1.4 Geomorfologické a geologické vymezení

GEOMORFOLOGICKÉ ČLENĚNÍ ÚZEMÍ SO ORP VIMPERK

Z hlediska geomorfologie patří správní oblast obce s rozšířenou působností Vimperk do Hercynského systému. Ten se dělí na několik subsystémů. Zde je to subsystém Hercynská pohoří, který má dále provincie. V tomto případě je to provincie Česká Vysočina, která má dále subprovincie Šumavská subprovincie a celků Šumava a Šumavské podhůří. V území ORP Vimperk, které spadá do celku Šumavského podhůří, se převážně nachází v podcelku Vimperská vrchovina. Každá následující jednotka je dílem jednotky předešlé.

Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ORP
- Hranice ČR
- Hranice geomorf. celku
- Hranice geomorf. podcelku
- Hranice geomorf. okrsku
- Abc Název geomorf. celku

Mezi základní geologické celky patří moldanubikum a moldanubický pluton. Jejich stáří není zatím zcela objasněné. Všeobecně se mu přisuzuje stáří od spodního proteozoika (starohor) až k paleozoiku (prvohory).

Proterozoikum je eon. Paleozoikum je geologická éra spadající do eonu fanerozoika. Moldanubikum je tvořeno pararulami a migmatity a dalšími přeměněnými horninami z prahor, jako jsou fylity, žuly, svory a ruly.

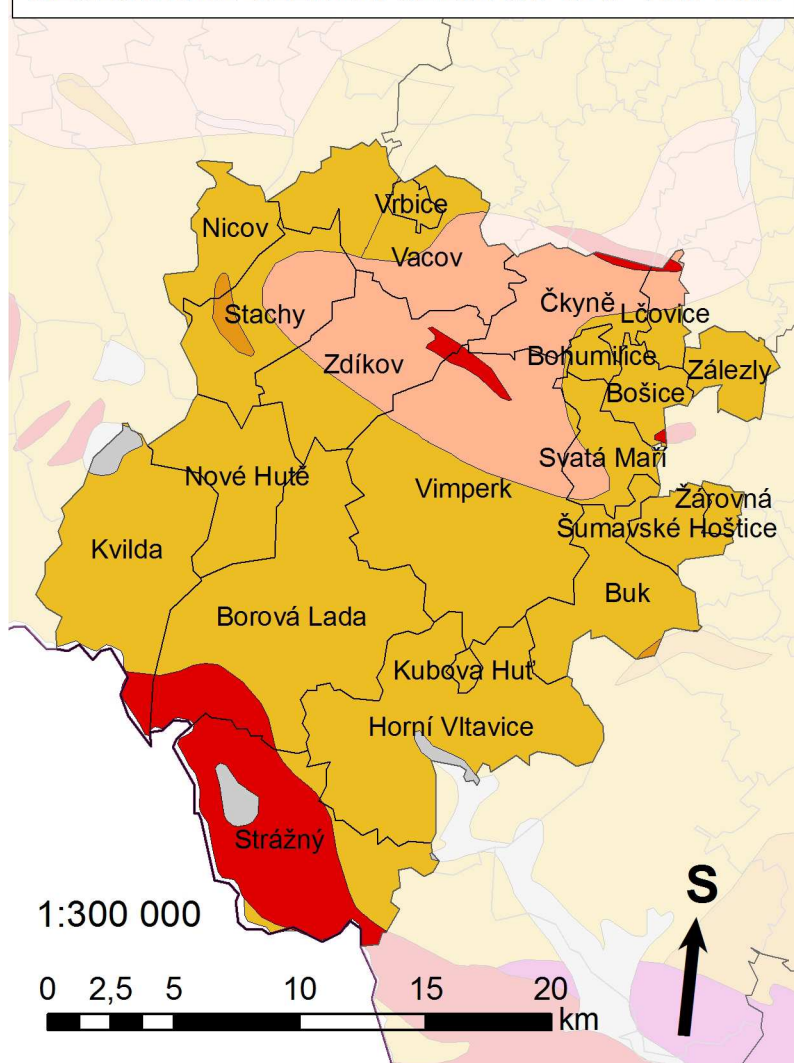
3.1.4 Geomorfologické a geologické vymezení

Nejstarší orogenezí na území dnešní ČR i celé planety je Kadomské vrásnění, které způsobilo ústup moře a některé metamorfózy hornin, a to vlivem tlaku a vysokých teplot.

Dalším vrásněním na území dnešní ČR, které přímo ovlivnilo oblast Šumavy, bylo Hercynské (Varijské) vrásnění. To způsobilo ústup moře a vytvořilo základ Českého masívu. Třetím horotvorným procesem mající vliv na oblast Šumavy bylo Alpínské vrásnění. To však neovlivnilo tuto oblast přímo. Výtvořem tohoto třetihorního vrásnění byly horotvorné procesy, které vytvořily dnešní Alpy a Karpaty a dále Apeniny a Pyreneje. Důsledkem tohoto vrásnění byly zdvihy a poklesy okolních území, jakož i oblasti dnešní

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
CENIA/cenia_geolog_geomorf

GEOLOGICKÉ ČLENĚNÍ ÚZEMÍ SO ORP VIMPERK

Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ORP
- Hranice ČR
- Ortoruly
- Granitoidy
- Kvartérní horniny (hlíny, spraše, písky)
- Tmavé granodiority
- Moldanubikum - jednotná série (svorové ruly, pararuly, migmatity)
- Moldanubikum - pestrá série (svorové ruly, pararuly, migmatity, grafity, vápence)

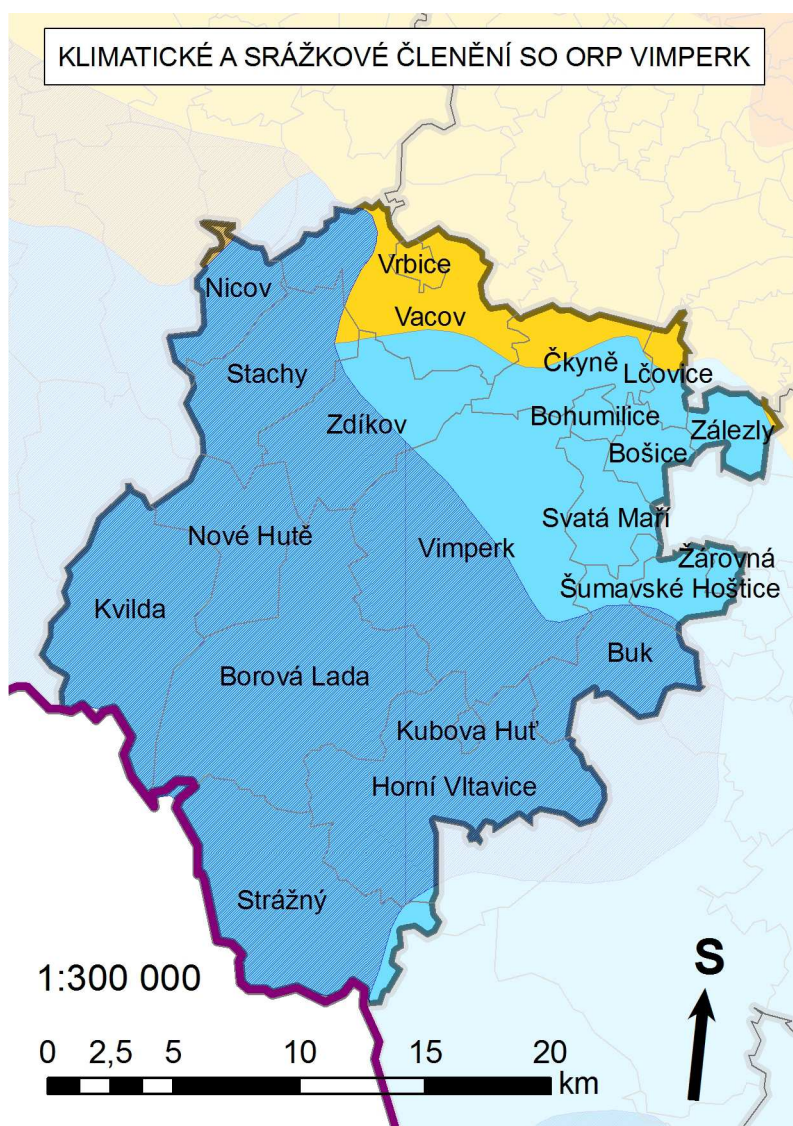
Šumavy. Ve čtvrtohorách měl na toto území vliv světového ledovce. Ten tlakem, který působil a následným porušením zemského povrchu při svém ústupu, vytvořil ledovcová jezera. Na území Šumavy jsou to Černé jezero, Čertovo jezero, Prášílské jezero, Plešné jezero a jezero Laka.

3.1.5 Klimatické členění

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
CENIA/cenia_klima

Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ORP
- Hranice ČR
- ▨ Srážkové oblasti
- Klimatická oblast CH3 - chladná oblast
- Klimatická oblast MT1 - mírně teplá oblast
- Klimatická oblast MT3 - mírně teplá oblast

Toto území spadá z převážné části do chladné oblasti. Typickou ukázkou jsou vrcholové oblasti v regionu a další výše položené oblasti, jakými je například samotné město Vimperk a jeho okolí. V něm nalezneme nemalou sněhovou pokrývku mnohem dříve než v některých ostatních částech tohoto regionu. Jelikož se tento region nalézá v této pohraniční oblasti s typickým chladnějším klimatem, odpovídají tomu i teploty v obcích tohoto regionu. Malou výjimkou jsou obce na severní části tohoto regionu, které spadají do teplejší, respektive mírně teplé oblasti MT1. Teploty se tu tedy pohybují ve vyšších hodnotách. Průměrné roční srážky se tu pohybují ve vysokých hodnotách 1200 – 1300 mm,

avšak v nejvýše položených oblastech to může být až 1500 mm za rok. V těchto chladných oblastech se vyskytuje dlouhotrvající sněhová pokrývka. V teplejších oblastech sněhová pokrývka mizí rychleji. Sněhová pokrývka, respektive její mocnost a doba jejího trvání má vliv na místní vegetaci. Tento region je také místo s vysokým výskytem inverzí. Oblast Šumavy spadá do přechodné oblasti mezi oceánickým a kontinentálním klimatem.

3.1.6 Chráněná území

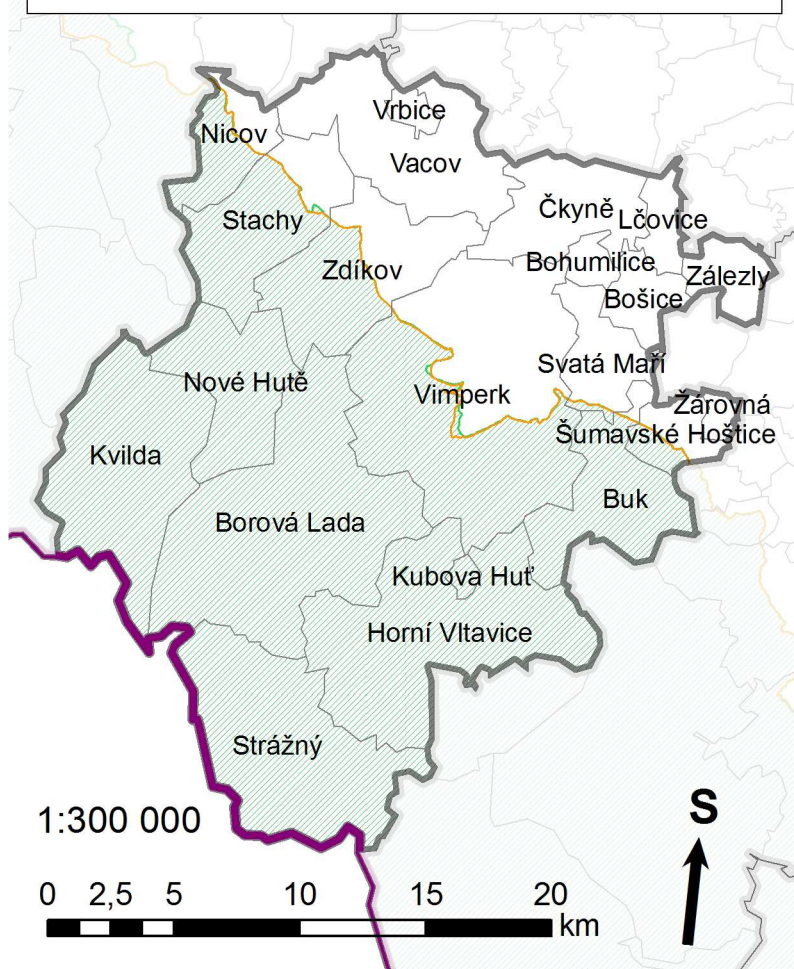
Území SO ORP Vimperk, co se týče zastoupení druhů stromových dřevin v lesích, kromě území Národního parku Šumava, kopíruje z valné většiny celorepublikovou situaci.

Převážnou většinu zde tvoří smrkové monokultury, a to místy až 55 - 60 %. Dále jsou tu borovice (17,5 %), buk (6,5 %), dub (6,5 %) a modřín. Krom těchto dřevin jsou tu ještě další listnaté stromy, zejména bříza. Smrková monokultura je zde, stejně jako ve většině České republiky, zcela typická. Po vykácení původních druhů dřevin zde byly uměle vysázeny. Původní podoba lesů se zachovala pouze v chráněných územích. Na území SO ORP Vimperk mezi ně patří chráněná krajinná oblast (CHKO) Šumava a přírodní rezervace

Opolenec. Samotné město Vimperk se nachází ve vzdálenosti cca 10 km od NP Šumava, který leží v CHKO Šumava. Právě v přírodní rezervaci CHKO Opolenec se nachází známá Sudslavická stezka, která na své trase představuje slavnou Sudslavickou lípu a neméně známé Sudslavické krasové jeskyně. Přírodní rezervace Opolenec se nachází cca 1,5 km jihozápadně od obce Bohumilice.

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
CENIA/cenia_chranena_uzemi

VYMEZNÍ CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ V SO ORP VIMPERK

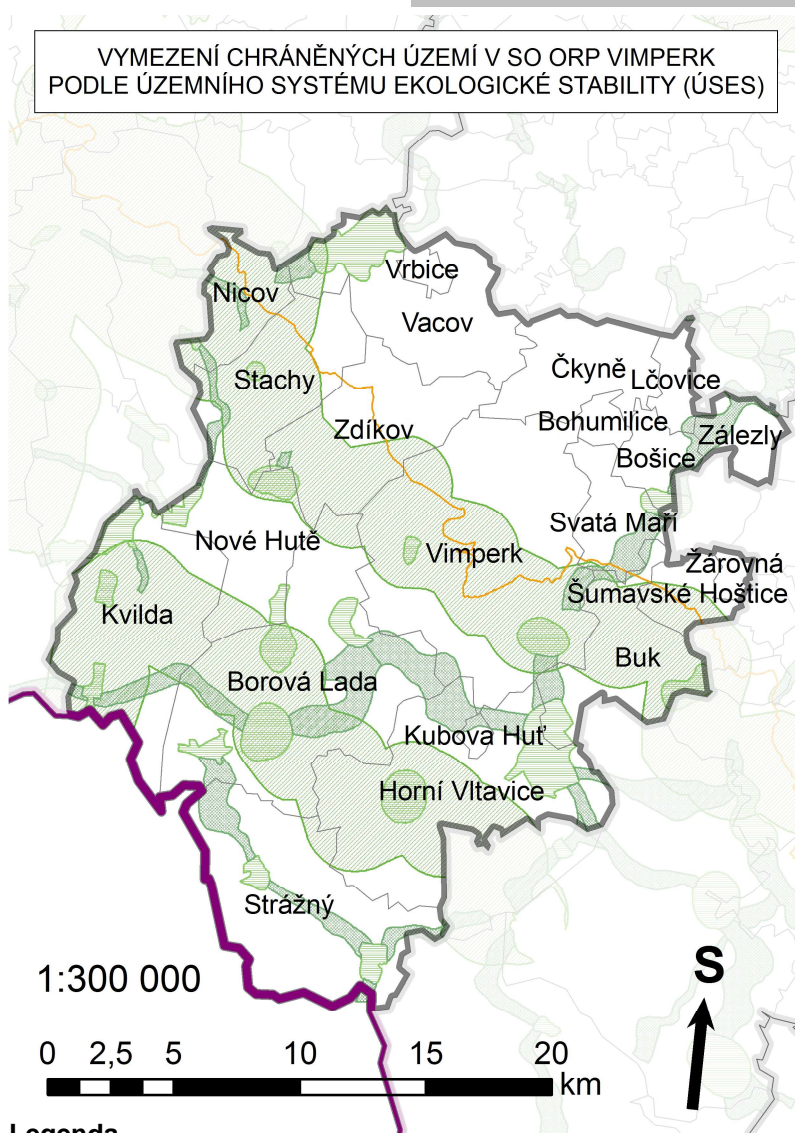
Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ORP
- Hranice ČR
- Působnost správ CHKO
- ▨ Biosférické rezervace

3.1.6 Chráněná území

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
CENIA/cenia_chranena_uzemi

ÚSES je Územní systém ekologické stability a tvoří biocentra a biokoridory. „**Biocentrum** je definováno prováděcí vyhláškou č. 395/1992 Sb. (§ 1 písm. a) k zákonu č. 114/1992

Sb. jako biotop nebo soubor biotopů v krajině, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému.

Biokoridor je definován prováděcí vyhláškou č. 395/1992 Sb. (§ 1 písm. b) k zákonu č. 114/1992 Sb. jako území, které neumožňuje rozhodující části organismů trvalou dlouhodobou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentra a tím vytváří z oddělených biocenter síť.

Interakční prvek je krajinný segment, který na

Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ORP
- Hranice ČR
- Působnost správ CHKO
- ÚSES - regionální biocentra
- ÚSES - nadregionální biokoridory
- ÚSES - osy nadregionálních biokoridorů
- ÚSES - regionální biokoridory stávající

lokální úrovni zprostředkovává příznivé působení základních skladebných částí ÚSES na okolní méně stabilní krajinu do větší vzdálenosti. Mimo to interakční prvky často umožňují trvalou existenci určitých druhů organismů, majících menší prostorové nároky (vedle řady druhů rostlin některé druhy hmyzu, drobných hlodavců, hmyzožravců, ptáků, obojživelníků atd.).¹

¹ PORTÁL ÚSES. *Portál ÚSES: Územní systém ekologické stability* [online]. RNDr. Josef GLOS, RNDr. Andrea PETROVÁ, Ph.D. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.uses.cz/1.28-uses-skladebne-casti>

3.2 Socio-ekonomická charakteristika

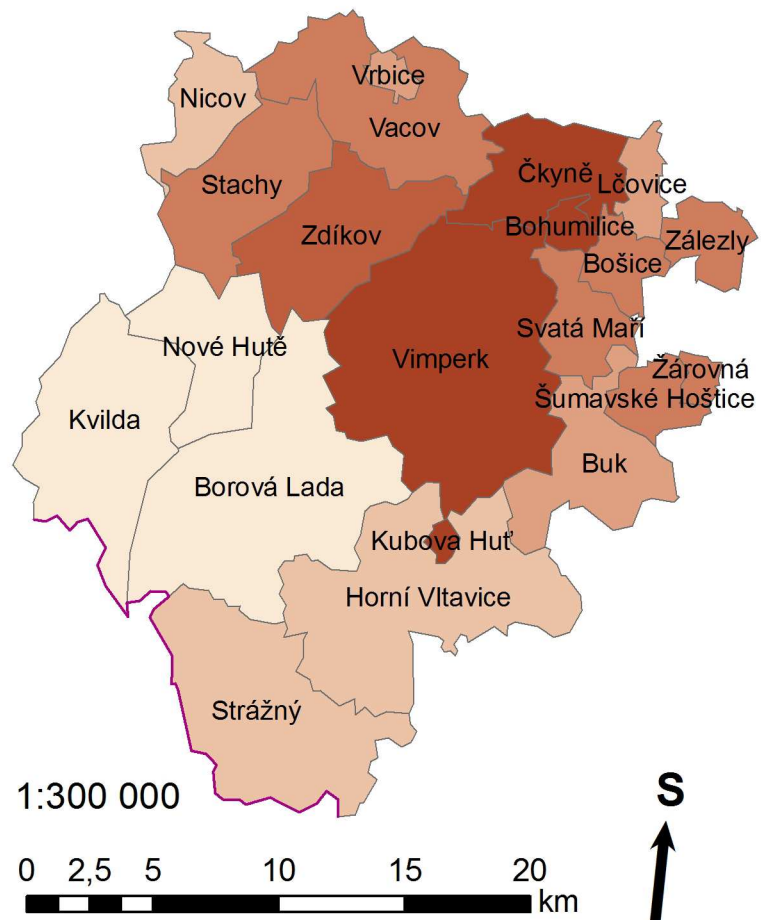
3.2.1 Hustota zalidnění

Počet obyvatel v SO ORP Vimperk k 31. 12. 2010 je 17 753 obyvatel. Průměrná hustota zalidnění je 33 obyv./km², což je hluboko pod průměrem ČR, který je 134 obyv./km². Tento údaj je daný nízkým

počtem obyvatel a velikou rozlohou území. Nemalá část území také patří mezi chráněná území s různým stupněm ochrany, a tak brání většímu zalidnění. Mezi samozřejmé a nedílné činitele ovlivňující takovou situaci je také samozřejmě malý výskyt pracovních příležitostí s větší kapacitou volných míst právě v oblastech s nejmenší hustotou zalidnění. To ale opět naopak souvisí s výše uvedeným, z ekologického hlediska nepostradatelným, činitelem vysokého výskytu chráněných území. Zde jasně vidíme vzájemnou souvislost mezi různými jevy v oblasti.

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
ČSÚ

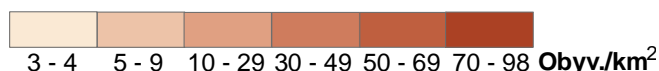
HUSTOTA ZALIDNĚNÍ V SO ORP VIMPERK V ROCE 2010

Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ORP
- Hranice ČR

Hustota zalidnění

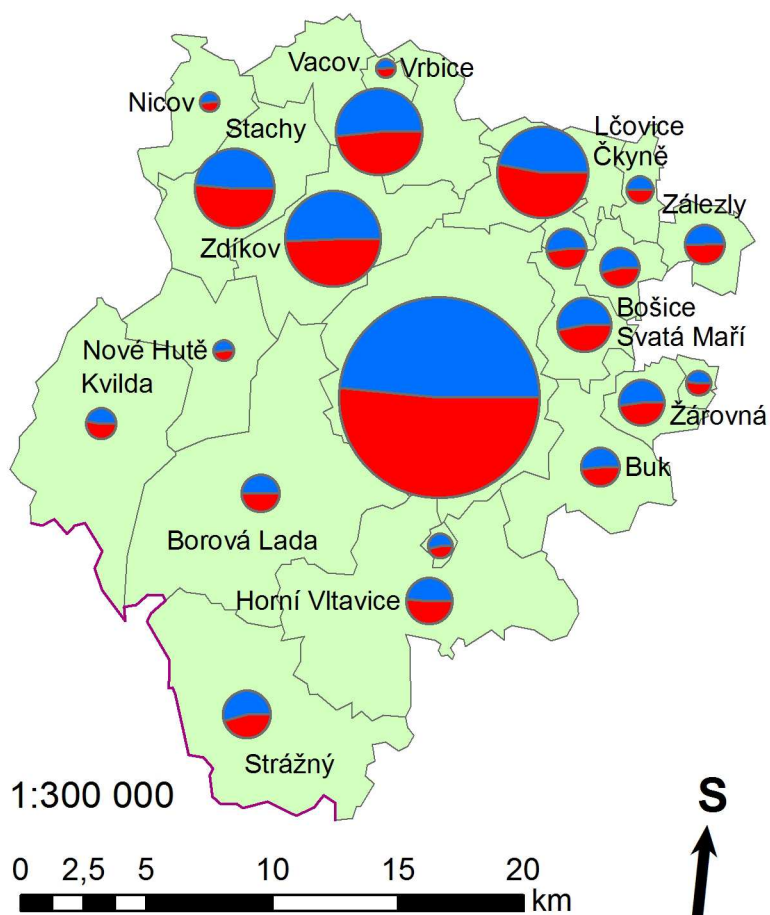
Z celkového počtu obyvatel žije necelá jeho polovina (téměř 46 %) v samotném srdci SO ve Vimperku. Necelá čtvrtina (přes 21 %) pak žije v obcích, které mají do 1 tis. obyvatel. Takovýchto obcí je na území SO ORP Vimperk celkem 16.

3.2.2 Poměr mužů a žen

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
ČSÚ

Průměrná naděje na dožití při narození je v ČR u mužů 74,4 let a u žen 79,5 let. V SO ORP Vimperk je to 71,9 let u mužů a 78,3 u žen. Je tedy mírně nižší než průměr ČR. Pokud však jde o poměr muži X ženy,

POMĚR MUŽŮ A ŽEN V OBCÍCH SO ORP VIMPERK V ROCE 2010

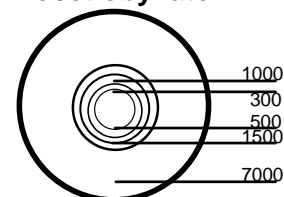
kopíruje zde tradiční demografický trend, a to ten, že naděje na dožití při narození je u žen vyšší.

V tomto území se vyskytuje tradiční trend, při kterém se rodí více chlapců, takže to by znamenalo jasně větší počet mužů. Avšak s vyšším věkem roste poměr počtu žen proti počtu mužů, a tak se průměrné počty vyrovnávají.

Legenda

- Muži
- Ženy
- Hranice obcí
- Hranice ČR

Počet obyvatel

V celkovém porovnání součtů, je počet mužů a žen v území SO ORP Vimperk velice podobná. V některých obcích sledujeme mírný či vyšší nárůst jednoho z těchto pohlaví. Celkově však platí výše uvedený trend ve vývoji počtu obyvatel jednoho či druhého pohlaví podle toho, v jaké věkové struktuře se nacházejí.

3.2.3 Věková struktura obyvatelstva

Průměrný věk mužů je 39,6 let. U žen je to 42 let. Počet mužů je 8796 a žen 8957. Ve věku 0 – 14 let je celkem 2611 obyvatel, z toho 1355 mužů a 1256 žen. Ve věku 15 – 64 let je 12556 obyvatel, z toho 6374

mužů a 6182 žen. Ve věku 65 a více let je 2586 obyvatel, z toho 1067 mužů a 1519 žen. Zde názorně vidíme celorepublikový trend vyššího počtu narozených mužů, ale nižšího počtu mužů ve stáří. Naopak žen se rodí méně, ale více se jich dožívá vyššího věku. Toto souvisí s dříve uvedeným trendem v ČR. Nejmladší obyvatele nalezneme zejména v hlavních centrech regionu z důvodu kumulace nabídky

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
ČSÚ

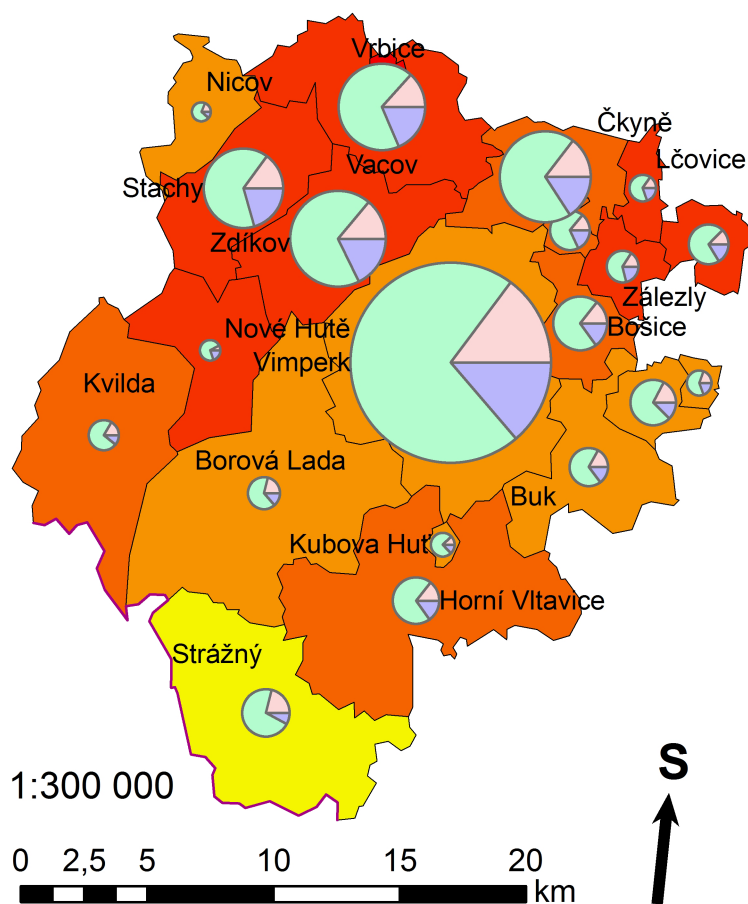
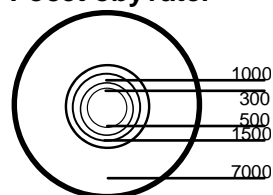
VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATEL V OBCÍCH SO ORP VIMPERK V ROCE 2010

Legenda

- Muži
- Ženy

- Hranice obcí
- Hranice ČR

Počet obyvatel

pracovních míst, dobré dopravní dostupnosti díky silničním tahům a dále například díky velkému spektru nabídek služeb. Dále je nalézáme u některých hraničních oblastí, viz Strážný. Starší obyvatelstvo nalézáme na menších obcích, respektive vesnicích. Oblasti, ve kterých se tyto obce nalézají, jsou hůře dostupné a zpravidla mívají nedostačující počet dopravních spojení. Tyto vzdálené vesnice bývají cílem druhého bydlení a také místem dožití starších.

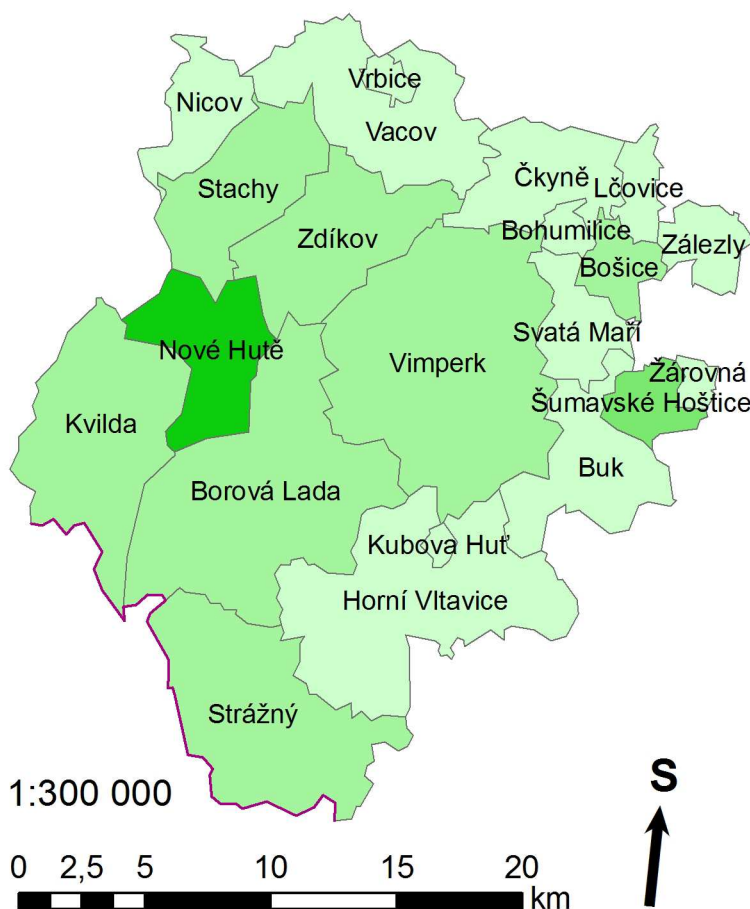
3.2.4 Natalita

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
ČSÚ

Celkový počet narozených v roce 2010 je 180, avšak zemřelých je 183. Podíl zemřelých na novotvary je 23,5 %, na nemoci oběhové soustavy 50,8 % a na nemoci dýchací soustavy 6 %. Natalita zde činí 10,2‰,

průměr ČR je 11,1‰. Mortalita zde činí 10,3‰, průměr ČR je 13,3 ‰. Co se týče natality, je tu v porovnání s ostatními ORP na nízké úrovni.

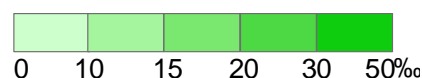
NATALITA V OBCÍCH SO ORP VIMPERK V ROCE 2010

Legenda

— Hranice obcí
— Hranice ČR

Natalita

Natalita je v této oblasti nižší než je celorepublikový průměr, avšak dochází k dorovnávání nízké natality imigrací přistěhovalců, která jako ostatně v celé Evropě uměle vyrovnává stav obyvatelstva, co se počtu týče.

Zde se střetávají tři základní stavy ovlivňující celou situaci ohledně vývoje počtu obyvatel. Prvním je ta skutečnost, že se ve vyspělých státech obyvatelé, v tomto případě se jedná zejména o ženy, zaměřují na tvorbu kariéry a založení rodiny stále častěji odsouvají na druhé místo a tento trend se rozlévá po celé republice, a to i přesto, že v oblasti SO ORP Vimperk není tak velký výskyt terciárního sektoru, který je tvorbou kariéry nejznámější. Navíc obyvatelstvo české národnosti je typické zakládáním rodin menším počtem dětí. Naopak u obyvatelstva cizích národností je známý častější výskyt velkých rodin, a to s i čtyřmi, pěti, dokonce i více dětmi.

3.2.5 Mortalita

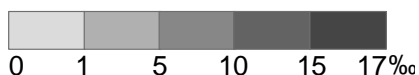
Mortalita je zde také nižší, což je na rozdíl od ukazatele natality výhodou. Celkově mortalita převyšuje natalitu. Pro rok 2010 je přírůstek v SO ORP Vimperk v rámci porovnání výsledku natalita X mortalita - 3 obyvatele.

Celkově populace v této oblasti stárne, což koresponduje z celorepublikovým trendem stárnutí populace, který se ve stále vyšší míře vyskytuje i v celé Evropě.

Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ČR

Mortalita

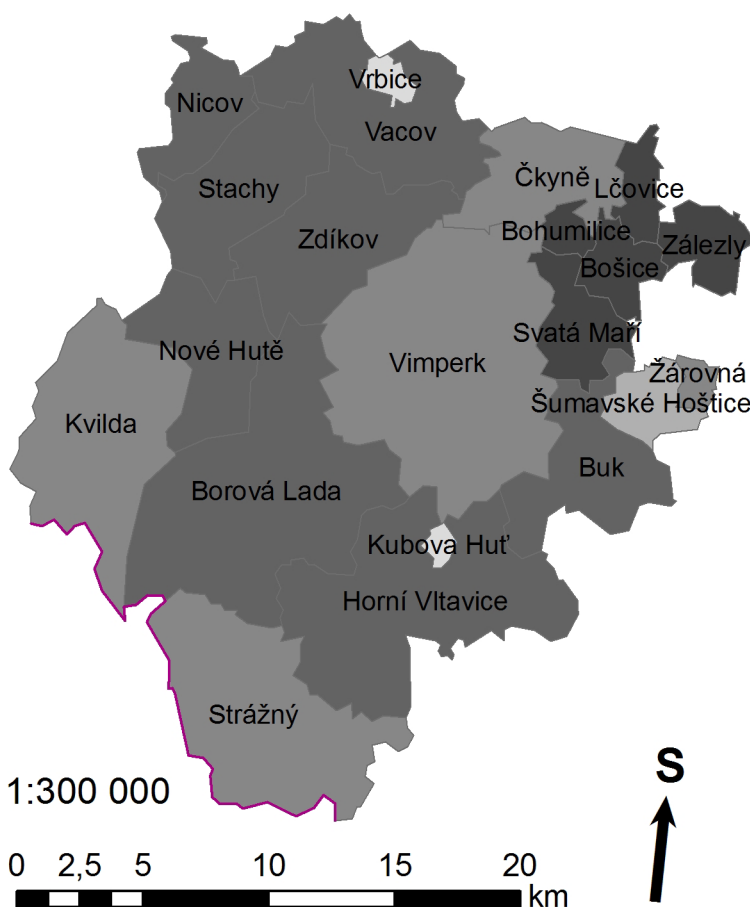

Mortalita má vysoký vliv v celkovém místním výpočtu přirozeného přírůstu či úbytku obyvatel. V celkovém výpočtu pak dochází k výsledku

celkového úbytku obyvatel českého původu v regionu za posledních několik let. Zaviněno to je jak stárnutím populace, tak migrací obyvatel za prací či z jiných důvodů. Určité přírůstky zaznamenávají menší obce díky vzniku „Druhého bydlení“, které si zde zařizuje obyvatelstvo z větších měst, zejména však z Prahy. Toto bydlení je jinak známé jako chaty, chalupy či víkendové bydlení. Nevýhodou pro tyto obce je však to, že tito obyvatelé, kteří si zde takovéto bydlení zařizují, zde nemají zaregistrované bydlení. Pouze sem přijíždějí na víkendy, svátky či jiné volné dny.

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
ČSÚ

MORTALITA V OBCÍCH SO ORP VIMPERK V ROCE 2010

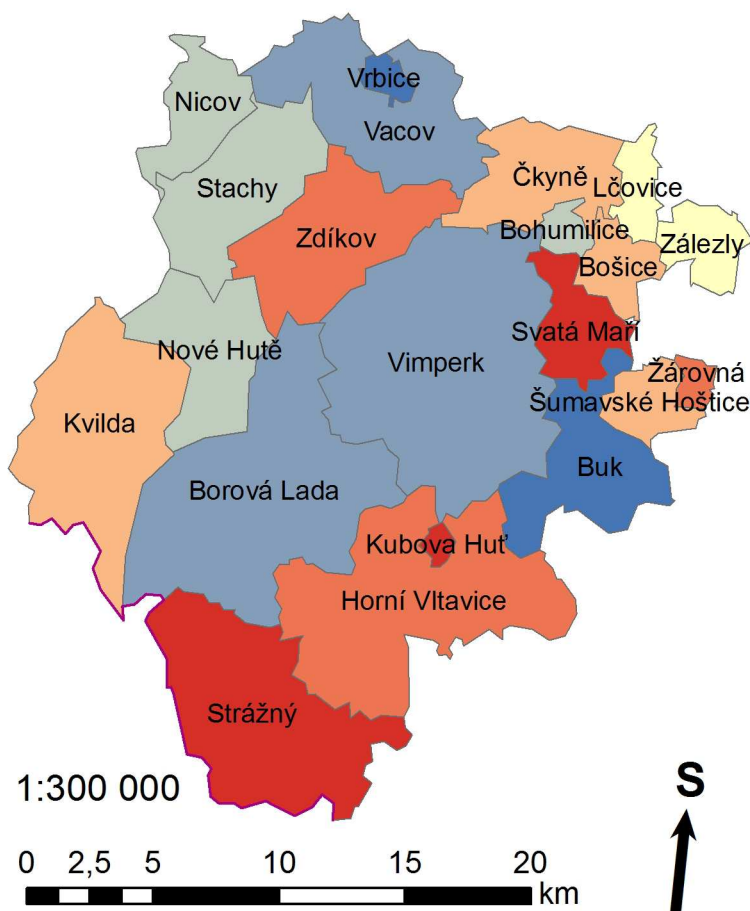

3.2.6 Přírůstek/úbytek obyvatel

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
ČSÚ

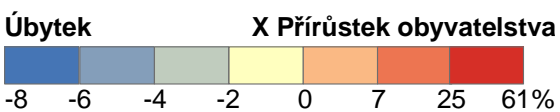
Do přírůstku a úbytku obyvatelstva se započítávají ukazatele porodnosti (natality), úmrtnosti (mortality), a migrace, tzn. vystěhovalí (emigranti) a přistěhovalí (imigranti), a to jak v rámci pohybu obyvatelstva mezi

PŘÍRŮSTEK A ÚBYTEK OBYVATELSTVA V SO ORP VIMPERK
V ROCE 2010 OPROTI ROKU 1991

Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ČR

část obyvatel nečeské národnosti udává národnost českou.

jednotlivými obcemi s rozšířenou působností (ORP), tak v rámci pohybu obyvatelstva přes hranice do Německa, či z Německa. Tato mapa ukazuje úbytek (odstíny modré), či přírůstek (odstíny červené) obyvatel v oblasti, přičemž pracuje s údaji z let 1991 a 2010 a porovnává počet obyvatel, kteří přibyli či ubyli v regionu SO ORP Vimperk do roku 2010 s počtem obyvatel, kteří zde žili v roce 1991. Celkově tak ukazuje přírůstek či úbytek obyvatel za posledních téměř 20 let v procentech a dává úplnou představu o vývoji a současné situaci v této

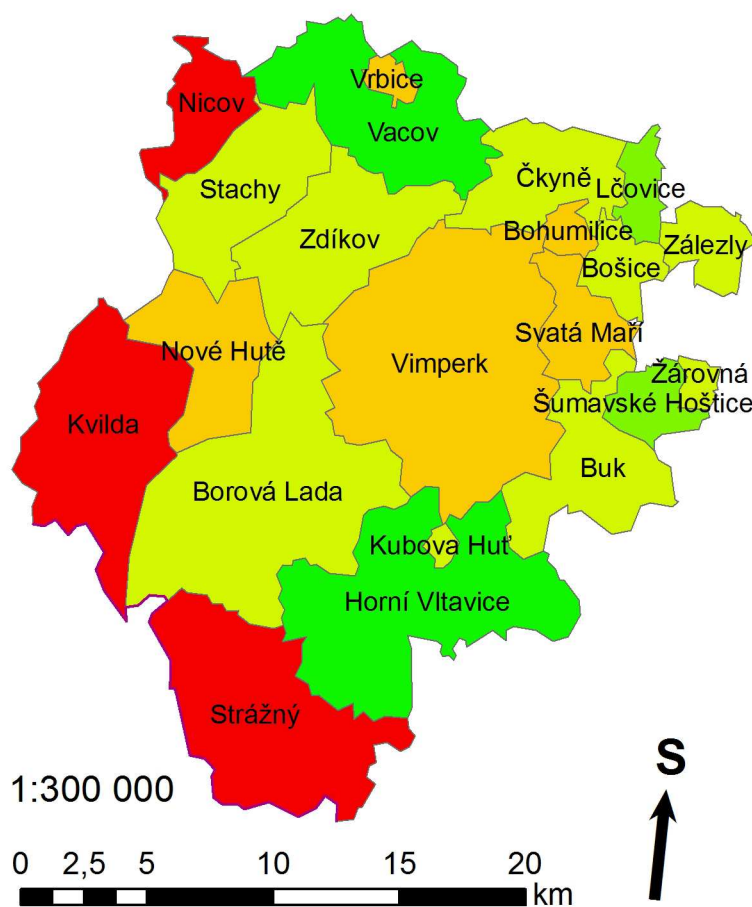
oblasti. Situace v SO ORP Vimperk je následující. Podle Ministerstva vnitra ČR (MV ČR) 539. Celkový počet cizinců je však nejistý, a to vzhledem k obtížnosti získat přesná data při Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB), když velká

3.2.7 Migrace

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
ČSÚ

K 31. 10. 2010 je podle ČSÚ evidováno 271 přistěhovalých a 289 vystěhovalých občanů. To znamená celkový přírůstek v SO ORP Vimperk, do kterého je zahrnován i výsledek v rámci natalita X

SALDO MIGRACE NA 1000 OBYVATEL V OBCÍCH SO ORP VIMPERK MEZI LETY 2010-2011

Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ČR

Saldo migrace obyvatel

zeměmi jsou v tomto případě zejména země starého východního bloku, tzn. z postkomunistických zemí, dříve ovládaných Svazem sovětských socialistických republik (SSSR). Další původ migrantů je z asijské oblasti, zejména z té jihovýchodní. Je to například z Vietnamu, Číny a Indie. Dalšími zeměmi, odkud migranti přicházejí, jsou země blízkého východu a africké země, zejména ty severní. Migranti cestují za prací a lepšími životním stylem. Často bývá ČR pouze tranzitní oblastí, ze které migranti cestují dál na západ.

mortalita, pro rok 2010 -21 obyvatel.

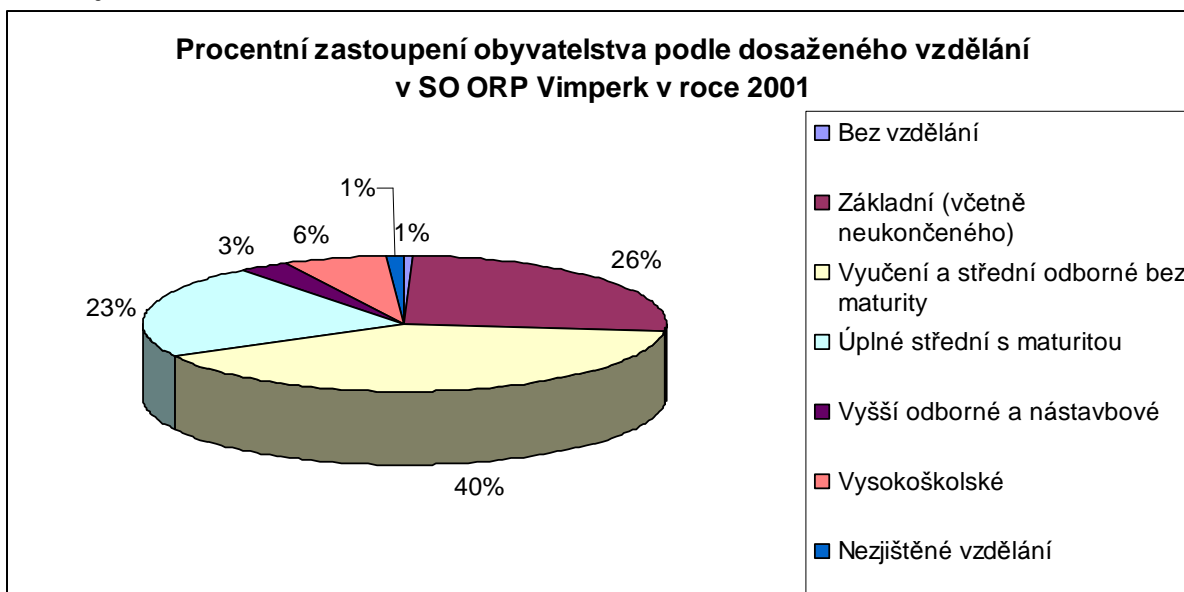
Migraci rozlišujeme na vnitřní a vnější. Vnitřní se týká pohybu obyvatel uvnitř daného regionu. Vnější se míní veškerá migrační kooperace s vnějšími územními či správními celky. Tu pak můžeme členit na vnější migraci mezi ORP, okresy, kraji, zeměmi, apod. Problematika migrace, právě té mezistátní zahrnuje veškeré obyvatele cizí národnosti, kteří jsou součástí celosvětové migrace obyvatel za prací. Drtivá většina těchto obyvatel má svůj původ na východ od České republiky. Startovními

3.2.8 Charakteristika vzdělanosti

Procentní zastoupení obyvatelstva SO ORP Vimperk podle dosaženého vzdělání v roce 2001

Výše vzdělání	ORP Vimperk	Okres Prachatice	Jihočeský kraj	ČR
Bez vzdělání	0,6%	0,5%	0,4%	0,4%
Základní (včetně neukončeného)	26,0%	25,8%	23,5%	23,0%
Vyučení a střední odborné bez maturity	40,3%	40,5%	38,7%	38,0%
Úplné střední s maturitou	22,7%	22,7%	25,1%	24,9%
Vyšší odborné a nástavbové	3,0%	3,1%	3,3%	3,5%
Vysokoškolské	6,3%	6,1%	7,8%	8,9%
Nezjištěné vzdělání	1,2%	1,3%	1,2%	1,3%

Zdroj: SLDB 2001

SO ORP Vimperk je na tom oproti průměru ČR hůře. Má větší zastoupení v nižších stupních vzdělání, naopak ve vyšších stupních vzdělání má oproti ČR ještě významné rezervy. Počtem vysokoškolsky vzdělaných obyvatel ztrácí na ČR, ale předhání průměr svého okresního města Prachatice. „Hlavní“ základní školy jsou ve Vimperku, Čkyni a Vacově, popřípadě ve Stachách. V ostatních obcích jsou pouze menší základní školy či malotřídky. Část žáků docházkou spadá do Vlachova Březí (okres Prachatice) a Prachatic. Střední školy jsou ve Vimperku. Vysoké školy ani vyšší odborné školy zde žádné nejsou. Obyvatelstvo v tomto ohledu spadá do obcí Prachatice, Volyně (okres Strakonice) a Strakonice.

3.2.9 Nezaměstnanost

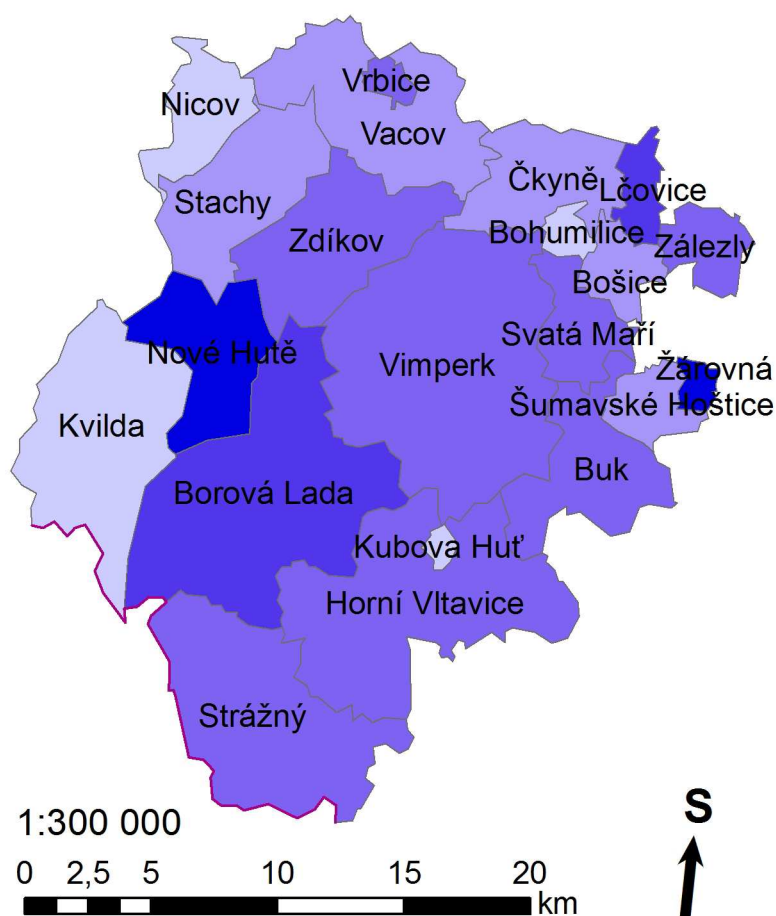
Podle Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (MPSV ČR) a Českého statistického úřadu (ČSÚ) je k 31. 12. 2010 evidováno 698 uchazečů o zaměstnání. 93,8 % uchazečů je dosažitelných, 16,9 % má zdravotní

postihení, 5,7 % jsou absolventi a 12 % je již evidováno déle jak 12 měsíců. Zde se tak setkáváme s tzv. „dlouhodobou nezaměstnaností“. Je evidováno pouze 73 volných pracovních míst, tzn. počet uchazečů na jedno volné pracovní místo je 9,6. Zaokrouhleně 10. Procento nezaměstnanosti se v současné době pohybuje na hodnotě 7,5 %, což je oproti současné celorepublikové nezaměstnanosti 9,2 % výrazně méně. V roce 2003 byla cca 6,7 %. Určitý nárůst byl samozřejmě způsoben celosvětovou krizí v roce 2008. Na mapovém listu o stránku dále vidíme porovnání počtu dosažitelných uchazečů s počtem volných pracovních míst doprovázené zobrazením

ekonomicky aktivních obyvatel v absolutních číslech. Jednoznačně nejproduktivnější a největším tzv. „tahounem“ regionu je jeho středisko město Vimperk, a to ve značném předstihu i oproti větším obcím v regionu jako jsou Stachy, Vacov či Zdíkov.

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
ČSÚ

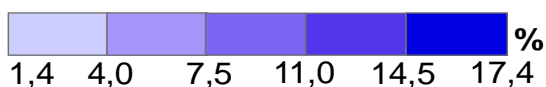
MÍRA NEZAMĚŠTNANOSTI V OBCÍCH SO ORP VIMPERK K 31.12.2010

Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ČR

Míra nezaměstnanosti v SO ORP Vimperk

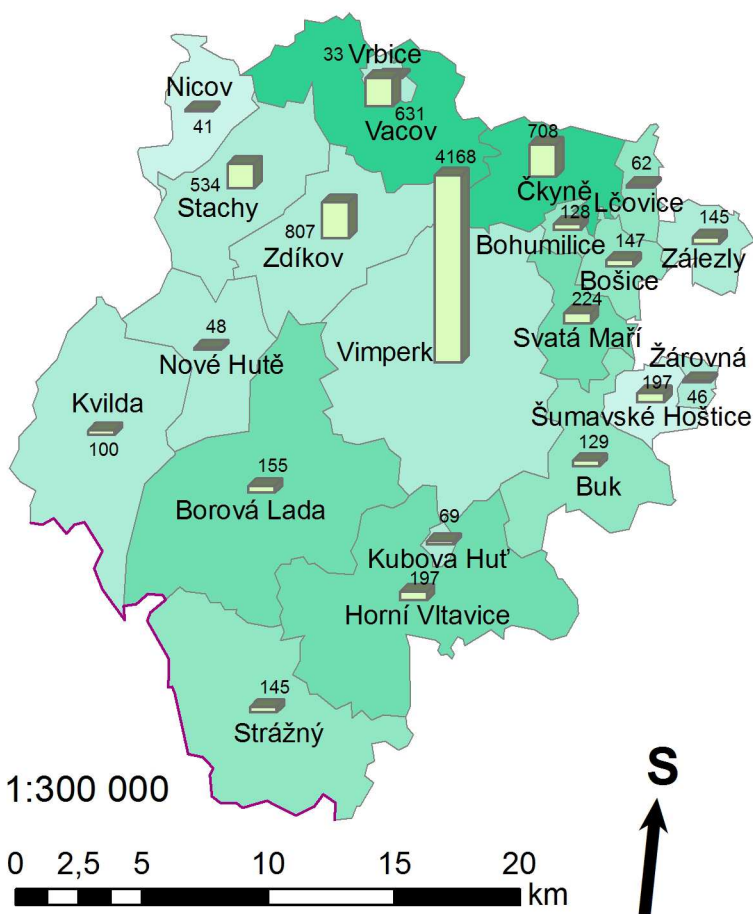

3.2.9 Nezaměstnanost

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
ČSÚ

V SO ORP Vimperk se v oblasti zemědělství i průmyslu pohybuje cca 12,5 % ekonomicky aktivních obyvatel (EAO). Ve stavebnictví 14 % a v oblasti údržby vozidel, maloobchodu a velkoobchodu téměř 21 % EAO.

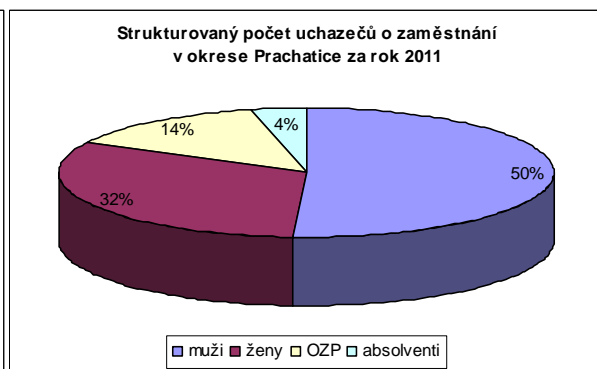
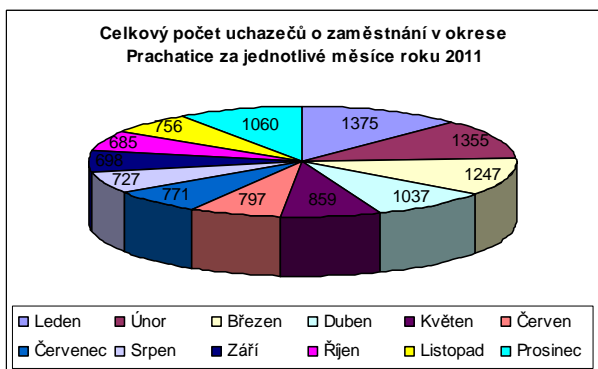
STRUKTURA STAVU NEZAMĚŠTNANOSTI V OBCÍCH SO ORP VIMPERK V ROCE 2011

Mezi největší zaměstnavatele na území SO ORP Vimperk patří NP a CHKO Šumava, dále ROHDE & SCHWARZ závod Vimperk, s.r.o., Seaquist Closuer Loeffler s.r.o., Lesy ČR s.p., BH - Nemocnice Vimperk, a.s. a Vimperská masna, a. s.

Legenda

- Počet ekonomicky aktivních obyvatel.
- Hranice obcí
- Hranice ČR
- Počet dosažitelných uchazečů na 1 volný pracovní místo**
- 1
- 2 - 4
- 5 - 9
- 10 - 14
- 15 - 19
- 20 - 27

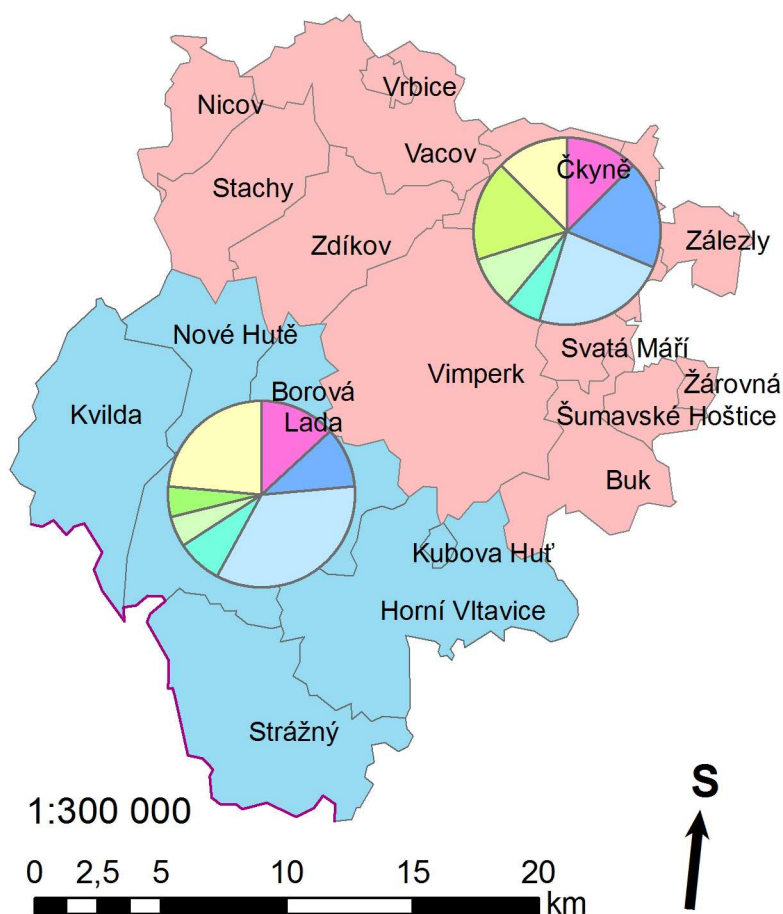

3.2.10 Kriminalita

Území správní oblasti obce s rozšířenou působností Vimperk (ORP Vimperk) se z hlediska udržování pořádku dle zákona se dělí na dva obvody působnosti Police ČR. Jsou to Obvodní oddělení Policie ČR Vimperk a Obvodní oddělení Policie ČR Horní Vltavice. Na území SO ORP Vimperk bylo za rok 2010 evidováno 247 trestných činů, a to 209 trestných činů v Obvodním oddělení Policie ČR Vimperk a 38 trestných činů v Obvodním oddělení Policie ČR Horní Vltavice. Pokud jde o případy prostituce, veřejná se v této oblasti téměř nevyskytuje. Avšak zejména kolem silničního tahu I/4 a hlavně na německé straně a v ČR poblíž hranic se několik osob

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroj: ArcCR500, ČSÚ, Policejní Prezidium ČR
a Jihočeská rozvojova, o.p.s.

KRIMINALITA V SO ORP VIMPERK V ROCE 2010

Legenda

— Hranice obcí
— Hranice ČR

Druhy kriminální činnosti

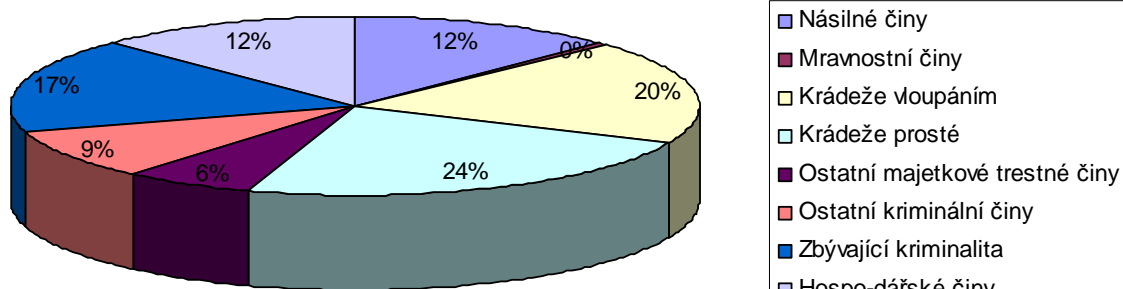
- Násilné činy
- Mravnostní činy
- Krádeže vloupáním
- Krádeže prosté
- Ost. maj. trestné činy
- Ostatní trestné činy
- Zbýlá kriminalita
- Hospodářské činy

Působnost obvodních odd. Policie ČR

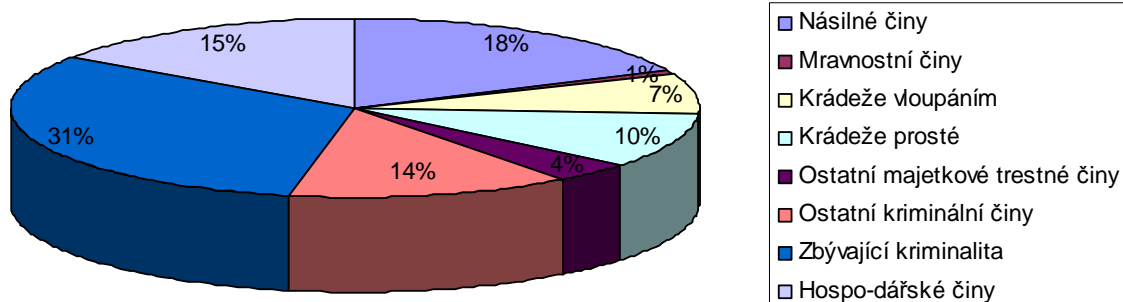
- Obvodní odd. Policie ČR Vimperk
- Obvodní odd. Policie ČR Horní Vltavice

věnující se prostituci vyskytuje, a to buď veřejně či v tzv. „vykřičených domech“. Oblastí známou takovouto pověstí nejen v tomto regionu ale i v ostatních je obec Strážný a její okolí. Takováto negativní image rozhodně pro tuto oblast neznamená nové investory.

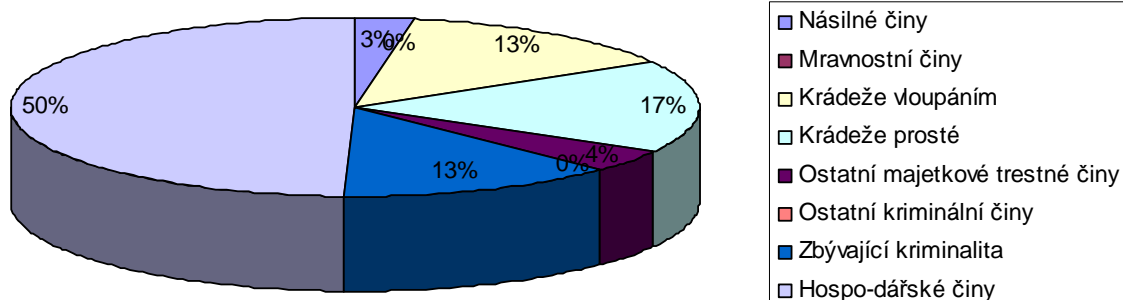
Poměr výskytu jednotlivých trestných činů v Policejním obvodu Vimperk v roce 2010

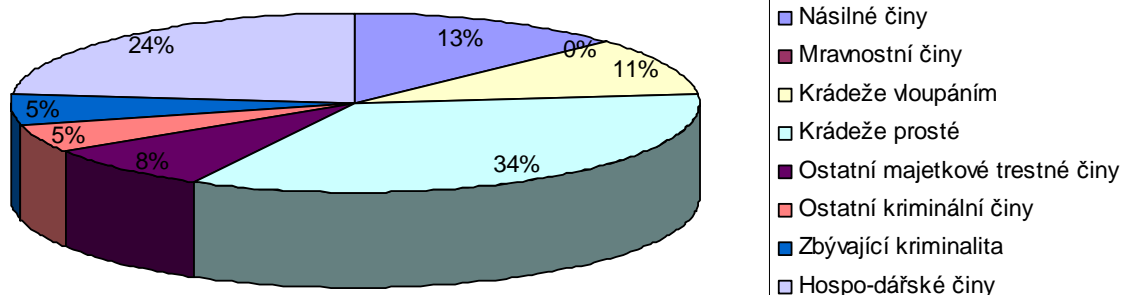
Poměr objasněnosti u jednotlivých trestných činů v Policejní obvodu Vimperk v roce 2010

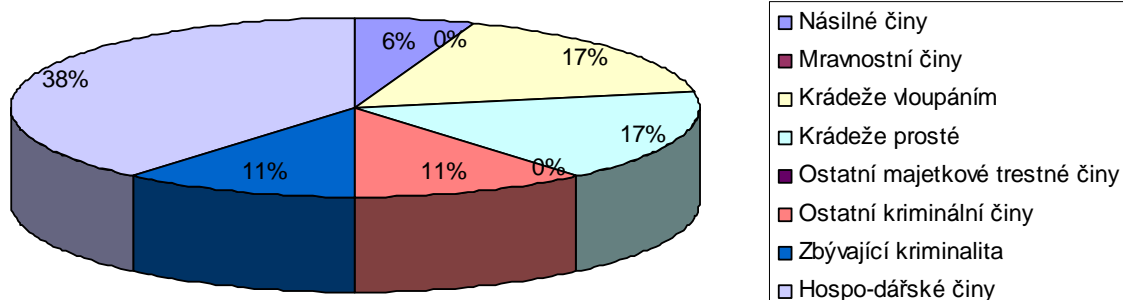
Poměr škod způsobených jednotlivými trestnými činy v Policejní obvodu Vimperk v roce 2010

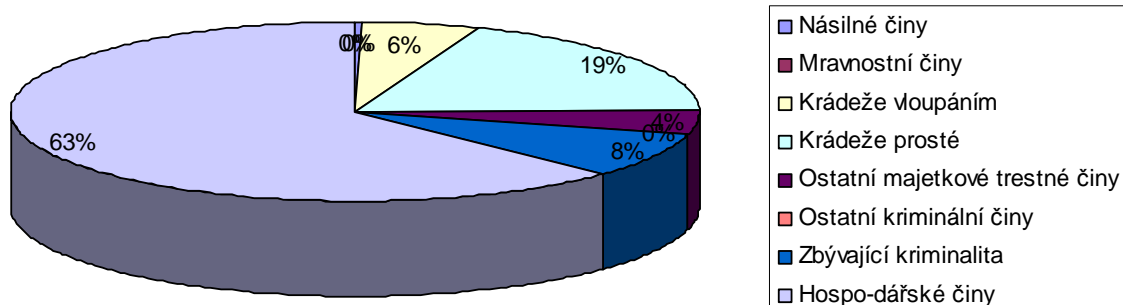
**Poměr výskytu jednotlivých trestných činů v Policejním obvodu
Horní Vltavice v roce 2010**

**Poměr objasněnosti u jednotlivých trestných činů v Policejní
obvodu Horní Vltavice v roce 2010**

**Poměr škod způsobených jednotlivými trestnými činy v Policejní
obvodu Horní Vltavice v roce 2010**

Statistika kriminality v obcích v působnosti Obvodního oddělení Vimperk Policie ČR od 1. 1. 2010 od 31. 7. 2010

Název	Zjištěno	Z toho ukončeno prověřování	Celkem v prověřování	Objasněno			Pod vlivem	Z toho alkohol	Spácháno skutků				Stíháno, vyšetřováno osob				Škody (v tis. Kč)		
				počet	tj. %	dodatečně			Recidivisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Děti 1-17 let	Celkem	Recidivisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Ženy	Celkem	Zajištěno
Násilné činy	26	22	4	20	77	4	10	8	15	0	0	0	19	9	0	0	3	205	0
Mravnostní činy	1	1	0	1	100	0	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Krádeže vloupáním	39	35	4	8	21	4	0	0	10	0	0	0	10	5	0	0	3	946	0
Krádeže prosté	49	39	11	11	22	2	1	1	10	0	0	1	12	7	0	1	1	1 200	20
Ostatní majetkové trestné činy	13	12	1	4	31	1	2	2	4	0	1	0	3	2	0	0	0	288	0
Ostatní kriminální činy	19	15	4	15	79	1	1	1	7	0	0	0	16	7	0	0	2	0	0
Zbývající kriminalita	36	35	2	35	97	3	12	12	24	0	0	0	37	23	0	0	5	906	0
Hospo-dářské činy	26	21	6	17	65	4	0	0	1	0	0	0	9	0	0	0	3	3 485	0
Obecná kriminalita	147	124	24	59	40	12	15	13	47	0	1	1	61	31	0	1	9	2 639	20
Celková kriminalita	209	180	32	111	53	19	27	25	72	0	1	1	107	54	0	1	17	7 030	20

Zdroje: Policejní Prezidium ČR; Jihočeská rozvojová o.p.s., http://www.jr-spolecnost.cz/uploaded/KPSS_Plan_VIMPERSKO_2011-2014_final.pdf

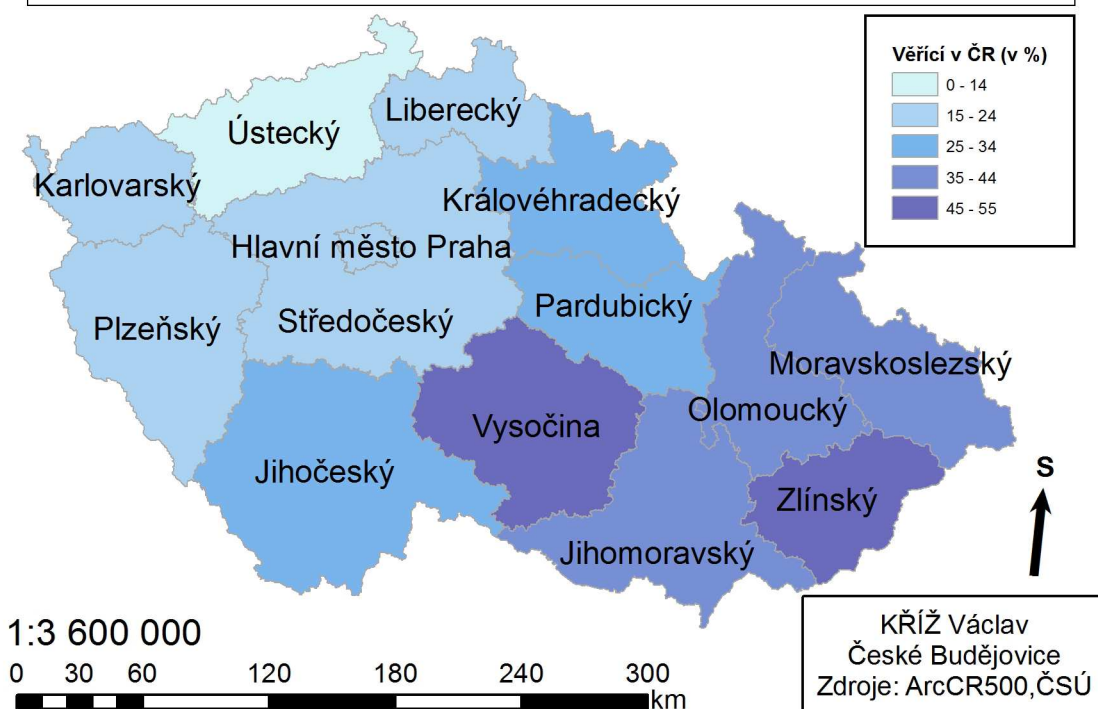
Statistika kriminality v obcích v působnosti Obvodního oddělení Horní Vltavice Policie ČR od 1. 1. 2010 od 31. 7. 2010

Název	Zjištěno	Z toho ukončeno prověřování	Celkem v prověřování	Objasněno			Pod vlivem	Z toho alkohol	Spácháno skutků				Stíháno, vyšetřováno osob				Škody (v tis. Kč)		
				počet	tj. %	dodatečně			Recidivisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Děti 1-17 let	Celkem	Recidivisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Ženy	Celkem	Zajištěno
Násilné činy	5	1	3	1	20	0	1	1	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3	0
Mravnostní činy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže vloupáním	4	4	1	3	75	0	0	0	3	0	0	0	4	1	0	0	0	72	0
Krádeže prosté	13	12	2	3	23	1	0	0	4	0	0	0	4	3	0	0	2	238	0
Ostatní majetkové trestné činy	3	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	57	0
Ostatní kriminální činy	2	2	0	2	100	0	1	1	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0
Zbývající kriminalita	2	2	0	2	100	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	103	0
Hospo-dářské činy	9	8	1	7	78	0	0	4	4	0	0	0	4	2	0	0	0	799	0
Obecná kriminalita	27	20	8	9	33	1	2	8	8	0	0	0	12	6	0	0	2	370	0
Celková kriminalita	38	30	9	18	47	1	3	12	12	0	0	0	18	8	0	0	2	1 272	0

Zdroje: Policejní Prezidium ČR; Jihočeská rozvojová o.p.s., http://www.jr-spolecnost.cz/uploaded/KPSS_Plan_VIMPERSKO_2011-2014_final.pdf

3.2.11 Religiozita

RELIGIOZITA KRAJŮ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2001

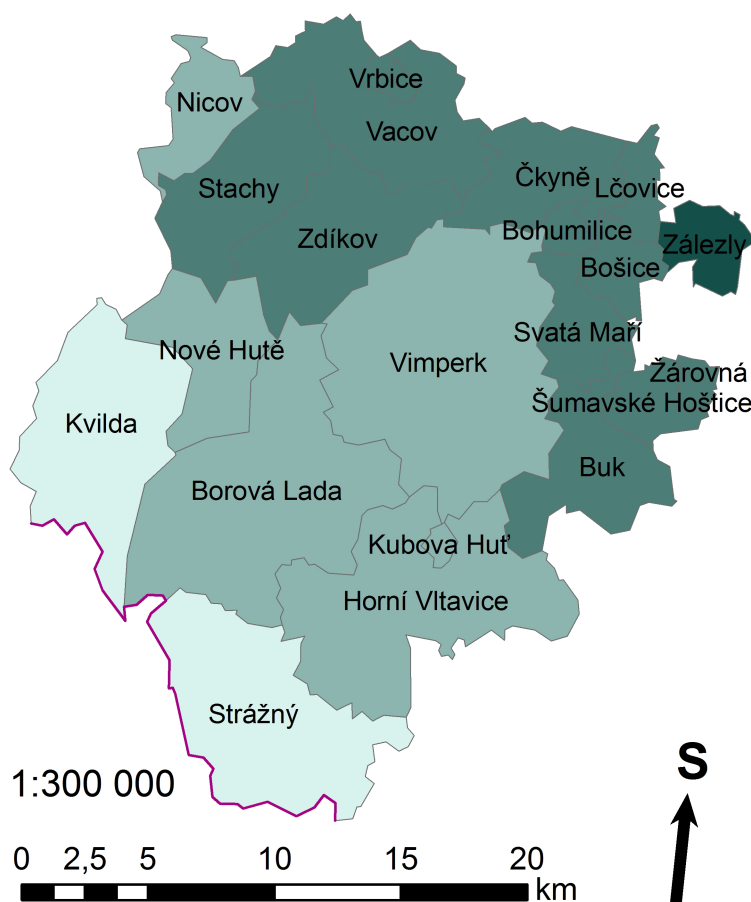
V Jihočeském kraji se je podíl věřících 34,7 %. SO ORP Vimperk je na tom podobně. Nejvíce zastoupená je zde Církev římskokatolická. Dále jsou to Českobratrská církev evangelická, Církev československá husitská a velmi malé procento Svědků Jehovových. Tímto pořadím v zastoupení kopíruje SO ORP Vimperk průměrný stav v ČR.

3.2.11 Religiozita

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
ČSÚ (SLDB 2001)

Nejnižší podíl věřících je v příhraničí s Německem, kde se pohybuje mezi 15 - 20 %. Oblast jižně a západně kolem města Vimperk, včetně jej samotného, se téměř ztotožňuje s průměrem Jihočeského kraje.

MÍRA RELIGIOZITY V OBCÍCH SO ORP VIMPERK
V ROCE 2001

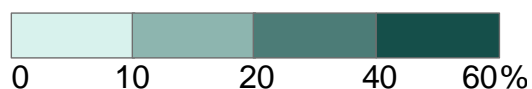
Některé severnější a východnější oblasti SO ORP Vimperk dosahují i k 40 %. Nejvíce věřící jsou starší muži a ženy, a to přes 65 let věku. Co se týče počtu věřících dle dosaženého vzdělání, nejvíce věřící jsou lidé se středním odborným vzděláním. Nejvíce nábožní jsou obyvatelé v menších obcích. S rostoucím počtem obyvatel se snižuje podíl věřících. Obecně platí, že počet věřících žen je vyšší než počet věřících mužů, že od západu k východu se zvyšuje podíl věřících, že věřící jsou zejména ve starší populaci a také že s vyšším vzděláním klesá počet

věřících.

Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ČR

Zastoupení náboženství

3.2.12 Doprava

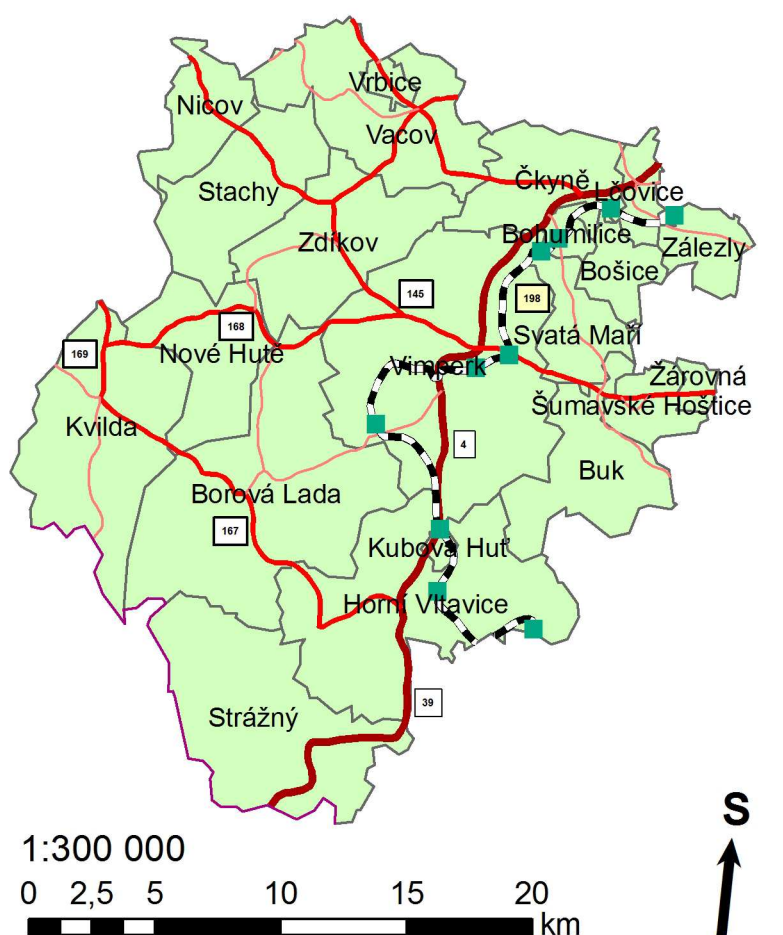
Město Vimperk se nachází na hlavním silničním tahu silnice I/4 z německého Mnichova a Pasova přes Vimperk a Strakonice do Prahy. Ve městě se kříží se silnicí II/145, která tvoří tah na Husinec (okres

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
Zdroj: ArcCR500
2012

Prachatice). Z autobusového nádraží ve Vimperku je zřízeno několik přímých spojů do Českých Budějovic, Dačic, Písku, Prachatic, Prahy, Strakonice, Tábora a dalších měst. Dálnice a silnice I. třídy jsou ve vlastnictví státu. Silnice II. a III. třídy jsou ve vlastnictví kraje a místní komunikace jsou ve vlastnictví obcí. Silniční síť je zde velmi rozsáhlá. V posledních letech zde proběhla a probíhá modernizace a údržba silnic. U některých komunikací ale nastává v některých případech problém s jejich údržbou. Pokud jde o silnici I/4, ta je udržována

Ředitelstvím silnic a dálnic (ŘSD). V některých lokalitách nalézáme vyskytující se spory či nespokojenost pokud jde o údržbu místních komunikací, která je finančně nákladná a pro některé obce je to téměř likvidní cena, a proto se práce na některých komunikacích pozastavují či vůbec nezačaly. V průměru a na první pohled je tu silniční síť dostatečná, avšak hlavní tah znamená přínos jen pro obce, které se na něm bezprostředně nalézají. Pro ostatní obce to užitek má velice malý. Některým malým obcím by však stačila alespoň jejich komunikace udržovaná v dobrém stavu,

DOPRAVNÍ SÍŤ V SO ORP VIMPERK
V ROCE 2011

Legenda

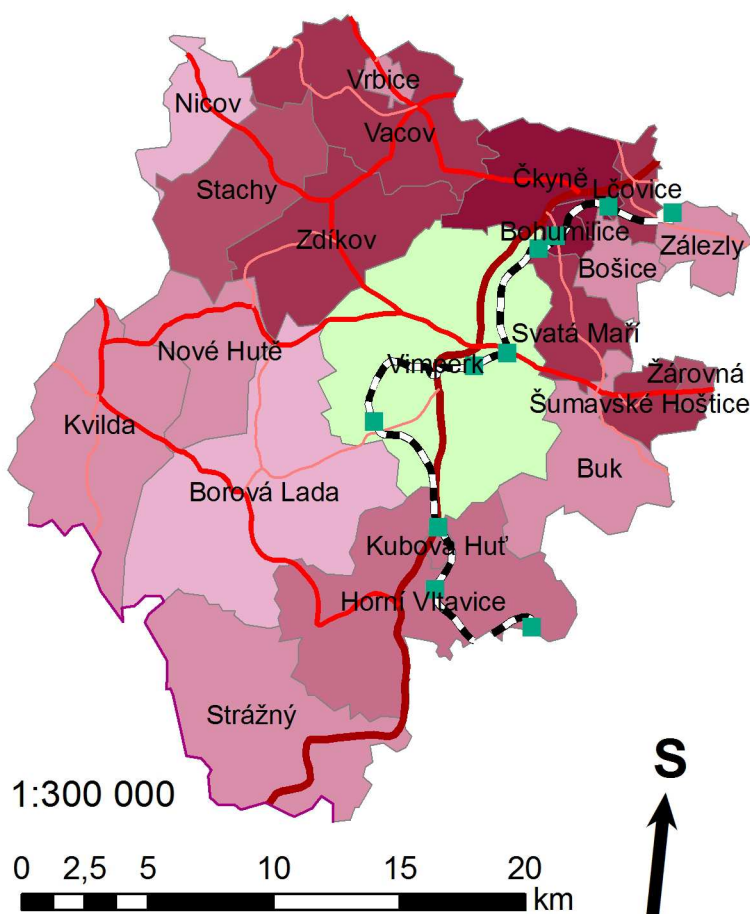
- Hranice obcí
- Hranice ČR
- - - Železnice
- Železniční stanice
- Silnice 1. třídy
- Silnice 2. třídy
- Silnice 3. třídy a ostatní silnice

3.2.12 Doprava

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
2012
Zdroje: ArcCR500
IDOS (www.vlak-bus.cz)

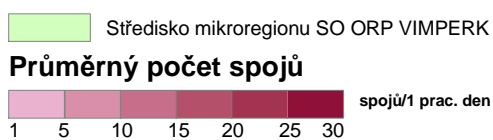
Přes SO ORP Vimperk vede železniční trať (tah 198) ze Strakonice přes Vimperk do Volar. Na území SO ORP Vimperk vede železnice přes obce Lčovice, Čkyně, Bohumilice, Vimperk, Lipka,

PROSTOROVÉ VYJÁDRĚNÍ PRŮMĚRNÉ DOPRAVNÍ DOSTUPNOSTI
Z OBCÍ DO HLAVNÍHO MĚSTA SO ORP VIMPERK
V PRACOVNÍCH DNECH V ROCE 2012

Legenda

- Hranice obcí
- Hranice ČR
- Železnice
- Silnice 1. třídy
- Silnice 2. třídy
- Silnice 3. třídy a ost.
- Železniční stanice

Kubova Huť a Horní Vltavice. Zajímavostí u železnice a železniční stanice na Kubově Huti je ta skutečnost, že jsou to nejvýše položené stavby této povahy v ČR. Pro návaznost do Plzně či Českých Budějovic musí obyvatelé přestupovat ve Strakonici. Kvalita vozů železniční dopravy odpovídá jejich stáří. Jsou zde zastaralé vozy. Vozy osobní přepravy jsou vozy 2. třídy. V nedávné době se však v některých časových intervalech na této trati vyskytují tzv. „regionální vlaky“, které patří k nejmodernějším vozům

2. třídy v ČR.

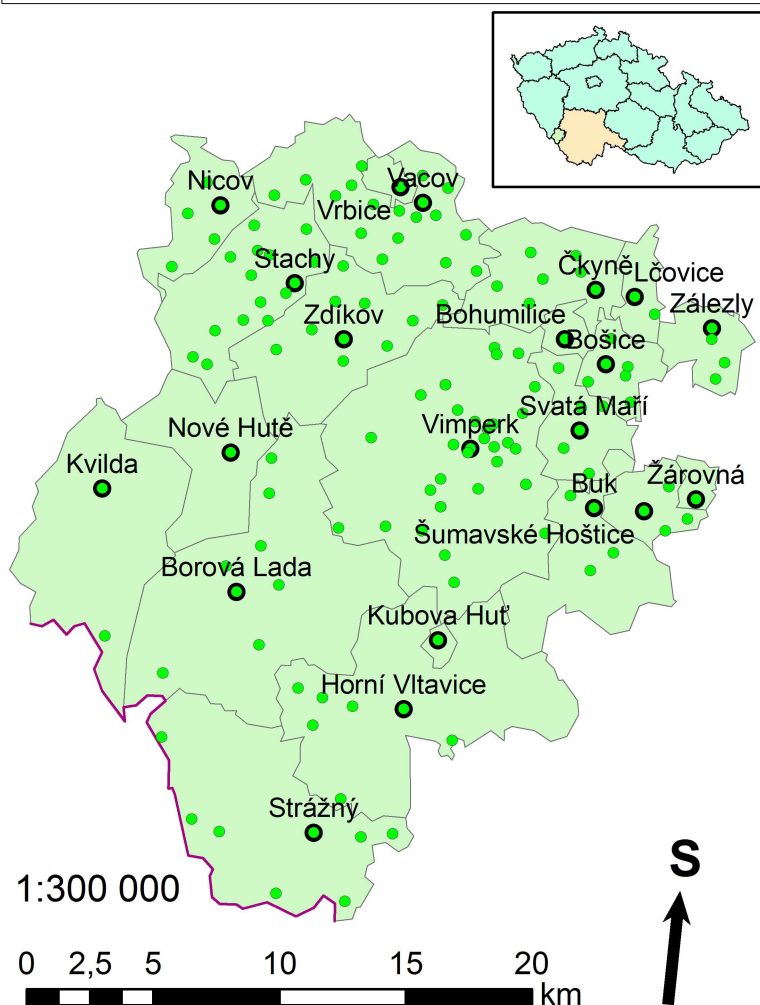
Na mapě vidíme jednoznačné rozdělení regionu na dvě oblasti, co se počtu spojů z obcí do střediska regionu Vimperk týče. Na severu okresu poblíž hlavního silničního tahu a železnice je nejlepší dopravní dostupnost. Vzdálené obce s horší dopravní infrastrukturou, poblíž menších silnic či bez železnice, mají pokud oproti výše zmíněným obcím značně zhoršené dopravní podmínky.

3.2.13 Veřejnosprávní činnost

KŘÍŽ Václav
České Budějovice
Zdroj: ArcCR500
2012

V obcích funguje systém samosprávy stejný, jako v celé ČR. Dříve měla velká část obcí vlastní pravomoci, dnes spadají pod větší obce a tvoří větší obecní celky. Tato situace nastala kvůli tomu, že většina

VYMEZENÍ ÚZEMÍ SO ORP VIMPERK K ROKU 2012

nynějších obcí je velice malá. Pokud by však obec měla alespoň 1000 obyvatel, může si vládnout sama. Toho však tyto malé obce nemohou dosáhnout a tak stále trvá jejich vázanost na obcích větších a v jiných věcech a problematice jsou zase vázání na své středisko, kterým je město Vimperk. Dříve byly na obcích národní výbory (obecní národní výbory), dnes jsou to však obecní úřady, které mají své zastupitelstvo a popřípadě radu obce. Hlavou obce je starosta, který v případě nízkého počtu zastupitelů, plynoucího z nízkého stavu obyvatel obce, vykonává

Legenda

- Obec s obecním úřadem
- Část obce spadající pod nadřazený obecní úřad
- Území obce SO ORP Vimperk
- Hranice ČR

funkci rady obce. Město Vimperk ve sféře vlivu daným statutem obce s rozšířenou působností (ORP), zajišťuje pro celou oblast SO ORP Vimperk

veřejnosprávní služby např. v oblastech činností úřadů stavebního, finančního, sociálního, živnostenského a dalších. Dříve obce patřili pod správu okresů. Okresní úřady byly dříve okresními národními výbory. SO ORP Vimperk se nachází v okrese Prachatice. V současné době již okresy nefungují v rámci správy, ale stále fungují v územním rámci a jsou důležité pro statistické účely. Současná ORP se nazývají jako obce III, někdy jako „Malé okresy“.

3.2.14 Závěr

SO ORP Vimperk rozhodně nevyužívá celý svůj potenciál. Ve všech aspektech nalezneme jisté disproporce a negativní dopady, ale je jisté, že SO ORP Vimperk má velmi silný potenciál jak v rámci kvality života, tak v rozvoji regionu a je pouze na správním aparátu této oblasti jak s tím naloží. V současné době ale situace nepatří mezi nejsvětější v republice. Samozřejmě velmi silnou funkci zde má i místní samospráva v podobě obcí, respektive obecních úřadů a zastupitelstev obcí. Jak je uvedeno již výše, v daných problematikách, od žádosti o dotace od ČR či EU až po realizaci místních programů a dalších záležitostí, by se obce neměly bát zažádat o pomoc Jihočeský kraj a Krajský úřad v ČB či jiné další odborníky v dané oblasti pro zdárné vyřešení problematiky.

4. Přílohy:

Název obce	Počet obyvatel k 31.12. 2010	v tom ve věku									Průměrný věk obyvatelstva k 31. 12. 2010	Přírůstek obyvatelstva v letech 2001 - 2010	Dokončené byty v letech 2001 - 2010	Míra nezaměstnanosti v % k 31.12.2010
		0 - 14 let			15 - 64 let			65 a více let						
		celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy				
Bohumilice	301	42	22	20	205	111	94	54	24	30	40,4	10	12	3,9
Borová Lada	272	42	20	22	203	101	102	27	15	12	39,6	10	43	12,3
Bošice	292	31	22	9	220	114	106	41	21	20	42,9	25	14	6,8
Buk	280	47	30	17	192	98	94	41	16	25	39,4	16	16	9,3
Čkyně	1 590	232	115	117	1 107	537	570	251	96	155	40,8	161	65	6,4
Horní Vltavice	414	59	19	40	293	156	137	62	26	36	41,2	27	28	8,1
Kubova Huť	109	13	7	6	82	43	39	14	8	6	38,9	5	-	1,4
Kvilda	176	29	12	17	128	62	66	19	9	10	40,3	4	42	3,0
Lčovice	137	21	9	12	89	49	40	27	9	18	43,2	6	6	11,3
Nicov	70	13	9	4	49	25	24	8	2	6	39,8	13	5	2,4
Nové Hutě	80	6	5	1	58	28	30	16	9	7	43,0	23	18	14,6
Stachy	1 213	182	83	99	781	404	377	250	102	148	43,7	-2	89	6,2
Strážný	432	91	42	49	307	181	126	34	13	21	34,0	148	6	10,7
Svatá Maří	556	80	42	38	393	215	178	83	39	44	40,8	61	35	9,4
Šumavské Hoštice	397	69	42	27	278	145	133	50	20	30	39,1	16	14	6,1
Vacov	1 434	190	107	83	978	514	464	266	119	147	43,5	103	98	6,3
Vimperk	7 708	1 138	576	562	5 514	2 735	2 779	1 056	422	634	39,8	274	100	7,7
Vrbice	67	7	3	4	41	20	21	19	11	8	46,6	-1	3	9,1
Zálezly	302	38	15	23	215	115	100	49	22	27	43,5	-8	3	7,6
Zdítov	1 752	243	134	109	1 198	630	568	311	126	185	42,3	146	130	7,6
Žárovná	118	23	11	12	72	36	36	23	9	14	40,0	15	5	17,4

Zdroj: ČSÚ - Charakteristika obcí a podnikatelská sféra - ORP Vimperk k 31.12.2010
Dostupné: (http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/charakteristika_obci_a_podnikatelska_sfera_orp_vimperk) k 24.4.2012

Kvantita spojů z obcí do hlavního města SO ORP Vimperk za jeden pracovní den v roce 2012

Strukturovaný počet uchazečů o zaměstnání v okrese Prachatice v roce 2011

Obce	Počet spojů
Bohumilice	29
Borová Lada	5
Bošice	7
Buk	6
Čkyně	30
Horní Vltavice	13
Kubova Huť	14
Kvilda	7
Lčovice	24
Nicov	5
Nové Hutě	7
Stachy	18
Stráný	6
Svatá Máří	25
Šumavské Hoštice	23
Vacov	21
Vimperk	0
Vrbice	6
Zálezly	8
Zdítov	24
Žárovná	17

Zdroj: IDOS (www.vlak-bus.cz)

Měsíc	Nezaměstnaní				
	muži	ženy	OZP	absolventi	celkem
Leden	1375	869	368	100	122
Únor	1355	858	354	100	124
Březen	1247	848	355	109	124
Duben	1037	805	351	113	117
Květen	859	772	332	90	91
Červen	797	774	313	76	72
Červenec	771	821	303	72	76
Srpen	727	813	286	91	90
Září	698	747	254	117	113
Říjen	685	751	237	124	109
Listopad	756	781	256	124	100
Prosinec	1060	846	284	122	100

Zdroj: Integrovaný portál MPSV (www.mpsv.cz)

5. Zdroje

ČESKÉ VÝLETY. Naučná stezka Vimperk [online].

<http://www.npsumava.cz/cz/1263/sekce/geologie/>. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z:
http://www.ceskevylety.cz/zajimavosti.php?kod=1539_naucna-stezka-vimperk

ČSÚ. Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích: ORP VIMPERK [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/orp_vimperk

ČSÚ. Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích: ČASOVÁ ŘADA - VYBRANÉ UKAZATELE ZA ORP VIMPERK [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z:

http://www.cbudejovice.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/casova_rada_vybrane_ukazatele_za_so_orp_vimperk

ČSÚ. Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích: Charakteristika SO ORP Vimperk podle ČSÚ [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/C60027B1AD/\\$File/3116.pdf](http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/C60027B1AD/$File/3116.pdf)

ČSÚ. Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích: Charakteristika obcí a podnikatelská sféra - ORP Vimperk k 31.12.2010 [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z:

http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/charakteristika_obci_a_podnikatelska_sfera_orp_vimperk

ČSÚ. Náboženské vyznání obyvatelstva České republiky [online]. [cit. 2012-04-25].

Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/nabozenske_vyznani_obyvatelstva_ceske_republiky_23_12_04

ČSÚ. Ukazatele - Vimperk - 3116 [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/480042B198/\\$File/403011042.pdf](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/480042B198/$File/403011042.pdf)

ČSÚ. Veřejná databáze ČSÚ [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z:

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=OBY9010PU_ORP

ČSÚ. Veřejná databáze ČSÚ [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z:

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?potvrd=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&pro_3_33=3116&childsel0=4&childsel0=4&cislotab=DEM9010UC&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

DRGOŇA, V. a H. KRAMÁREKOVÁ. Slovensko a integrujúca sa Európa: zborník z XIII. kongresu SGS. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Fakulta prírodných vied, Katedra geografie, 2002, s. 333. ISSN 80-8050-543-8. Dostupné z:

http://www.kgrr.fpv.ukf.sk/pdf/Geograficke_informacie_7_1_2002.pdf

ISPV. Informační systém o průměrném výdělku [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: www.ispv.cz

IRA, V. a I. ANDRÁŠKO. Kvalita života z pohľadu humánnej geografie. Geografický časopis. Geografický ústav SAV, 2007, roč. 59, č. 2, s. 21. ISSN 0016-7193. Dostupné z: http://www.sav.sk/journals/uploads/03221150GC-07-2-Ira_Andrasko.pdf

JIHOČESKÝ KRAJ. Územně analytické podklady: Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území Jihočeský kraj [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: http://up.kraj-jihocesky.cz/files/S81_31122008.pdf

JIHOČESKÁ ROZVOJOVÁ, o.p.s. Komunitní plán sociálních služeb na území obce s rozšířenou působností ORP Vimperk na období 2011-2014: Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území Jihočeský kraj [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: http://www.jr-spolecnost.cz/uploaded/KPSS_Plan_VIMPERSKO_2011-2014_final.pdf

JIŽNÍ ČECHY A ŠUMAVA. Spolek pro popularizaci Jižních Čech: Mářský Vrch [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.jiznicechy.org/cz/index.php?path=prir/marsky.htm>

LESNI ZÁKON.CZ. Lesní zákon: z. č. 289/1995 Sb. O lesích [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://lesnizakon.cz/>

LESY ČR, s. p., FAQ [online]. <http://www.lesy.cz/cs/faq.ep/>. [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://lesnizakon.cz/>

MĚSTO VIMPERK. BERÁNEK, Beránek, K., HORÁK, J., KUNC, J., LEŠKOVÁ, R., RÜCKEROVÁ, A., VIENER, J., VIMPERSKÉ NOVINY. [online]. [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.vimperk.cz/462/cz/normal/noviny/>

MĚSTO VIMPERK. Naučné stezky: Sudslavická stezka [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.vimperk.cz/1191/cz/normal/naucne-stezky/>

NEMOCNICE VIMPERK, a. s. [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.nemocnice-vimperk.org/>

NP ŠUMAVA. Geologie: Neživá příroda [online]. <http://www.npsumava.cz/cz/1263/sekce/geologie/>. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.npsumava.cz/cz/1537/sekce/vice-o-kurovci/>

NP ŠUMAVA. Neživá příroda: Klíma [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.npsumava.cz/cz/1268/sekce/klima/>

NP ŠUMAVA. Pro novináře: Více o kůrovci [online]. <http://www.lesy.cz/cs/faq.ep/>. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.npsumava.cz/cz/1537/sekce/vice-o-kurovci/>

NP ŠUMAVA. Roční zpráva Správy NP a CHKO Šumava za rok 2007 [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: www.npsumava.cz/gallery/0/47-zprava07.pdf

NP ŠUMAVA. Rozvaha [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: www.npsumava.cz/gallery/3/986-rozvaha.pdf

OBEC ČKYNĚ. Aktuality ze života Čkyně [online]. [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.ckyne.cz/aktuality-ze-zivota-ckyne/>

PAMĚTIHODNOSTI.CZ. Vimperk: Turistické informace [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: http://www.pametihodnosti.cz/pamatka/372/info/vimperk_zamek.html

PENZION-VIMPERK.CZ. Penzion Volyňka [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.penzion-vimperk.cz/moznosti-v-okoli/>

PORTÁL ÚSES. Portál ÚSES: Územní systém ekologické stability [online]. RNDr. Josef GLOS, RNDr. Andrea PETROVÁ, Ph.D. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.uses.cz/1.28-uses-skladebne-casti>

ROHDE & SCHWARZ S.R.O. O společnosti R&S: Rohde & Schwarz Praha [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: http://www.rohde-schwarz.cz/cz/about/Rohde_and_Schwarz_Praha/

ROHDE & SCHWARZ ZÁVOD VIMPERK, s.r.o. O nás [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.vimperk.rohde-schwarz.com/cz/o-nas/>

SEZNAM.CZ. Firmy.cz: Lesy ČR, s.p. [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.firmy.cz/detail/227794-lesy-ceske-republiky-vimperk-ii.html>

STEHNO, V. Kraj Vysočina: Socioekonomická charakteristika. ERG, 2009, s. 22. Dostupné z: http://libice.vladas.cz/downloads/2010_02_soc.ekon_charakteristika_vysociny.pdf

VIMPERSKÁ MASNA, a.s. Historie [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.vimperskamasna.cz/generator.php?idAktualni=2>

VLTAVA-LABE-PRESS, a.s. Prachatický deník [online]. [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://prachaticky.denik.cz/>

VOŽENÍLEK, Vít et al. Hranicko: atlas rozvoje mikroregionu. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. 174 s. ISBN 978-80-244-1696-0.